

รายงานการวิจัย

การศึกษาเพื่อการขับเคลื่อนการเรียนการสอนรายวิชาเข้าสู่ระบบ

มหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย

THE STUDY FOR DRIVEN ONLINE LEARNING INTO THAILAND CYBER
UNIVERSITY SYSTEM

พระครูอรุณจริยานุวัตร

บานชื่น นักการเรียน

พระครูปลัดธนภัทร อภิจิตโต

พระปลัดสุรศักดิ์ ปุณณวุฒโต

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ประจำปีงบประมาณ 2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง "การขับเคลื่อนการเรียนการสอนรายวิชาเข้าสู่ระบบมหาวิทยาลัยไซเบอร์" การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักสามประการ คือ 1) เพื่อขับเคลื่อนแนวความคิดการเตรียมความพร้อมเข้าสู่มหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทยของอาจารย์ผู้สอนและบุคลากรในวิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย 2) เพื่อวิเคราะห์ทักษะทางดิจิทัล (Digital literacy) ในการเตรียมความพร้อมขับเคลื่อนรายวิชาเข้าสู่มหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย 3) เพื่อสร้างคู่มือการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาเข้าสู่ระบบ thaimooc.org สำหรับคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยใช้กลุ่มอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ซึ่งเป็นบุคลากรในมหาวิทยาลัย ทั้งผู้บริหาร คณาจารย์ และฝ่ายสนับสนุน จำนวน 49 รูป/คน

ผลวิจัยพบว่า การขับเคลื่อนแนวความคิดการเตรียมความพร้อมด้วยโครงการ "การขับเคลื่อนการเรียนการสอนรายวิชาเข้าสู่ระบบมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย Thaimooc.org" ได้เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันกับผู้เชี่ยวชาญจากโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทยและเป็นการขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมโดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความตระหนักและเพิ่มพูนทักษะด้านดิจิทัลให้กับบุคลากรทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุน ตามแผนพัฒนามหาวิทยาลัย และเมื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นและทักษะดิจิทัลของบุคลากรแล้ว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความกังวลสูงเกี่ยวกับทักษะด้านดิจิทัลที่ไม่เพียงพอ และการทำลายของเทคโนโลยีดิจิทัลต่อการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม นอกจากนี้ยังพบว่า การขาดทักษะด้านดิจิทัล และทัศนคติที่ต่อต้านการเปลี่ยนแปลง เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล จากกรอบการวิเคราะห์แบบ อริยสัจ 4 พบว่า ด้านที่1ทุกข์ (ปัญหาและความท้าทายในการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความกังวลเกี่ยวกับทักษะด้านดิจิทัลที่ไม่เพียงพอมากที่สุด ด้านที่2 สมุทัย (สาเหตุของปัญหาและอุปสรรคในการเปลี่ยนแปลง) พบว่า การขาดความรู้และทักษะด้านดิจิทัลเป็นสาเหตุสำคัญที่สุดของปัญหาและอุปสรรคในการเปลี่ยนแปลง ด้านที่3 นิโรธ (เป้าหมายและวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยดิจิทัล) พบว่า การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและการเรียนการสอนมากที่สุด ด้านที่4 มรรค (แนวทางและวิธีการในการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล) การฝึกอบรมและพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลให้แก่บุคลากรเป็นแนวทางที่สำคัญที่สุด ด้านที่5 ความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานและนโยบายของมหาวิทยาลัย พบว่า ผู้นำองค์กรมีผลมากที่สุดต่อการขับเคลื่อนองค์กรสู่ดิจิทัล

ข้อเสนอแนะ ได้แก่ การส่งเสริมการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดรับนวัตกรรม การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีจะเป็นการเตรียมความพร้อมที่เหมาะสมที่สุดกับการเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล

คำสำคัญ: 1. มหาวิทยาลัยดิจิทัล 2. ทักษะดิจิทัล 3. มหาวิทยาลัยไซเบอร์ 4. การเปลี่ยนแปลงการศึกษา 5. โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี

ABSTRACT

The research has three main objectives: 1) to prepare instructors and staff for the transition to the Thai Cyber University, 2) to analyze the digital literacy skills of personnel to facilitate Mahamakut Buddhist University's digital transformation, and 3) to provide recommendations for digital course management at Sirindhorn Rajavidyalaya Campus. Purposive sampling was employed, targeting 49 university personnel, including administrators, faculty members, and support staff.

The findings indicate that the initiative "Driving Course Delivery into the Thai Cyber University System (Thaimooc.org)" facilitated knowledge exchange with experts from the Thai Cyber University project. This initiative aimed to raise awareness and enhance digital skills among both academic and support staff, in line with the university's development plan. Analysis of the opinions and digital skills of the personnel revealed that respondents expressed high concern about insufficient digital skills and the challenges posed by digital technology to traditional teaching methods. Additionally, lack of digital skills and resistance to change were identified as significant obstacles to digital transformation.

Using the Four Noble Truths framework for analysis, the study found that: 1) Dukkha (problems and challenges in transitioning to a digital university) showed the highest concern was insufficient digital skills; 2) Samudaya (causes of problems and obstacles in transitioning) identified lack of knowledge and digital skills as the most significant obstacle; 3) Nirodha (goals and vision of the digital university) indicated that transitioning to a digital university would greatly enhance work and teaching efficiency; and 4) Magga (strategies and methods for transitioning) highlighted continuous digital skill training for personnel as the most important approach. Additionally, the analysis of the university's infrastructure and policy readiness showed that the leader is the effective for changing to digital era.

Recommendations include promoting continuous digital skill development, fostering an organizational culture that embraces innovation, and investing in technological infrastructure to ensure optimal preparation for becoming a digital university.

Keywords: 1. Digital University 2. Digital Literacy 3. Cyber University
4. Educational Transformation 5. Technological Infrastructure.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนสนับสนุนจาก สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ทั้งนี้เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์แก่มหาวิทยาลัย และเป็นไปเพื่อความมั่นคงแห่งพระพุทธศาสนา

กราบขอบพระคุณ พระมงคลธรรมวิธาน, ผศ.ดร. รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย, อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรการสอนภาษาอังกฤษ หลักสูตรพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา, ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลและคำแนะนำหลักในการทำวิทยานิพนธ์ศึกษาคณะสังคมศาสตร์ชั้นปีที่ 3 ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และช่วยด้านเอกสาร ตลอดจนคณะผู้วิจัยทุกท่าน

องค์ความรู้หรือประโยชน์ใดที่จะพึงมีพึงเกิดขึ้นจากงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยขออุทิศให้กับผู้มีพระคุณทุกท่าน ส่วนความผิดพลาดหรือบกพร่องใด ๆ ผู้วิจัยขอน้อมรับผิดไว้มา ณ ที่นี้

พระครูอรุณจริยานุวัตร, ดร.
หัวหน้าโครงการวิจัยและคณะ

17 กันยายน 2566

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญรูปภาพ	ฌ
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	2
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.4 นิยามศัพท์	4
1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	4
1.6 หน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้	5
2 แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระบบ (Online education system)	6
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย Thailand Massive Open Online Course (www.thaimooc.org)	10
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับ Digital literacy	16
2.4 แนวคิดอริยสัจ 4 กับการขับเคลื่อนการเรียนการสอนสู่ ระบบมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย	20
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
2.6 สรุปกรอบแนวความคิด	26
3 วิธีดำเนินการวิจัย	27
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	27
3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง	28
3.3 กรอบแนวคิดและการกำหนด ตัวแปร	28

3.4 ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย	29
3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	29
3.6 การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย	31
3.7 สรุป ขั้นตอนการทำวิจัย	32
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	33
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	33
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม	39
4.2.1 ผลการวิจัยตัวแปร: ทุกข์ (ปัญหาและความท้าทายในการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น	41
4.2.2 ผลการวิจัยตัวแปร: สมุทัย (สาเหตุของปัญหาและอุปสรรคในการเปลี่ยนแปลง)	44
4.2.3 ส่วนที่ 3: นิโรธ (เป้าหมายและวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยดิจิทัล)	46
4.2.4 ผลการวิจัยตัวแปร: มรรค (แนวทางและวิธีการในการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล)	48
4.2.5 ผลการวิจัยตัวแปร: โครงสร้างพื้นฐาน (การประเมินความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานและนโยบายของมหาวิทยาลัย)	51
4.2.6 สรุปผลการวิจัยทั้ง 5 ด้าน	53
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	55
5.1 สรุปผลการวิจัย	55
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	57
5.3 ข้อเสนอแนะ	61
5.4 ขอบจำกัดของการวิจัย	64
บรรณานุกรม	66
ภาคผนวก	70
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย	
ภาคผนวก ข เครื่องมือวิจัย	
ภาคผนวก ค แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม	
ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ	
ภาคผนวก จ แบบสัมภาษณ์งานวิจัย	

ภาคผนวก ฉ ใบรับรองจริยธรรมการทำวิจัยในคน

ภาคผนวก ซ คู่มือการพัฒนารายวิชาเข้าสู่ระบบ thaimooc.org สำหรับคณาจารย์

สารบัญตาราง

เรื่อง	หน้า
ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม	40
ตารางที่ 4.2 แสดงผลการวิจัยตัวแปร ทุกซ์	41
ตารางที่ 4.3 แสดงผลการวิจัยตัวแปร สมุทัย (สาเหตุของปัญหาและอุปสรรคในการเปลี่ยนแปลง)	44
ตารางที่ 4.4 แสดงผลการวิจัยตัวแปร นิโรธ (เป้าหมายและวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยดิจิทัล)	46
ตารางที่ 4.5 แสดงผลการวิจัยตัวแปร มรรค (แนวทางและวิธีการในการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล)	48
ตารางที่ 4.6 ผลการวิจัยตัวแปร : การประเมินความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานและนโยบายของมหาวิทยาลัย	51

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 2.1 แผนผังผู้บริหารโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย	14
รูปภาพที่ 2.6 แสดงกรอบแนวคิด	26
รูปภาพที่ 3.3 สรุป ขั้นตอนการทำวิจัย	32
รูปภาพที่ 4.1 แสดงแผนภาพประชาสัมพันธ์โครงการ	39

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“ความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนา *Academic Excellence based on Buddhism*” เป็นปรัชญามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยที่มุ่งมั่นในการผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้มีความรู้ในทางพระพุทธศาสนา โดยมีวิทยาลัยศาสนศาสตร์ เป็นหน่วยงานหลักในการผลิตบัณฑิตให้ได้ตามปรัชญาและพันธกิจ ตามแผนกลยุทธ์ระยะ 5 ปี 5 ป. แห่งการพัฒนามหาวิทยาลัย พ.ศ.2564-2568 โดย “ปฏิรูปวิถีที่ 5 พลิก เปลี่ยน ปรับ รับการเปลี่ยนแปลง” โดยมี เจตนูปฏิรูปวิถี เพื่อพัฒนาองค์กรในทุกองค์ประกอบ ทั้ง บทบาท โครงสร้าง กระบวนการ และทรัพยากร สู่องค์กรอนาคตแห่งความรู้และภูมิปัญญา ที่ร่วมพัฒนานาคตแห่งการเรียนรู้ของสังคมไทย ซึ่งสามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและรุนแรงในอนาคต เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และผู้คนได้พัฒนาและมุ่งสู่การเปลี่ยนแปลงให้เกิดนวัตกรรมทางปัญญาแนวพระพุทธศาสนา เพื่อพลิกโฉม รื้อปรับ สู่ Digital University ในการสร้างสรรค์การเรียนรู้และสื่อสารองค์ความรู้ New Mahamakut ดังเจตนารมณ์ของแผนกลยุทธ์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

อย่างไรก็ตามกระบวนการในการผลิตบัณฑิตให้เป็นไปตามเป้าประสงค์นั้นจำเป็นต้องอาศัยกลยุทธ์และเครื่องมือตลอดจนการบูรณาการองค์ความรู้ที่หลากหลายและเพียงพอจึงจะสามารถสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ได้ อีกทั้งมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาอย่างมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเองจำเป็นต้อง รื้อปรับสู่ Digital University ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องตามแผนยุทธศาสตร์กระทรวง อว. ปี 2564 ในการพัฒนาการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐาน เปิดโอกาสในการเข้าถึงที่หลากหลาย และเป็นการอนุรักษ์ไปตาม ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ปีงบประมาณ พ.ศ.2564 ให้มีผลสัมฤทธิ์หน่วยงานในการผลิตบัณฑิตที่มีทักษะและความเชี่ยวชาญทางพระพุทธศาสนา เปิดโอกาสเข้าถึงการศึกษาและมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐาน เข้าถึงได้หลากหลายและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาได้

โครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย (Thai cyber university) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้จัดการการเรียนการสอนออนไลน์ในระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC) เพื่อให้เกิดการแบ่งปันทรัพยากรสื่อการเรียนรู้ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญหลากหลายสาขาวิชา เกิดความร่วมมือกันในการพัฒนาและจัดการเรียนการสอนออนไลน์ระบบเปิด ในการพัฒนาระบบกลางในการจัดการเรียนการสอน กระบวนการวัดและประเมินผล มีการจัดการเรียนการสอนในระบบเปิด (Thai-MOOC.org) หรือ Thailand Massive Open Online Course เพื่อเป็นระบบและศูนย์กลางการจัดการเรียนการสอน

ออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชนแห่งชาติ (Thai MOOC) เป็นสถาบันยกย่องเทคโนโลยีสารสนเทศกลางเพื่อรองรับ “การศึกษาระบบเปิดเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต” (Lifelong Learning Space) เปิดโอกาสให้สถาบันการศึกษาต่าง ๆ ได้เปิด คอร์สออนไลน์ ผ่านระบบ Thaimooc.org

จากการทบทวนองค์ความรู้ที่ผ่านมาพบว่า มีมหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษากว่า 10 มหาวิทยาลัย เปิดคอร์สออนไลน์ แล้วกว่า 573 รายวิชา(<https://lms.thaimooc.org/courses>) แต่กลับพบว่า มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ยังไม่ได้เปิดคอร์สรายวิชาใดในระบบ Thaimooc.org เพื่อเผยแผ่องค์ความรู้ทางพระพุทธศาสนาเลย ขณะที่การจัดการศึกษาแบบ Massive Open Online Course (MOOC) นี้เป็นรูปแบบการเรียนรู้หลักสูตรต่าง ๆ ทางออนไลน์ ที่เข้าถึงผู้เรียนจำนวนมาก ๆ ได้ผ่านทางหน้าเว็บไซต์ ผู้เรียนสามารถเข้าถึงได้ทั่วโลก โดยเป็นการให้บริการฟรี ซึ่ง MOOC นี้เป็นนวัตกรรมใหม่ของวงการการศึกษาของโลก โดยการนำเทคโนโลยีและวิธีการเรียนการสอนสมัยใหม่มาผสมผสานกัน ผู้เรียนสามารถเชื่อมต่อเข้าไปดูวิดีโอการบรรยาย นี่จึงเป็นโอกาสอันดีที่ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยจะต้องใช้ช่องทางการจัดการศึกษานี้ดำเนินการให้สอดคล้องกับ การปฏิรูปปีที่ 5 พลิกเปลี่ยน ปรับ รับการเปลี่ยนแปลง ตามยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัย

ด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าวมาแล้วนั้น ผู้วิจัยและคณะ ในนามของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ซึ่งเป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการผลิตบัณฑิต จึงเห็นความสำคัญในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชา ดังกล่าว เข้าสู่ระบบการสอนออนไลน์ให้ปรากฏอยู่ในฐานการเรียนรู้ www.thaimooc.org เพื่อเป็นโครงการนำร่อง (Pilot project) วิชาแรก ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยให้ปรากฏในระบบของ Thaimooc.org ซึ่งมีเงื่อนไขต่าง ๆ มากมาย ตามกฎระเบียบที่ Thaimooc.org ได้กำหนดไว้ และเพื่อเป็นการประกาศหลักวิชาการทางพระพุทธศาสนาและเผยแผ่ไปสู่วงวิชาการและสังคมกว้าง โดยอาศัยความร่วมมือเครือข่ายองค์กรภายนอกในการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและทิศทางการศึกษา ทั้งยังเป็นการสร้างเครือข่ายองค์ความรู้ นอกมหาวิทยาลัยเพื่อจะได้เป็นแนวทางในการนำเอาวิชาทางพระพุทธศาสนาและสาขาวิชาอื่น ๆ เข้าสู่ระบบ Thaimooc.org ให้มากขึ้นต่อไปภายหน้าอีกด้วย

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อขับเคลื่อนแนวความคิดการเตรียมความพร้อมเข้าสู่มหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทยของอาจารย์ผู้สอนและบุคลากรในวิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

1.2.2 เพื่อวิเคราะห์ทักษะทางดิจิทัล (Digital literacy) ในการเตรียมความพร้อมขับเคลื่อนรายวิชาเข้าสู่มหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย

1.2.3 เพื่อสร้างคู่มือการพัฒนารายวิชาเข้าสู่ระบบ thaimooc.org สำหรับคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

ในการทำวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ 4 ด้าน คือ

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยนี้ คณะผู้วิจัย ได้ดำเนินการศึกษา แนวนโยบายและแผนพัฒนามหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย ระหว่างปี พ.ศ.2564-2568 ซึ่งสอดคล้องกับแผนงานวิจัย ใน วิถีประยุกต์ทั้งนี้ เพื่อสร้างงานวิจัยที่มุ่งหมายให้สถานพุทธปรัชญาสู่นวัตกรรมทางสังคมเพื่อยกระดับพระพุทธศาสนาให้เคียงคู่สรรพวิทยามนุษย์ และยังเป็นการสอดคล้องกับวิถีสู่ปีที่ 5 รื้อ ปรับ รับความเปลี่ยนแปลง มุ่งสู่ การเป็น Digital university โดยเชื่อมโยงกับ พันธกิจการจัดการศึกษาแบบ Lifelong learning สู่การเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา ไปได้ทั่วโลก ของ โครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย ที่มี Platform ที่เรียกว่า Thaimooc อันจะสร้างผลผลิตที่สอดคล้องกับ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยมีเป้าหมายเพื่อต้องการเปิดรายวิชาในระบบออนไลน์ Thaimooc โดยมีตัวชี้วัด ว่า อย่างน้อย สาขาละ 1 รายวิชา จาก 3 คณะ จะเปิดเรียนในระบบการสอนออนไลน์ ใน Thaimooc ได้ พร้อมทั้งจะเป็นแนวทางของการจัดทำรายวิชาเข้าสู่ระบบ Thaimooc รายวิชาอื่นๆ ต่อไป และได้เนื้อหาและองค์ความรู้ในรายวิชาต่างๆ จาก 3 สาขาวิชา

องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในระบบ Massive Open Online Course (MOOC) ตามโครงการมหาวิทยาลัยไทยไซเบอร์ <https://thaicyberu.go.th/>

1.3.2 ขอบเขตด้านประชากร รวมทั้งสิ้น 49 รูป/คน

บุคลากรสายการสอน

ได้แก่ ผู้บริหาร คณาจารย์ประจำหลักสูตรฯ รวมจำนวน 20 รูป/คน ประกอบด้วย

คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชา การปกครอง

คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชา การสอนภาษาอังกฤษ

คณะศาสนาและปรัชญา สาขาวิชา พุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา

อาจารย์พิเศษ

บุคลากรสายสนับสนุน และนักศึกษาที่เข้าร่วม รวมจำนวน 29 รูป/คน

นักวิชาการศึกษา

นักเทคโนโลยีสารสนเทศ

เจ้าหน้าที่ประกันคุณภาพการศึกษา

นักศึกษาจาก 3 หลักสูตร

ซึ่งรับผิดชอบหลักสูตรและดำเนินการสอนวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรทั้ง 3 หลักสูตรและสายสนับสนุนซึ่งเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ใน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย จังหวัดนครปฐม อยู่ ณ ปัจจุบัน

1.3.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ขอบเขตด้านพื้นที่ การวิจัยดังกล่าวดำเนินการในพื้นที่ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย จังหวัดนครปฐม

1.3.4 ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลา 1 ปี (ระหว่าง 1 ตุลาคม 2565–30 กันยายน 2566)

1.4 นิยามศัพท์

ทักษะความรู้ดิจิทัลเทคโนโลยี(Digital literacy) หมายถึง ความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนในระบบออนไลน์

คอร์สออนไลน์ (Course Online) รูปแบบการจัดการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายระบบอินเทอร์เน็ตโดยผ่านระบบ Thaimooc.org ซึ่งเป็นการเรียนการสอนออนไลน์โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในการจัดการเรียนการสอน

Thaimooc หมายถึง Massive Open Online Course (MOOC) แพลตฟอร์มระบบการจัดการเรียนการสอนแบบเปิดภายใต้การกำกับดูแลโดย โครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทยเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต Lifelong learning

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1.5.1 คณาจารย์ในมหาวิทยาลัยได้แนวทางในการจัดทำและพัฒนารายวิชาที่สอนเข้าสู่ระบบออนไลน์

1.5.2 ได้แนวทางการเรียนการสอนรายวิชาแบบออนไลน์ใน Platform Thaimooc

1.5.3 ได้มีคู่มือในการจัดทำรายวิชาเพื่อพัฒนาเข้าสู่ระบบออนไลน์ Thaimooc

1.5.4 เกิดการขับเคลื่อนและสร้างแรงกระตุ้นให้อาจารย์ในมหาวิทยาลัย มีแนวทางในการพัฒนาชุดวิชาเข้าสู่ระบบออนไลน์ที่มีมาตรฐานและได้รับการยอมรับในระดับชาติ

1.5.5 เป็นการเผยแผ่ความรู้หลักธรรมและคำสอนทางพระพุทธศาสนาไปได้ทั่วโลก

1.5.6 เกิดแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ที่จะนำไปสู่การพิจารณาเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการตามแนวนโยบายของกระทรวงอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรมได้

1.6 หน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้

ประโยชน์ที่จะได้รับ เช่น การเผยแพร่ในวารสาร จดสิทธิบัตร ฯลฯ และหน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.6.1 งานวิจัยนี้สามารถกลับไป สู่กลุ่มเป้าหมาย

- กลุ่มคณาจารย์ผู้รับผิดชอบการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ตลอดจนคณะกรรมการประจำหลักสูตรอื่น ๆ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- นิสิต นักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- บุคคลและผู้สนใจทั่วไป ที่ต้องการเรียนรู้ตามอัธยาศัยและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การศึกษาเพื่อการขับเคลื่อนการเรียนการสอนรายวิชาเข้าสู่ระบบมหาวิทยาลัย
ไซเบอร์ไทย คณะผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมและแนวคิดที่เกี่ยวข้องได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่
เกี่ยวข้องโดยนำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระบบ Online education system

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย

Thailand Massive Open Online Course (www.thaimooc.org)

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับ Digital literacy

2.4 แนวคิดอริยสัจ 4 กับการขับเคลื่อนการเรียนการสอนสู่ระบบมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระบบ Online education system

2.1.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการศึกษา

การจัดการศึกษาในระบบ Online ไม่ได้เกิดขึ้นเพราะโรคอุบัติใหม่ แต่ มีพัฒนาการมา
ก่อนที่โลกแห่งการศึกษาจะเผชิญกับภาวะวิกฤติการณ์โควิด-19 แนวคิดนี้เกิดขึ้นพร้อมกับ
ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online learning) จะเป็น
เรียนทางผ่านทางอินเทอร์เน็ต โดยอยู่ในรูปแบบของคอมพิวเตอร์ เป็นการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ บวก
เข้ากับเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สร้างการศึกษาที่มีปฏิสัมพันธ์คุณภาพสูง โดยไม่จำเป็นต้องเดินทาง เกิด
ความสะดวกและเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว ทุกสถานที่ ทุกเวลา เป็นการสร้างการศึกษาตลอดชีวิตให้กับ
ประชากร การเรียนการสอนแบบออนไลน์ เป็นการศึกษาผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ด้วยตนเอง
ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนตามความชอบของตนเอง ในส่วนของเนื้อหาการเรียน ประกอบด้วย
ข้อความ , รูปภาพ , เสียง , VDO และMultimedia อื่น ๆ สิ่งเหล่านี้จะถูกส่งตรงไปยังผู้เรียนผ่าน
Web Browser ทั้งผู้เรียน , ผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้นทุกคน สามารถติดต่อ สื่อสาร ปรึกษา
แลกเปลี่ยนความคิดเห็นแบบเดียวกับการเรียนในชั้นเรียนทั่วไป โดยการใช้ E-mail, Chat, Social
Network เป็นต้น ด้วยเหตุนี้การเรียนรู้ออนไลน์ จึงเป็นเหมาะสำหรับทุกคน , เรียนได้ทุกเวลา
ลักษณะสำคัญของการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online learning) ผู้เรียนเป็นใครก็ได้ อยู่ที่ใดก็ได้
เรียนเวลาใดก็ได้ เอาตามความสะดวกของผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากโรงเรียนออนไลน์ได้เปิดเว็บไซต์
ให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง มีสื่อทุกประเภทที่นำเสนอในเว็บไซต์ ไม่ว่าจะเป็นทั้ง ข้อความ , ภาพนิ่ง ,

ภาพเคลื่อนไหว , เสียง , VDO ซึ่งจะช่วยกระตุ้นความสนใจ ในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังทำให้เนื้อหาของเนื้อหาต่างๆ่ายดายมากขึ้น

ทั้งนี้ ผู้เรียนสามารถเลือกวิชาเรียนได้ตามความต้องการ เอกสารบนเว็บไซต์ที่มี Links ต่อไปยังแหล่งความรู้อื่นๆ ทำให้ขอบเขตการเรียนรู้กว้างออกไป และเรียนอย่างรู้ลึกมากขึ้นประโยชน์ของการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online learning) ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน เนื่องจากไม่ได้จำกัดอยู่ในสถานที่เดียวเท่านั้น เกิดเครือข่ายความรู้ โยงใยออกไปไกล เน้นการเรียนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ช่วยลดช่องว่างระหว่างการเรียนรู้ในเมืองกับท้องถิ่น

บทที่ 2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง: การจัดการศึกษาในระบบ Online Education System

ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า การจัดการศึกษาในระบบออนไลน์ หรือที่เรียกกันว่า Online Education System เป็นแนวคิดและทฤษฎีที่ได้รับความสนใจและการพัฒนามาอย่างต่อเนื่องในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของ COVID-19 ซึ่งทำให้สถานศึกษาทั่วโลกต้องปรับตัวสู่การใช้ระบบการศึกษาออนไลน์อย่างเร่งด่วน ความสำคัญของระบบการศึกษาออนไลน์นั้นไม่เพียงแต่เป็นการตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน แต่ยังเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ที่สามารถเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา ช่วยเพิ่มโอกาสในการศึกษาให้กับกลุ่มคนที่อาจไม่สามารถเข้าถึงการศึกษารูปแบบดั้งเดิมได้ การศึกษาในระบบออนไลน์เป็นรูปแบบที่สามารถปรับให้เหมาะสมกับผู้เรียนในหลากหลายบริบทและสภาพแวดล้อม นอกจากนี้ยังสามารถประยุกต์ใช้กับเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น ปัญญาประดิษฐ์ (AI) และการเรียนรู้ผ่านเครื่องมือที่หลากหลาย ระบบนี้ยังสร้างโอกาสในการเชื่อมโยงผู้เรียนและผู้สอนทั่วโลกผ่านแพลตฟอร์มการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่นสูง

2.1.2. ความหมายและลักษณะของระบบการศึกษาออนไลน์

การศึกษาออนไลน์ หมายถึง การเรียนรู้หรือการสอนที่ดำเนินการผ่านอินเทอร์เน็ต โดยผู้เรียนและผู้สอนไม่จำเป็นต้องอยู่ในสถานที่เดียวกัน ผู้เรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหาการเรียนรู้ได้จากที่ใดก็ได้ โดยใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นตัวกลาง การศึกษาออนไลน์มักถูกออกแบบให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองในอัตราการเรียนรู้ของแต่ละคน (self-paced learning) นอกจากนี้ยังมีการนำเทคโนโลยีหลายรูปแบบ เช่น การใช้วิดีโอคอนเฟอเรนซ์ การบันทึกเสียง และการใช้ระบบการจัดการเรียนรู้ (Learning Management System: LMS) เพื่อช่วยในการบริหารจัดการการศึกษาออนไลน์

องค์ประกอบของระบบการศึกษาออนไลน์ ประกอบด้วย:

- 1) ผู้เรียน (Learners) ผู้ที่เข้ารับการศึกษารูปแบบออนไลน์ที่ต้องมีความรับผิดชอบและการจัดการเวลาในการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- 2) ผู้สอน (Instructors) ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้นำและสนับสนุนการเรียนรู้ โดยใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอนออนไลน์

3)เทคโนโลยี (Technology) เทคโนโลยีที่ใช้ในการสร้างและจัดการเนื้อหาการเรียน เช่น แพลตฟอร์มการเรียนรู้ โปรแกรมวิดีโอคอนเฟอเรนซ์ และเครื่องมือออนไลน์อื่น ๆ

4)เนื้อหา (Content) เนื้อหาที่จัดทำขึ้นเพื่อการเรียนการสอนออนไลน์ อาจเป็นสื่อหลากหลาย เช่น ข้อความ วิดีโอ ภาพประกอบ และแบบฝึกหัด

5)การประเมินผล (Assessment) การวัดผลการเรียนรู้ของผู้เรียนผ่านการทดสอบ การทำงานกลุ่ม หรือโครงการ

2.1.3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาออนไลน์

ระบบการศึกษาออนไลน์มีรากฐานทางทฤษฎีที่หลากหลาย ทั้งจากทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีอยู่ก่อนแล้วและทฤษฎีใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นในยุคดิจิทัล ทฤษฎีหลักที่มีส่วนสำคัญในการพัฒนาและนำมาใช้ในระบบการศึกษาออนไลน์ ได้แก่:

2.1.3.1 ทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยการสร้างความรู้ (Constructivism)

ทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยการสร้างความรู้ เน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเองจากประสบการณ์ และปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ผู้เรียนในระบบออนไลน์สามารถเลือกสรรแหล่งข้อมูล และประยุกต์ใช้ความรู้จากประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับผ่านแพลตฟอร์มการเรียนรู้ การเรียนรู้จะเป็นกระบวนการเชิงรุก (active learning) และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสร้างความเข้าใจใหม่ ๆ ด้วยตนเอง

2.1.3.2 ทฤษฎีการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning Theory)

การเรียนรู้แบบผสมผสาน เป็นการรวมเอาการเรียนรู้ในห้องเรียนแบบดั้งเดิมเข้ากับการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ โดยผู้เรียนสามารถเลือกใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ทั้งจากการสอนในห้องเรียนและการเรียนรู้ออนไลน์ การเรียนรู้แบบผสมผสานนี้ช่วยเพิ่มความยืดหยุ่นในการเรียนและยังรักษาคุณภาพการเรียนรู้ไว้ได้ การใช้ทฤษฎีนี้ช่วยเสริมสร้างการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่ผู้เรียนไม่สามารถเข้าร่วมในห้องเรียนปกติได้

2.1.3.3 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory)

ทฤษฎีนี้เน้นความสำคัญของการเรียนรู้จากการสังเกตและการโต้ตอบกับผู้อื่น ระบบการศึกษาออนไลน์สามารถนำทฤษฎีนี้ไปประยุกต์ใช้โดยสร้างสภาพแวดล้อมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีการโต้ตอบระหว่างกันผ่านการสนทนาในกระดานสนทนา (discussion forums) หรือการทำงานกลุ่มออนไลน์ การเรียนรู้ในลักษณะนี้ทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างความเข้าใจและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ดียิ่งขึ้นจากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น

2.1.4. ข้อดีและข้อเสียของระบบการศึกษาออนไลน์

ข้อดี

1.ความยืดหยุ่นในการเรียนรู้ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา ตามความสะดวกของตนเอง ทำให้สามารถจัดการเวลาได้ดีกว่า

2.เข้าถึงทรัพยากรการเรียนรู้ที่หลากหลาย ระบบการศึกษาออนไลน์สามารถรวมแหล่งข้อมูลจากทั่วโลก ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาในแงุ่มที่หลากหลาย

3.การมีส่วนร่วมของผู้เรียนมากขึ้น การเรียนการสอนออนไลน์ช่วยให้ผู้เรียนสามารถมีส่วนร่วมได้มากขึ้นผ่านการตั้งคำถาม การแสดงความคิดเห็น และการทำงานร่วมกันในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและยืดหยุ่น

4.ลดต้นทุนการศึกษา ระบบการศึกษาออนไลน์ลดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าเรียน และค่าหนังสือ

ข้อเสีย

1.ขาดการโต้ตอบทางกายภาพ การขาดปฏิสัมพันธ์แบบตัวต่อตัวอาจทำให้ผู้เรียนรู้สึกโดดเดี่ยว และลดแรงจูงใจในการเรียน

2.ต้องการวินัยในการเรียนรู้สูง ผู้เรียนต้องมีความรับผิดชอบในตนเองและมีการจัดการเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อไม่ให้หลุดจากเส้นทางการเรียนรู้

3.ปัญหาทางเทคโนโลยีการขาดแคลนเทคโนโลยีหรือความเข้าใจในเทคโนโลยีอาจเป็นอุปสรรคต่อผู้เรียนบางกลุ่ม

2.1.5. แนวทางการพัฒนาระบบการศึกษาออนไลน์

1.การพัฒนาเนื้อหาการเรียนรู้ให้เข้าถึงง่าย เนื้อหาควรจะถูกออกแบบให้กระชับ เข้าใจง่าย และเป็นไปตามลำดับการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับ

2.การส่งเสริมการโต้ตอบ การสนับสนุนให้มีการสนทนาและการทำงานกลุ่มผ่านแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้สึกถึงการมีส่วนร่วมและลดความรู้สึกโดดเดี่ยว

3.การประเมินผลที่หลากหลาย ระบบการศึกษาออนไลน์ควรมีวิธีการประเมินผลที่หลากหลาย เช่น การทำแบบฝึกหัด การสอบออนไลน์ หรือโครงงานกลุ่ม เพื่อให้การวัดผลการเรียนรู้มีความแม่นยำ

ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า การศึกษาในระบบออนไลน์เป็นการปรับตัวของการเรียนการสอนให้เข้ากับยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเช่น การเรียนรู้ด้วยการสร้างความรู้ การเรียนรู้แบบผสมผสาน และการเรียนรู้ทางสังคม ช่วยสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการพัฒนาและนำระบบการศึกษาออนไลน์ไปใช้ในบริบทต่าง ๆ การศึกษาออนไลน์ไม่เพียงแต่ตอบสนองต่อความท้าทายที่เกิดขึ้นใน

ทั้งนี้อาจกล่าวโดยสรุปว่า แนวคิดดังกล่าว มีความเกี่ยวข้องกับประเด็นการวิจัยในฐานะว่าการจัดการเรียนการสอนในระบบแพลตฟอร์ม(Platform) ของมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย หรือ www.thaimooc.org ก็เป็นการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ที่มุ่งเน้นให้บริการวิชาการและความรู้แก่ประชาชนที่สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา การเรียนรู้แบบการเรียนรู้แบบออนไลน์ เป็น

การเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่นสูง กว้างไกล ก้าวข้ามเงื่อนไขของพื้นที่และเวลา (Space and time) ผู้เรียนและผู้สอน ไม่จำเป็นต้องอยู่ในพื้นที่ห้องเดียวกัน และไม่จำเป็นต้องเข้าเรียนพร้อม ๆ กัน แต่สามารถเรียนเวลาใดก็ได้ ดังนั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องมีความรับผิดชอบในการเรียนมากกว่าปกติ เพราะไม่มีการบังคับ ขึ้นอยู่กับความต้องการของตัวผู้เรียนเอง อีกทั้งยังทราบผลย้อนกลับของการเรียน ทั้งจาก E-Mail , การประเมินย่อย , การประเมินผลหลัก โดยใช้เว็บไซต์เป็นที่สอบ รวมทั้งการประเมินผลรวมตามการสอบ เพื่อเป็นการเช็คว่าผู้เรียนได้เข้ามาเรียนจริง สามารถทำข้อสอบได้ มีความเข้าใจในเนื้อหา

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย

Thailand Massive Open Online Course (www.thaimooc.org)

แนวคิดนี้ เป็นการจัดการศึกษานานไกลออนไลน์ ในแพลตฟอร์ม (Platform) ระบบการเรียนการสอน Thaimooc.org ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ โครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทยโดยมุ่งหวังเป็นช่องทางสำหรับการเรียนรู้เพื่อคนไทยตามแนวคิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) โดยโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย (คชท.) จะทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลาง ในการเผยแพร่องค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีการสอน และ สนับสนุน หน่วยงานการศึกษาในการนำเทคโนโลยีด้านการเรียนรู้เข้ามาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เป็นหน่วยงานกลาง ที่ริเริ่ม ประสานและสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาในการจัดการศึกษาแบบอีเลิร์นนิง (e-Learning) อย่างมีคุณภาพ และมีมาตรฐานสูงและเหมาะสมอย่างพึ่งพาตนเองได้

ดังนั้น รูปแบบการเรียนรู้ในระบบ Thailand Massive Open Online Course หรือที่รู้จักในชื่อ ThaiMOOC.org เป็นระบบการเรียนรู้แบบเปิดที่มีเป้าหมายเพื่อให้คนไทยสามารถเข้าถึงการศึกษาได้ทุกที่ทุกเวลา โดยไม่จำกัดกลุ่มเป้าหมายหรือสถานที่เรียน ระบบนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาออนไลน์ที่เกิดขึ้นทั่วโลก ซึ่งช่วยเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้กับทุกคนที่มีความต้องการในการพัฒนาตนเอง ทั้งผู้ที่ต้องการเสริมทักษะอาชีพ หรือคนที่ต้องการเรียนรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากการศึกษาในระบบปกติ ThaiMOOC.org ถูกพัฒนาขึ้นเพื่อสนับสนุนการพัฒนาการศึกษาไทยในยุคดิจิทัล โดยร่วมมือกับมหาวิทยาลัย สถาบันการศึกษา และองค์กรต่าง ๆ ในการสร้างเนื้อหาการเรียนรู้ที่มีคุณภาพสูง โดยระบบนี้สามารถรองรับผู้เรียนจำนวนมากได้ในคราวเดียวกัน เป็นการส่งเสริมแนวคิดในการกระจายความรู้และทักษะในวงกว้างไปสู่ผู้เรียนในทุกภาคส่วนของประเทศ

2.2.1 ความหมายและลักษณะของ ThaiMOOC

ThaiMOOC.org หมายถึง แพลตฟอร์มการศึกษาแบบเปิดที่สามารถรองรับผู้เรียนได้เป็นจำนวนมาก โดยไม่จำกัดสถานที่ เวลา หรือความเชี่ยวชาญเบื้องต้นของผู้เรียน ระบบนี้ให้บริการเนื้อหาการเรียนรู้ฟรีที่ครอบคลุมหลายสาขาวิชา โดยเน้นการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นและเปิดกว้างสำหรับคนไทยในทุกวัย

องค์ประกอบของ ThaiMOOC ประกอบด้วย:

- 1) ผู้เรียน (Learners) : ผู้ที่สนใจเข้ารับการศึกษผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ ซึ่งไม่จำเป็นต้องมีคุณสมบัติเบื้องต้นหรือเกณฑ์การสมัครที่เข้มงวด
- 2) ผู้สอน (Instructors) : ผู้ที่สร้างสรรค์เนื้อหาและเป็นผู้ดำเนินการเรียนการสอน โดยมีบทบาทในการออกแบบหลักสูตรและให้คำแนะนำแก่ผู้เรียน
- 3) เทคโนโลยี (Technology) : เทคโนโลยีที่สนับสนุนการเรียนรู้ผ่านอินเทอร์เน็ต ทั้งการจัดการเนื้อหา การตรวจสอบความก้าวหน้า และการประเมินผล
- 4) เนื้อหา (Content) : หลักสูตรการเรียนรู้ที่ถูกสร้างขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชา ครอบคลุมหลายรูปแบบ เช่น วิดีโอ บทความ การสอบ และแบบฝึกหัด
- 5) การประเมินผล (Assessment) : วิธีการวัดผลการเรียนรู้ที่ใช้ทั้งแบบทดสอบ การทำงานกลุ่ม หรือโครงการต่าง ๆ เพื่อประเมินความเข้าใจของผู้เรียน ดังนั้น แนวคิดการจัดการศึกษาในระบบ Thai MOOC พัฒนาขึ้นโดยมีรากฐานจากทฤษฎีการเรียนรู้และการจัดการศึกษาแบบเปิด ซึ่งช่วยให้การเรียนรู้มีความยืดหยุ่นและเข้าถึงได้ง่าย ทฤษฎีที่มีความเกี่ยวข้องได้แก่:

2.2.2 ทฤษฎีการเรียนรู้แบบเปิด (Open Learning Theory)

ทฤษฎีการเรียนรู้แบบเปิดเน้นการให้โอกาสแก่ผู้เรียนในการเข้าถึงการศึกษาโดยไม่ต้องผ่านการคัดเลือกหรือการจำกัดจำนวนผู้เรียน ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ในจังหวะและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับตนเอง ระบบ ThaiMOOC ถูกออกแบบมาเพื่อตอบสนองต่อแนวคิดนี้ โดยการเปิดให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนเนื้อหาที่ตนสนใจโดยไม่จำเป็นต้องมีเงื่อนไขทางการศึกษาเบื้องต้น การเรียนรู้จึงเป็นเรื่องที่เข้าถึงได้ง่ายสำหรับทุกคน

2.2.3 ทฤษฎีการเรียนรู้แบบกลุ่ม (Collaborative Learning Theory)

ทฤษฎีนี้ให้ความสำคัญกับการทำงานร่วมกันระหว่างผู้เรียน การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกันผ่านกระบวนการอภิปรายออนไลน์ การทำงานกลุ่ม และการให้ข้อเสนอแนะระหว่างกัน ใน ThaiMOOC ผู้เรียนสามารถสื่อสารและแบ่งปันความรู้ผ่านกระดานสนทนา หรือเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อสร้างความเข้าใจในเนื้อหาที่ลึกซึ้งขึ้น การเรียนรู้แบบกลุ่มนี้ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจที่ดีและการแก้ไขปัญหาผ่านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

2.2.4 ทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-directed Learning Theory)

ThaiMOOC ออกแบบเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนสามารถจัดการเวลาและเนื้อหาการเรียนรู้ได้เอง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยตนเอง ที่เน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางและกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง การใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ออนไลน์อย่าง ThaiMOOC ช่วยให้ผู้ใช้สามารถพัฒนาแผนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับความต้องการและเป้าหมายของตนเองได้

2.2.5 ทฤษฎีการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning Theory)

แม้ว่า ThaiMOOC จะเป็นแพลตฟอร์มออนไลน์ แต่การเรียนการสอนสามารถผสมผสานกับการเรียนการสอนในห้องเรียนได้ ผ่านการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น ผู้เรียนสามารถนำความรู้จาก ThaiMOOC ไปใช้ควบคู่กับการเรียนรู้ในสถานศึกษาแบบดั้งเดิมได้ การผสมผสานนี้ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทั้งจากสื่อออนไลน์และประสบการณ์การเรียนรู้ในห้องเรียน

ข้อดีและข้อเสียของ ThaiMOOC

ข้อดี

- 1) ความยืดหยุ่นในการเรียนรู้ : ผู้เรียนสามารถเลือกเวลาและสถานที่ในการเรียนรู้ได้อย่างอิสระ ทำให้การศึกษาด้าน ThaiMOOC เหมาะสมกับผู้ที่มีภารกิจอื่น ๆ หรือผู้ที่ต้องการเรียนรู้เพื่อเพิ่มพูนทักษะ
- 2) เนื้อหาหลากหลายและคุณภาพสูง : หลักสูตรใน ThaiMOOC ครอบคลุมหลายสาขาวิชา ตั้งแต่การพัฒนาทักษะด้านวิชาการไปจนถึงทักษะเชิงปฏิบัติ โดยผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัยและสถาบันต่าง ๆ ทั่วประเทศเป็นผู้พัฒนาเนื้อหา
- 3) ไม่เสียค่าใช้จ่าย : ระบบ ThaiMOOC ให้บริการเนื้อหาฟรีแก่ทุกคน ซึ่งช่วยให้ทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาได้โดยไม่ต้องกังวลเรื่องค่าใช้จ่าย
- 4) สร้างโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต : ThaiMOOC สนับสนุนแนวทางการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยไม่มีการจำกัดอายุหรือคุณสมบัติเบื้องต้นในการสมัครเรียน

ข้อเสีย

- 1) ขาดการโต้ตอบในเชิงลึก : แม้ว่า ThaiMOOC จะมีการสนับสนุนการสนทนาออนไลน์ แต่การขาดปฏิสัมพันธ์แบบตัวต่อตัวกับผู้สอนอาจทำให้การอธิบายเนื้อหาในเชิงลึกเป็นเรื่องที่ท้าทาย
- 2) ความต้องการวินัยและการจัดการตนเอง : การเรียนใน ThaiMOOC ต้องการความรับผิดชอบในการจัดการเวลาและการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนบางคนอาจมีปัญหาในการรักษาความตั้งใจเรียนหากขาดการกำกับดูแลจากผู้สอนโดยตรง
- 3) ปัญหาการเข้าถึงเทคโนโลยี : ผู้เรียนบางกลุ่มอาจมีปัญหาในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตหรือขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยี ทำให้ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากระบบการเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่

แนวทางการพัฒนา ThaiMOOC

- 1) การพัฒนาหลักสูตรที่หลากหลายมากขึ้น : ควรเพิ่มหลักสูตรที่ครอบคลุมทุกสาขาวิชา โดยเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และทักษะเชิงปฏิบัติ เพื่อเพิ่มโอกาสให้กับผู้เรียนในทุกระดับ

2) การปรับปรุงการโต้ตอบ : ควรเพิ่มช่องทางในการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เรียนและผู้สอน เช่น การสนทนาออนไลน์แบบสด การโต้ตอบผ่านวิดีโอคอล เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสซักถามและรับคำแนะนำแบบเรียลไทม์

3) การปรับปรุงระบบการประเมินผล : ควรมีการออกแบบการประเมินผลที่หลากหลายและสำหรับประเทศไทยได้มีโครงการที่ชื่อว่า “โครงการพัฒนามหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทยเพื่อการจัดการเรียนการสอนในระบบเปิด (Thai-MOOC)” ภายใต้โครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลชื่อแผนงานที่ 3 การสร้างสังคมคุณภาพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลโดยโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากระทรวงศึกษาธิการร่วมกับสำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจัดทำโครงการพัฒนามหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย เพื่อเป็นระบบและศูนย์กลางการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชนแห่งชาติ (Thai MOOC) เป็นสถาบันยุทธศาสตร์เทคโนโลยีสารสนเทศกลางเพื่อรองรับ “การศึกษาระบบเปิดเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต” (Lifelong learning space) ผู้ดูแลรับผิดชอบหลักคือโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาซึ่งเล็งเห็นความสำคัญที่จะสร้างให้เกิดความร่วมมือทางวิชาการเพื่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC) เพื่อให้เกิดการแบ่งปันทรัพยากรสื่อการเรียนรู้ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญหลากหลายสาขาวิชาเกิดความร่วมมือกันในการพัฒนาและจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ระบบเปิดสำหรับมหาชนและร่วมกันในการพัฒนาระบบกลางในการจัดการเรียนการสอนกระบวนการวัดและประเมินผลมีการจัดเก็บฐานข้อมูลผู้เข้าเรียนและประวัติและผลการเรียนจำนวนหน่วยกิตรายวิชาพร้อมทั้งข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องและสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาพัฒนาไปสู่ความร่วมมือในการเรียนการสอน ในหลักสูตรที่มีหน่วยกิตการลงทะเบียนเรียนรายวิชาข้ามสถาบันอุดมศึกษาการถ่ายโอนหน่วยกิต ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาในปัจจุบัน

โดยได้เปิดให้หน่วยงานต่างๆของภาครัฐและเอกชนสามารถเปิดคอร์สรายวิชาต่างๆ เข้าไปในระบบ Thaimooc.org ได้โดยไม่มีค่าใช้จ่ายในการเข้าสู่ระบบทั้งผู้สอนและผู้เรียน ทั้งนี้ ในระบบ thaimooc.org มีมหาวิทยาลัย ทั้งของรัฐและเอกชน เปิดคอร์สออนไลน์รายวิชาต่างๆ จำนวน 639 รายวิชา มีผู้เข้าเรียนในระบบจำนวน 1,589,530 คน มีผู้สำเร็จรายวิชาต่างๆจนได้รับใบประกาศนียบัตรจำนวน 1,560,100 ใบ (<https://thaicyberu.go.th/> 2566,) โดยมีโครงสร้างการบริหารจัดการดังนี้

แผนภาพที่ 2.1. แผนผังผู้บริหารโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย

ที่มา : https://thaicyberu.go.th/?page_id=7130

ประวัติและความเป็นมาของโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย

โครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย จัดตั้งขึ้นมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 โดยในขณะนั้นทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน อย่างมีประสิทธิภาพ ลดค่าใช้จ่ายในภาพรวมของอุดมศึกษา เช่น ส่งเสริมให้ทุนมหาวิทยาลัยจัดทำสื่อการเรียนแบบอีเลิร์นนิ่ง (e-Learning) และแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ (Educational Recourses) เพื่อใช้งานร่วมกัน แบ่งปัน และแลกเปลี่ยนกันระหว่างมหาวิทยาลัยต่าง ๆ โดยการเผยแพร่ระบบการสร้างสื่อที่มีคุณภาพสูง จัดฝึกอบรมแก่คณาจารย์และผู้สนใจทั่วไป จัดตั้งเว็บรวมสื่อการเรียนแบบอีเลิร์นนิ่งพร้อมเผยแพร่ให้นิสิต นักศึกษา ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงสื่อการเรียนแบบเปิด (Open Courseware) ผ่านระบบจัดการเรียนรู้ของโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย ต่อมา โครงการพัฒนามหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย ภายใต้การกำกับของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ดำเนินการพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ในระบบเปิด (MOOC) ภายใต้ชื่อโครงการ Thailand Massive Open Online Course: Thai MOOC เปิดให้บริการด้านการจัดการเรียนการสอนออนไลน์แบบ MOOC ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2558 โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ในด้านต่าง ๆ ให้กับประชาชนทั่วไปเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผ่านระบบของ Thai MOOC

Platform ซึ่งทำหน้าที่เป็นแพลตฟอร์มกลางให้กับสถาบันอุดมศึกษา สถาบันการศึกษา หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ได้นำรายวิชาออนไลน์มาเผยแพร่ในรูปแบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์ในสถาบันการศึกษาให้ใช้รายวิชาออนไลน์ในระบบ Thai MOOC Platform ร่วมในการจัดการเรียนการสอน (<https://thaicyberu.go.th>)

วิสัยทัศน์องค์กร (Vision of TCU)

โครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย จะทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลาง ในการเผยแพร่องค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีการสอน และ สนับสนุนหน่วยงานการศึกษาในการนำเทคโนโลยีด้านการเรียนรู้เข้ามาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เป็นหน่วยงานกลาง ที่ริเริ่ม ประสาน และสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาในการจัดการศึกษา แบบอีเลิร์นนิ่ง (e-Learning) อย่างมีคุณภาพ และมีมาตรฐานสูงและเหมาะสมอย่างพึ่งพาตนเองได้

พันธกิจของมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย

- พัฒนาระบบและบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยในการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาและการศึกษาตลอดชีวิต เพื่อการพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิต
- พัฒนาและบริหารจัดการแพลตฟอร์มกลางเพื่อการเรียนรู้ดิจิทัลระดับชาติและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดด้วยระบบการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC)
- พัฒนาและบริหารจัดการระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank) เพื่อการศึกษาตลอดชีวิต
- ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาเนื้อหาแบบดิจิทัล เพื่อการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและการศึกษาตลอดชีวิต
- เป็นศูนย์กลางความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อการวิจัยและพัฒนา รวมทั้งถ่ายทอดการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาอย่างเหมาะสม และยั่งยืนบนพื้นฐานของการพึ่งพาตนเองได้
- เป็นแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิด (Open Educational Resources) เพื่อกระจายโอกาสในการเข้าถึงองค์ความรู้ของสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ

กล่าวโดยสรุป มหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย เป็นแพลตฟอร์มที่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรมที่จัดทำขึ้นเพื่อให้หน่วยงานทางการศึกษาเข้าใช้โดยเปิดให้ผู้สอนและผู้เรียนใช้เป็นช่องทางการเรียนรู้ให้กับประชาชนไทยได้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต(Lifelong learning) โดยเปิดโอกาสให้หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีความต้องการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์สามารถพัฒนารายวิชาเปิดการเรียนการสอนในแพลตฟอร์มที่เว็บไซต์ www.thaimooc.org ได้โดยจัดทำสื่อการสอนและวิดีโอเผยแพร่ในระบบและเปิดให้ผู้เรียนทุกคนที่สนใจรายวิชาเข้ามาลงทะเบียนเรียนได้ในระบบโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายค่าหน่วยกิต เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับ Digital literacy

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ <https://www.ocsc.go.th/DLProject/mean-dlp>) ได้นำเอา Digital literacy มาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาสมรรถนะของข้าราชการเพื่อสร้างเสริมคุณลักษณะข้าราชการยุคดิจิทัลเทคโนโลยีโดยให้ความสำคัญว่า ทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล หรือ Digital literacy หมายถึง ทักษะในการนำเครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน อาทิ คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ แทปเล็ต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และสื่อออนไลน์ มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการสื่อสาร การปฏิบัติงาน และการทำงานร่วมกัน หรือใช้เพื่อพัฒนากระบวนการทำงาน หรือระบบงานในองค์กรให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ โดยทักษะดังกล่าวครอบคลุมความสามารถ 4 มิติ คือ

- 1) การใช้ (Use)
- 2) ความเข้าใจ (Understand)
- 3) การสร้าง (create)
- 4) การเข้าถึง (Access) เทคโนโลยีดิจิทัล ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ Digital literacy ยังหมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ ใช้งาน และปฏิสัมพันธ์กับเทคโนโลยีและสื่อดิจิทัลต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์มือถือ และอุปกรณ์อื่น ๆ ที่เชื่อมต่อกันผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ความสามารถในการด้านดิจิทัลซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในช่วงยุคปัจจุบัน เนื่องจากเทคโนโลยีดิจิทัลมีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้คนไม่ว่าจะเป็นการใช้งานเว็บไซต์ การสื่อสารผ่านแชทหรืออีเมล การทำงานออนไลน์ การศึกษาและการเรียนรู้ผ่านแพลตฟอร์มการศึกษาออนไลน์ เป็นต้น การมี digital literacy ช่วยให้ผู้คนสามารถเข้าถึงข้อมูล และนำข้อมูลมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงช่วยสร้างโอกาสในการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะต่าง ๆ อีกด้วย

ฉะนั้น ความรู้ ความเข้าใจด้านดิจิทัล (Digital Literacy) เป็นแนวคิดที่ครอบคลุมถึงความสามารถในการเข้าถึง เข้าใจ ประเมิน และใช้ข้อมูลดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัยในสภาพแวดล้อมที่มีการเชื่อมโยงทางเทคโนโลยี ความรู้ความเข้าใจนี้เป็นสิ่งจำเป็นในยุคดิจิทัลที่ผู้คนใช้เทคโนโลยีในการทำงาน การศึกษา และการใช้ชีวิตประจำวัน โดยผู้ที่มีทักษะด้านดิจิทัลจะสามารถปรับตัวและใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดในชีวิตและการทำงาน Digital literacy ไม่เพียงแค่อ้างอิงถึงการใช้งานคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต แต่ยังรวมถึงความสามารถในการประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล การปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล และการใช้เทคโนโลยีในรูปแบบที่รับผิดชอบต่อสังคม แนวคิดนี้เป็นทักษะที่จำเป็นในการสร้างความพร้อมสำหรับการทำงานและการใช้ชีวิตในโลกที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี

2.3.1 ความหมายและองค์ประกอบของ Digital Literacy

Digital literacy หมายถึงความสามารถในการใช้งานและเข้าใจเทคโนโลยีดิจิทัลในบริบทต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสาร การสร้างเนื้อหา การใช้เครื่องมือดิจิทัล และการประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล ทั้งนี้ยังรวมถึงความสามารถในการแก้ไขปัญหาและการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลจากความเสี่ยงในสภาพแวดล้อมออนไลน์ องค์ประกอบของ Digital Literacy สามารถแบ่งได้เป็น

1) การเข้าถึง (Access) : ความสามารถในการค้นหาและเข้าถึงข้อมูลดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ

2) การประเมินผล (Evaluate) : ความสามารถในการวิเคราะห์และประเมินคุณภาพของข้อมูลดิจิทัล โดยพิจารณาความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ และความเป็นกลางของข้อมูล

3) การใช้ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ (Use) : การใช้ข้อมูลดิจิทัลเพื่อสร้างเนื้อหาใหม่ หรือแก้ไขปัญหาในการทำงานหรือการเรียนรู้

4) การป้องกันตนเอง (Protect) : ความสามารถในการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลและรักษาความปลอดภัยทางดิจิทัล

5) การมีส่วนร่วมในสังคมดิจิทัล (Engage in digital society) : การใช้เทคโนโลยีอย่างรับผิดชอบต่อสังคมและปฏิบัติตามกฎหมายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

2.3.2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ Digital Literacy

ทักษะด้านความรู้ความเข้าใจทางดิจิทัลมีพื้นฐานจากทฤษฎีการเรียนรู้และการพัฒนาเทคโนโลยีหลายแนวทาง ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ Digital Literacy ได้แก่:

1) ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory)

ทฤษฎีนี้เน้นการเรียนรู้จากการสังเกตและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในสังคมดิจิทัล ผู้ใช้จะเรียนรู้ผ่านการใช้งานเทคโนโลยีและการแลกเปลี่ยนข้อมูลในแพลตฟอร์มต่าง ๆ การเข้าถึงข้อมูลจากเครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นแหล่งสำคัญในการพัฒนาทักษะทางดิจิทัล ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะทางดิจิทัลได้จากการเข้าร่วมสังคมดิจิทัลที่มีการสนับสนุนความรู้และทักษะใหม่ ๆ

2) ทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยการสร้างความรู้ (Constructivism)

ทฤษฎีนี้เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ด้วยตนเองจากประสบการณ์ตรง การเรียนรู้ทักษะทางดิจิทัลไม่ได้มาจากการสอนที่เฉพาะเจาะจงเสมอไป แต่ผู้เรียนจะได้เรียนรู้จากการใช้งานเทคโนโลยีด้วยตนเอง การพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและประเมินข้อมูลดิจิทัลเกิดขึ้นจากการลองผิดลองถูก และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้งานเทคโนโลยี

3) ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning Theory)

ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือเน้นให้ผู้เรียนทำงานและเรียนรู้ร่วมกันผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล การสื่อสารในสภาพแวดล้อมดิจิทัล เช่น การทำงานกลุ่มออนไลน์ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกระดาน

สนทนา หรือการทำงานผ่านเครื่องมือการสื่อสารออนไลน์ ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะดิจิทัลอย่างต่อเนื่องและหลากหลาย การเรียนรู้แบบร่วมมือนี้ยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการสร้างสังคมดิจิทัลที่มีคุณภาพ

2.3.3. ข้อดีและข้อเสียของ Digital Literacy

ข้อดี

- 1) การเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย : ผู้ที่มีทักษะด้านดิจิทัลสามารถค้นหาและใช้ข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและการเรียนรู้
- 2) เสริมสร้างความคิดวิเคราะห์ : Digital literacy ช่วยให้ผู้ใช้สามารถวิเคราะห์และประเมินข้อมูลดิจิทัลได้อย่างมีวิจารณญาณ ทำให้สามารถตัดสินใจได้ดียิ่งขึ้น
- 3) สร้างสรรค์เนื้อหาใหม่ : การเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์เนื้อหาใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและเทคโนโลยีในปัจจุบัน
- 4) เพิ่มความปลอดภัยในสภาพแวดล้อมดิจิทัล : ผู้ที่มีทักษะด้านดิจิทัลสามารถปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลและลดความเสี่ยงจากการใช้งานอินเทอร์เน็ตที่ไม่ปลอดภัยได้

ข้อเสีย

- 1) การขาดแคลนทักษะในบางกลุ่ม : ไม่ใช่ทุกคนที่มีโอกาสพัฒนาทักษะทางดิจิทัล กลุ่มคนที่ขาดการเข้าถึงเทคโนโลยีหรือมีความเข้าใจด้านดิจิทัลที่ต่ำอาจประสบปัญหาในการเข้าสู่โลกดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) ความเสี่ยงด้านความปลอดภัย : ผู้ใช้ที่ไม่มีทักษะในการปกป้องตนเองในโลกดิจิทัลอาจเสี่ยงต่อการถูกล่วงละเมิดทางข้อมูลหรือความเป็นส่วนตัว
- 3) การแพร่กระจายของข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง : หากผู้ใช้ไม่มีทักษะในการประเมินข้อมูลดิจิทัล อาจทำให้เกิดการกระจายข้อมูลที่ผิดพลาดหรือเป็นเท็จ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความเข้าใจและการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ

2.3.4. แนวทางการพัฒนา Digital Literacy

- 1) การพัฒนาหลักสูตรทักษะดิจิทัลในสถานศึกษา: ควรมีการสอนทักษะด้านดิจิทัลในทุกระดับการศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนสามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) การส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะดิจิทัลตลอดชีวิต : สังคมควรสนับสนุนให้คนทุกวัยมีโอกาสพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล ไม่ว่าจะเป็นการเข้าถึงหลักสูตรออนไลน์ หรือการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในชุมชน
- 3) การสร้างเครื่องมือการเรียนรู้ดิจิทัลที่เข้าถึงง่าย : การพัฒนาแอปพลิเคชันและแพลตฟอร์มที่ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะทางดิจิทัลควรมีการออกแบบให้ใช้งานง่ายและเข้าถึงได้ในวงกว้าง

ดังนั้น แนวคิดและทฤษฎีนี้ จึงมีความเกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ ในทุกมิติ เพราะเหตุว่า การเรียนการสอนในระบบ Thaimooc ย่อมจะต้องเกี่ยวข้องกับความรู้และทักษะทางดิจิทัล (Digital literacy) ด้วยเหตุผลที่ว่า ความรู้ความเข้าใจด้านดิจิทัล (Digital Literacy) เป็นทักษะสำคัญในยุคดิจิทัลที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงและใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะเหล่านี้ไม่เพียงแต่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและ

นอกจากนี้ Digital literacy ประกอบด้วยความรู้และทักษะในหลายๆ ด้าน เช่น

- 1) การใช้งานคอมพิวเตอร์ โปรแกรม
- 2) การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต รวมถึงการเข้าใช้งานเว็บไซต์
- 3) การใช้งานโทรศัพท์มือถือ แอปพลิเคชัน และโซเชียลมีเดีย
- 4) การเข้ารหัสข้อมูลและการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล
- 5) การสร้างและจัดการเนื้อหาออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ บล็อก วิดีโอ และรูปภาพ
- 6) การใช้งานเครื่องมือสื่อสารออนไลน์ เช่น อีเมล แชท และการประชุมออนไลน์
- 7) การใช้งานเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ออนไลน์ เช่น การใช้งานแพลตฟอร์มการศึกษา

ออนไลน์ และเครื่องมือสื่อสารอื่น ๆ

การมี digital literacy จะสามารถช่วยให้ผู้คนสามารถใช้เทคโนโลยีและสื่อดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถเป็นผู้เรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ในยุคดิจิทัลของปัจจุบันได้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีได้ ฉะนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า ดังนั้น ทักษะและความรู้ด้านเทคโนโลยีมีความสำคัญดังนี้กล่าวคือ การมี digital literacy สำคัญต่อการเรียนรู้อย่างมากในยุคดิจิทัลของปัจจุบัน เนื่องจากสื่อดิจิทัลและเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ทุกด้าน ดังนั้นการมี digital literacy จึงช่วยให้เราสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพต่อการพัฒนาตนเอง โดยเฉพาะในเรื่องต่อไปนี้

1) การเข้าถึงแหล่งข้อมูลและการเรียนรู้: การมี digital literacy ช่วยให้เราสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลและเครื่องมือการเรียนรู้ออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ห้องสมุดออนไลน์ คอร์สเรียนออนไลน์ และวิดีโอบทความที่สามารถเรียนรู้ได้จากเว็บไซต์ต่าง ๆ

2) การสื่อสารและการทำงานร่วมกัน: digital literacy ช่วยให้เราสามารถใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือสื่อสารออนไลน์ เช่น อีเมล แชท และโซเชียลมีเดีย เพื่อสื่อสารและทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) การสร้างและแบ่งปันเนื้อหา: digital literacy ช่วยให้เราสามารถสร้างและแบ่งปันเนื้อหาออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การสร้างบล็อก การสร้างวิดีโอ และการเขียนเนื้อหาออนไลน์

4) การเรียนรู้และพัฒนาตนเอง: ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลและเนื้อหาการเรียนรู้ออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำเสนอข้อมูลออกมาได้อย่างชัดเจนเป็นการ

เตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนเพื่อเข้าสู่สังคมและตลาดแรงงานในยุคดิจิทัลซึ่งต้องการความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและสื่อดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ไม่จะเป็นการเรียนรู้จากสื่อออนไลน์ หรือเข้าร่วมการเรียนการสอนออนไลน์แบบ real-time ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้แบบ active learning ที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และทดลองได้ด้วยตนเองผ่านการใช้เทคโนโลยีและสื่อดิจิทัล ช่วยเสริมสร้างทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ การประมวลผลข้อมูล และการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีและสื่อดิจิทัล ช่วยสร้างโอกาสในการเรียนรู้แบบ collaborative learning ที่ผู้เรียนสามารถสร้างสัมพันธ์ภาพและแลกเปลี่ยนความรู้กัน

2.4 แนวคิดอริยสัจ กับการขับเคลื่อนการเรียนการสอนสู่ระบบมหาวิทยาลัย

ไชเบอร์ไทย

อริยสัจ 4 แนวคิดพื้นฐานงานวิจัยนี้และและนำมาเป็นกรอบในการวิจัย คณะผู้วิจัยเห็นว่า อริยสัจ 4 เป็นหลักธรรมสำคัญในพระพุทธศาสนาที่ว่าด้วยการเข้าใจความจริงอันสูงสุดของชีวิต ซึ่งประกอบไปด้วย ทุกข์, สมุทัย, นิโรธ, และมรรค โดยแนวคิดนี้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในหลายบริบท รวมถึงการศึกษาและการวิจัยทางด้านการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาองค์กรโดยเฉพาะในยุคดิจิทัลซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ในการวิจัยครั้งนี้ แนวคิดอริยสัจ 4 ถูกนำมาใช้เพื่ออธิบายและเป็นแนวทางในการทำความเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่มหาวิทยาลัยไชเบอร์ไทย โดยในแต่ละสัจจะถูกนำมาเชื่อมโยงกับประเด็นการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

2.4.1 ทุกข์: ปัญหาและความท้าทายในการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล

คณะผู้วิจัยเห็นว่า การวางกรอบวิเคราะห์เรื่องความทุกข์สู่การขับเคลื่อนองค์กรสามารถทำความเข้าใจบริบทมหาวิทยาลัยได้เป็นอย่างดีและสอดคล้องกับอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยกลุ่มพัฒนาปัญญาและคุณธรรมตามหลักศาสนา โดยสัจข้อแรกของอริยสัจ 4 คือ "ทุกข์" หมายถึง ความเป็นจริงของชีวิตที่เต็มไปด้วยความยากลำบาก หรือสภาพปัญหาขององค์กร ซึ่งในบริบทของการวิจัยนี้หมายถึงปัญหาและความท้าทายที่สถาบันการศึกษาต้องเผชิญเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ระบบการเรียนการสอนแบบดิจิทัลหรือไชเบอร์ มหาวิทยาลัยไชเบอร์นั้นมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอนซึ่งเป็นความท้าทายใหม่สำหรับทั้งคณาจารย์และบุคลากร ในปัจจุบันยังพบว่ามีหลายสถาบันที่ยังขาดความพร้อมทั้งในด้านทรัพยากร การสนับสนุน และทักษะทางดิจิทัล ซึ่งอาจนำไปสู่ความล้มเหลวในการขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยเข้าสู่ยุคดิจิทัลได้

ฉะนั้น ความทุกข์ในบริบทนี้ ไม่ได้เกิดจากการเปลี่ยนแปลงเพียงอย่างเดียว แต่ยังรวมถึงผลกระทบจากความไม่พร้อมในการปรับตัวสู่การเปลี่ยนแปลงนั้น ซึ่งครอบคลุมทั้งในด้านเทคนิค (เช่น ปัญหาด้านระบบการจัดการการเรียนรู้) และด้านการปฏิบัติ (เช่น ความรู้ความสามารถของคณาจารย์

ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล) ทุกๆ ในที่นี้จึงเป็นผลมาจากความไม่พร้อมและความท้าทายทางด้านดิจิทัลของสถาบันการศึกษา

2.4.2 สมุทัย: สาเหตุของปัญหาและอุปสรรคในการเปลี่ยนแปลง

คณะผู้วิจัย เห็นว่า "สมุทัย" หรือสาเหตุของทุกข์ เป็นสัจข้อที่สอง ซึ่งในบริบทการวิจัยนี้ หมายถึงสาเหตุของปัญหาและอุปสรรค ที่ทำให้การเปลี่ยนแปลงเข้าสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัลไม่ประสบความสำเร็จ สาเหตุหลักที่ทำให้เกิดปัญหามาจากการขาดการเตรียมความพร้อมทั้งในระดับบุคลากรและโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล การเปลี่ยนแปลงเข้าสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัลต้องการการพัฒนาทักษะใหม่ๆ ที่เรียกว่า "ดิจิทัลลิเทอเรซี" (Digital Literacy) ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับคณาจารย์และบุคลากรในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในกระบวนการสอน รวมทั้งการขาดความเข้าใจในเทคโนโลยีและวิธีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของคณาจารย์และบุคลากรถือเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้การเปลี่ยนแปลงนี้ไม่ประสบความสำเร็จ อีกทั้งยังมีปัจจัยจากโครงสร้างพื้นฐานที่ไม่เพียงพอ เช่น การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตที่ไม่เสถียรหรือระบบการจัดการเรียนรู้ (Learning Management Systems) ที่ยังไม่รองรับการทำงานอย่างเต็มประสิทธิภาพ

2.4.3 นิโรธ: เป้าหมายและวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยดิจิทัล

คณะผู้วิจัย เห็นว่า อริยสัจข้อ นิโรธ เป็นเสมือน หมุดหมาย (Milestone) หรือปลายทางของการขับเคลื่อนองค์กรและปลายทางของการวิจัยอีกด้วย โดยสัจข้อที่สามคือ "นิโรธ" หมายถึง การดับทุกข์หรือการบรรลุถึงสภาวะที่ไม่มีความทุกข์ ในบริบทของการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยไซเบอร์ นิโรธหมายถึงการบรรลุเป้าหมายในการเปลี่ยนแปลงสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลที่สมบูรณ์แบบ การดับทุกข์ในที่นี้จึงหมายถึงการขจัดปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากความไม่พร้อมทั้งในด้านทรัพยากรและทักษะ เป้าหมายของมหาวิทยาลัยไซเบอร์คือการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเต็มประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางดิจิทัล การพัฒนาทักษะของคณาจารย์และบุคลากร รวมไปถึงการสร้างความรู้ความเข้าใจในเทคโนโลยีใหม่ ๆ ซึ่งจะนำไปสู่ การบรรลุเป้าหมายในการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ทันสมัย

2.4.4 มรรค: แนวทางและวิธีการในการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล

คณะผู้วิจัย เห็นว่า สัจข้อสุดท้ายคือ "มรรค" หมายถึง แนวทางในการดับทุกข์หรือแนวทางในการแก้ปัญหา ในบริบทการวิจัยนี้ มรรคหมายถึงแนวทางและวิธีการที่สถาบันการศึกษาควรนำมาใช้ในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล โดยการแก้ปัญหานี้ต้องใช้หลายแนวทางร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาทักษะดิจิทัลของคณาจารย์ การจัดหาทรัพยากรและเทคโนโลยีที่เหมาะสม การสร้างโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่เสถียร รวมไปถึงการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงทางด้านดิจิทัล ทั้งนี้ การขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยเข้าสู่ระบบดิจิทัลไม่สามารถทำได้โดยผ่านเพียงแค่การปรับปรุงเทคโนโลยีเท่านั้น

แต่ยังต้องมีการเปลี่ยนแปลงด้านวัฒนธรรมองค์กร การพัฒนาทักษะของบุคลากร และการปรับตัวต่อการเรียนรู้แบบใหม่ที่เน้นการใช้เทคโนโลยีในกระบวนการเรียนการสอน

กล่าวโดยสรุป อริยสัจ 4 เป็นแนวคิดที่สามารถนำมาใช้เป็นกรอบในการวิจัยเพื่อทำความเข้าใจและแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย ในการวิจัยนี้ ทุกข์หมายถึงปัญหาและความท้าทายในการเปลี่ยนแปลง สมุทัยเป็นสาเหตุของปัญหาที่เกิดจากความไม่พร้อม นิโรธคือเป้าหมายที่ต้องการบรรลุ และมรรคคือแนวทางในการแก้ปัญหาเพื่อสร้างความสำเร็จในการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล คณะผู้วิจัยจึงได้นำกรอบแนวคิดอริยสัจ มาเป็นกรอบในการดำเนินการวิจัยเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทองค์กรและวัตถุประสงค์การวิจัยด้วย.

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชโลชนี ชัยมินทร์,(2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง Mooc : เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตในศตวรรษที่ 21 พบว่า MOOC เป็นบทเรียนออนไลน์เพื่อการเรียนรู้รูปแบบใหม่ในศตวรรษที่ 21 ที่ใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตมาพัฒนาเป็นหลักสูตรออนไลน์ เพื่อให้คนจากทั่วทุกมุมโลกสามารถเข้าเรียนได้ผ่านอินเทอร์เน็ต ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเสรีทุกที่ทุกเวลา MOOC ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในต่างประเทศโดยมีผู้ให้บริการ MOOC ได้แก่ Coursera, Udacity และ edX ซึ่งเปิดสอนหลักสูตรมากกว่า 400 สาขาในหลากหลายสาขาวิชาเช่นวิทยาการคอมพิวเตอร์ธุรกิจคณิตศาสตร์ เป็นต้นสำหรับในประเทศไทยมีโครงการชื่อว่า Thai-MOOC เป็นการศึกษาแบบเปิดเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong learning space) เพื่อให้เกิดการแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญหลากหลายสาขาวิชาเป็นความร่วมมือเพื่อพัฒนาและจัดการเรียนการสอนออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชนปัจจุบัน Thai-MOOC มีมากกว่า 40 มหาวิทยาลัยที่เข้าร่วมและมีมากกว่า 140 รายวิชาซึ่งการเรียนรู้โดยใช้ MOOC มีประโยชน์ต่อผู้เรียนคือทำให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนรายวิชาตามความสนใจจากมหาวิทยาลัยต่างๆได้ทั่วโลกครูอาจารย์สามารถสร้างบทเรียนออนไลน์ผลิตสื่อการสอนที่ทำให้ผู้เรียนสนใจช่วยสร้างชุมชนการเรียนรู้ตลอดชีวิตนอกจากนี้สถาบันการศึกษายังสามารถเผยแพร่องค์ความรู้ไปยังภายนอกให้เห็นถึงความเข้มแข็งของการสอน การวิจัยการเป็นผู้ประกอบการและการสร้างนวัตกรรม

สุภมาส อังศุโชติ และคณะ, ทำวิจัยเรื่อง กาพัฒนากระบวนการสอบ E-testing ของโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย พบว่า โครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย มีระบบ E-testing ของโครงการประกอบด้วย 7 ระบบ ได้แก่

- (1) ระบบสมัครสมาชิกและการลงทะเบียนสอบ
- (2) ระบบการจัดการสอบ
- (3) ระบบการจัดการข้อสอบและแบบทดสอบ

- (4) ระบบควบคุมการสอบ
- (5) ระบบบททดสอบ
- (6) ระบบตรวจสอบข้อสอบอัตโนมัติ
- (7) ระบบรายงานผลและข้อมูลสถิติ

โดยมีผลการใช้งานด้วยโมเดลระบบ E-testing สามารถแสดงผลลัพธ์ของหน้าจอได้อย่างถูกต้องตามที่ได้ออกแบบไว้ทุกประการและมีความเชื่อถือได้

ธนวัฒน์ พูลเชตนคร และคณะ (2019) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการพัฒนาลักษณะออนไลน์ระบบเปิดแบบ MOOC ของมหาวิทยาลัยนเรศวร พบว่า ตัวแปรด้านประสบการณ์การพัฒนาหลักสูตรนั้น อาจารย์ผู้ผลิตรายวิชาออนไลน์แบบ MOOC ของมหาวิทยาลัยนั้นเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการพัฒนาลักษณะออนไลน์มาก่อนจัดทำเนื้อหาหลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดแบบ MOOC ซึ่งเนื้อหาที่นำมาใช้สำหรับการออกแบบการเรียนการสอนในหลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดแบบ MOOC เป็นเนื้อหาที่ออกแบบการเรียนการสอนตามหลักสูตรและวิชา และเนื้อหาที่ออกแบบการเรียนการสอนตามความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของแต่ละคน ส่วนด้านกระบวนการพัฒนาลักษณะออนไลน์ระบบเปิดแบบ MOOC พบว่า การจัดอบรมให้ความรู้ ด้านการพัฒนาความรู้ด้านการจัดการเรียนการสอน ความรู้ด้านการพัฒนาสื่อการสอน ในหลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดแบบ MOOC สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องในการผลิตรายวิชา ช่วยให้ผู้ฝึกอบรมมีความรู้และทักษะเพิ่มมากขึ้น

ณัฐภัทร ตินเวส และคณะ, 2559 ทำวิจัยเรื่อง การศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดแบบ MOOC ของอุดมศึกษาไทย พบว่า รูปแบบการจัดการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดแบบ MOOC ของต่างประเทศมี 7 องค์ประกอบหลักคือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านระบบและการให้บริการ ด้านการสอน ด้านการวางแผนและการออกแบบ ด้านการนำไปใช้งาน ด้านประเมินผลการเรียนรู้ ด้านการประเมินหลักสูตร และด้านการบริหารจัดการและมี 22 องค์ประกอบย่อย ส่วนความคิดเห็นในการจัดการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดแบบ MOOC ของอุดมศึกษามีองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบคือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการออกแบบหลักสูตรการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ด้านการนำไปใช้และด้านการประเมินหลักสูตร และข้อค้นพบจาก

ผลการสังเคราะห์รูปแบบการจัดการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดแบบ MOOC ของอุดมศึกษาไทย โดยผ่านการรับรองของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 องค์ประกอบ คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการออกแบบหลักสูตรการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ด้านการนำไปใช้และด้านการประเมินหลักสูตร

โดยมีข้อค้นพบจากงานวิจัยว่า วิธีการใช้งานรูปแบบการจัดการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดแบบ MOOC ของต่างประเทศในด้านเทคโนโลยีและโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure and Technology) ที่ใช้ในการจัดการศึกษาซึ่งพบว่าในต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นการร่วมมือกันระหว่าง

สถาบันการศึกษากับผู้ให้บริการ(MOOC Provider) ที่มีชื่อเสียง อาทิ edX , Coursera หรือผู้ให้บริการอื่น โดยสถาบันเหล่านั้นสร้างรายวิชาเข้าไปในระบบของผู้ให้บริการ รวมทั้งการเป็นพันธมิตรระหว่างสถาบันกับสถาบันร่วมกันสร้างระบบขึ้นมาซึ่งเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายในและยังมีการทำงานร่วมกันอันจะทำให้การพัฒนาได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นประเทศไทยจึงควรมีหน่วยงานหรือองค์กรกลางที่คอยดูแลและให้สนับสนุนในการให้บริการด้านต่างๆ และสถานศึกษาที่เข้าร่วมในโครงการก็ารายวิชาที่ต้นสร้างขึ้นมาได้ข้อกำหนดที่ระบุไว้ เพื่อนำมาซึ่งรายวิชาที่มีคุณภาพมาไว้ในระบบและสามารถตรวจสอบได้ เพื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการสนับสนุนด้านเทคโนโลยีและโครงสร้างพื้นฐานดังกล่าว เพื่อให้การจัดการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดแบบ MOOC ของอุดมศึกษาไทยพัฒนาได้อย่างดี

ฐาปนีย์ ธรรมเมธา,(2017) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาอาจารย์เพื่อเตรียมความพร้อมในการสอนออนไลน์แบบเปิด สำหรับมวลชนในสถาบันอุดมศึกษา พบว่า คณาจารย์ในระดับอุดมศึกษามีความเห็นว่าการเรียนการสอนออนไลน์มีความจำเป็นต่อการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา สถาบันการอุดมศึกษาจำเป็นต้องมีแนวทางในการพัฒนาเพื่อเตรียมความพร้อมบุคลากรในการสอนออนไลน์

ฐาปนีย์ ธรรมเมธา และคณะ ,(2557) โดยสำนักงานบริหารโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพการศึกษาทางไกล พบว่า การจัดการศึกษาทางไกลหรือการจัดการศึกษาในระบบมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทยนั้น เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งขยายโอกาสทางการศึกษา โดยได้อาศัยรูปแบบการศึกษาทางไกลด้วยภาพและเสียงผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก ทำให้ผู้สนใจใฝ่รู้สามารถศึกษาหาความรู้ได้ในเวลาและสถานที่ที่ตนสะดวกตามความสนใจและความสามารถของแต่ละบุคคล เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน

สุวัฒน์ บันลือ,(2560,) ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี พบว่า การหาประสิทธิภาพผลการเรียนออนไลน์จากการวิจัย ทำให้ยืนยันได้ว่าประสิทธิภาพการเรียนการสอนออนไลน์สามารถก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ได้เท่ากับการเรียนในชั้นเรียนปกติ

เอกนถน บางท่าไม้,(2017) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนผ่านระบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ พบว่า 1. รูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการใช้อินเทอร์เน็ตเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษาชั้นตอนดังนี้ (1) วางแผนการเรียนรู้และปฐมนิเทศการเรียน (2) การสร้างแรงจูงใจในการใช้อินเทอร์เน็ตเชิงสร้างสรรค์ (3) สนับสนุนให้ผู้เรียนกำหนดเป้าหมายทางการเรียนและประเมินตนเอง สรุปคุณลักษณะการใช้อินเทอร์เน็ตเชิงสร้างสรรค์ และพบว่า (2.1) ผู้เรียนมีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตเชิง

สร้างสรรค์ในแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก และพบว่าพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตสร้างสรรค์จากการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

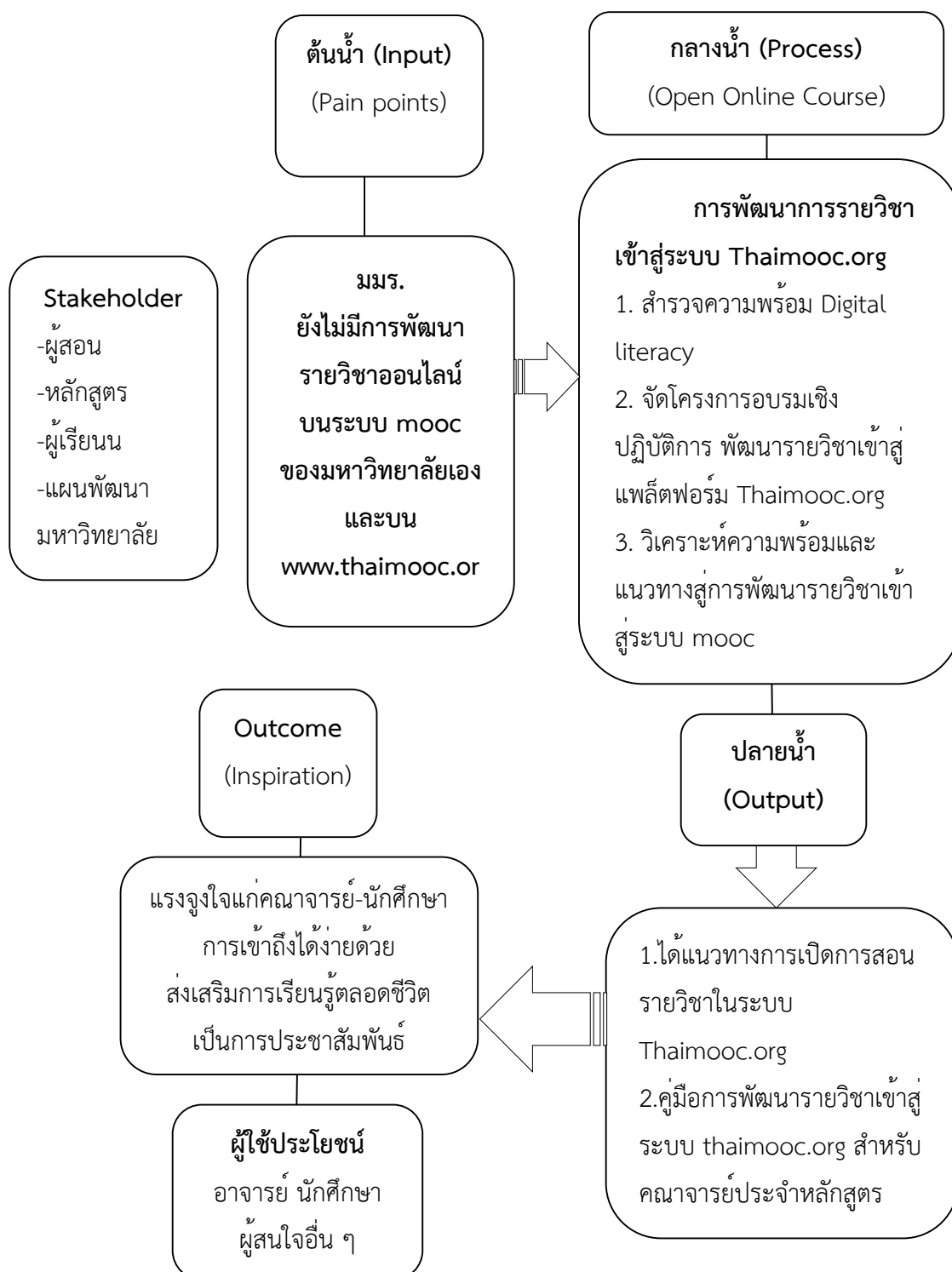
สุพิชญ์ แก้วโพทอง,(2564) ได้ทำวิจัยเรื่อง กระบวนการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงวิกฤติ Covid-19 ของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี พบว่า อาจารย์ จะต้อง มี 4 ทักษะ ได้แก่ 1) ความรู้ (Knowledge) คือ อาจารย์จะต้องเป็นผู้ที่สะสมองค์ความรู้และประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทฤษฎีในแต่ละสาขา 2) ทักษะ (Skill) คือ ความชัดเจนหรือความสามารถของอาจารย์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อาจเป็นทักษะทางด้านร่างกายสติปัญญาและสังคม ที่เกิดขึ้นได้จากการเรียนรู้และการฝึกฝน เช่น การสอนและการจัดการ การถ่ายทอดใช้คำถาม การนำเข้าสู่วิธีเรียน การใช้สื่อการสอน ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน หรือทักษะทางสังคม มีความจำเป็นยิ่งยวด 3) เทคโนโลยี (Technology) คือ เครื่องมือที่นำมาใช้ในการสอนออนไลน์ทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อสนับสนุนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด และ 4) ปฏิกริยาโต้ตอบ (Interactive) คือ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในกลุ่มในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ทั้งครูและนิสิต เพื่อสร้างความสัมพันธ์ในห้องเรียนด้วยการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนกิจกรรมประเภทต่าง ๆ

ธนดล ภูสีฤทธิ์,(2564) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ โดยใช้ Google Classroom ของนิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า ทั้งผู้เรียน ผู้สอน เนื้อหา สื่อการเรียน การสอน เวลา ทั้งนี้รวมถึงกลยุทธ์การเรียนการสอนออนไลน์ ที่ต้องการทำ งานระบบทีม ความรับผิดชอบของสมาชิก การกิจ การสื่อสาร ปฏิสัมพันธ์การเรียนรู้ สร้างแรงจูงใจ การวางแผนกิจกรรม การนำเสนอผลงานและรายงานความก้าวหน้า การสะท้อนผล และการประเมินผลการเรียนออนไลน์ที่ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับผลการเรียนรู้และการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทำ กิจกรรมร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ลักษณะการทำงานเป็นทีม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ Khiamanee (2017) กล่าวถึงระบบการสอนว่าเป็นลักษณะของการจัดการเรียนรู้ที่จัดไว้เป็นระบบตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อ โดยมีการจัดระบบและกระบวนการที่เป็นขั้นตอน อาศัยวิธีการสอนและเทคนิคการสอนเข้ามาช่วย ทำให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปตามหลักการที่ยึดถือ ซึ่งได้รับการพิสูจน์หรือยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ และใช้เป็นแบบแผนในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามรูปแบบนั้น ๆ

กล่าวโดยสรุป ความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีส่งผลกระทบต่อสังคมและการจัดการศึกษา กระบวนทัศน์ของการจัดการศึกษาสมัยใหม่ได้อาศัยเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้แบบเรียนได้ทุกที่ทุกเวลาผ่านทางโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย www.thaimooc.org ขึ้นมาเพื่อเป็นหน่วยงานจัดการการเรียนการสอนระหว่างสถานศึกษาและ

ผู้เรียนได้ใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนแบบออนไลน์ โดยไม่มีค่าใช้จ่ายและสามารถนำมาเป็นเครื่องมือในการเรียนการสอนออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2.6 สรุปกรอบแนวความคิด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาเข้าสู่ระบบมหาวิทยาลัย
ไซเบอร์ไทย มีขั้นตอนและ วิธีดำเนินการวิจัย เพื่อตอบวัตถุประสงค์ให้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง
- 3.3 กรอบแนวคิดและการกำหนดตัวแปร
- 3.4 ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย
- 3.5 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยนี้ แบ่งเป็น 2 กลุ่มได้แก่
กลุ่มอาจารย์ประจำหลักสูตรทั้ง 3 หลักสูตร ที่เป็นที่คณะกรรมการผู้รับผิดชอบหลักสูตรและกรรมการ
ประจำหลักสูตร ๆ ละ 49 รูปคน ทั้งหมด ประกอบด้วย

- บุคลากรสายวิชาการ
- บุคลากรสายสนับสนุน
- นักศึกษา

โดยกลุ่มตัวอย่างมีคุณสมบัติ ก็การเป็นบุคลากรที่ยังคงปฏิบัติหน้าที่อยู่ในปัจจุบัน มีความ
สะดวกในการร่วมมือให้ข้อมูลแก่คณะผู้วิจัยในการวิจัยทำวิจัยครั้งนี้ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้เป็นทั้ง
เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ ณ ปัจจุบัน ซึ่งเปิดทำการเรียนการสอน ใน
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

นอกจากนี้ ในการทำวิจัยยังได้การมีส่วนร่วมจาก กลุ่มพี่เลี้ยงจากหน่วยงานภายนอกที่ให้
คำแนะนำปรึกษา โดยมีคุณสมบัติ เป็นเจ้าหน้าที่จากโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ หรือ เป็น
คณาจารย์จากมหาวิทยาลัยอื่นที่เคยเปิดคอร์สรายวิชาในระบบ Thaimooc มาแล้ว จำนวน 2 ท่าน
มาให้คำแนะนำแนวทางและวิธีการสร้างรายวิชาเข้าสู่ระบบ Thaimooc เพื่อให้คำแนะนำในการ
จัดทำรายวิชาต่าง ๆ เข้าสู่ระบบ Thaimooc.org

3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเรื่องนี้ เป็นการวิจัยในองค์กรแบบกรณีศึกษา (Case Study) ในองค์กรขนาดเล็ก ในบริบทที่ต้องการตอบโจทย์วิจัยเพื่อต้องการประมวลผลความเห็นของบุคลากรและทักษะความพร้อมของบุคลากรในองค์กร

กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างจึงมีขนาดเล็ก และเป็นการวิจัยเพื่อเก็บข้อมูลศึกษาความคิดเห็นและทักษะทางดิจิทัล (Digital literacy) ในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัยเท่านั้น

ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงใช้เทคนิคการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ใช้การกำหนดเกณฑ์การเลือกตัวอย่าง โดยใช้วิธีการตัดเข้า (Include) โดยกการกำหนดคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1) คณะผู้วิจัยได้ระบุ คุณสมบัติของ กลุ่มตัวอย่างโดย เป็นบุคลากรที่ยังคงปฏิบัติหน้าที่อยู่ใน มมร.วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

ประกอบด้วย สายวิชาการ และ สายสนับสนุน

2) เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

3) เป็นผู้มีความสะดวกที่จะเข้าร่วมโครงการสัมมนาออนไลน์ผ่านทางแอปพลิเคชัน Zoom ได้ในวันและเวลาที่ คณะผู้วิจัยได้กำหนดไว้

4) มีความสะดวกใจที่จะให้ข้อมูลในการกรอกแบบสอบถามหลังเสร็จสิ้นโครงการวิจัย โดยคณะผู้วิจัยเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างดังกล่าว มีคุณสมบัติที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยและใช้วิธีการคัดออก (Exclude) สำหรับกลุ่มตัวอย่าง โดยมีเงื่อนไข

1) กลุ่มตัวอย่างไม่มีเวลาในการเข้าร่วมโครงการสัมมนาออนไลน์ในวันเวลาที่กำหนด

2) กลุ่มตัวอย่างไม่สะดวกใจที่จะให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้คำนึงถึง ข้อจำกัดของการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง นี้ คือ การไม่สามารถนำผลที่ได้ไปสรุปทั่วไปกับประชากรทั้งหมดได้ เนื่องจากตัวอย่างไม่ได้ถูกสุ่มเลือกอาจเกิดอคติจากการเลือกตัวอย่าง (Selection Bias) และมีความเสี่ยงในการขาดความเป็นตัวแทนของประชากร

3.3 กรอบแนวคิดและการกำหนดตัวแปร

การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนด กรอบแนวคิดและตัวแปรในการศึกษาไว้ในลักษณะ ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ และ Outcome เป็นตัวแปรสำคัญในการวิจัย คือ

3.3.1 ตัวแปรต้นน้ำ คือ ปัจจัยตัวนำเข้าได้แก่ ความรู้และทักษะความเข้าใจด้านดิจิทัล (Digital literacy) สภาพการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ จากทั้ง 3 คณะ กระบวนการเรียนการสอนด้วยโปรแกรมออนไลน์ เนื้อหาสาระ และ เครื่องมือในการสอนออนไลน์ที่จำเป็น

3.3.2 ตัวแปรกลางน้ำ คือ กระบวนการดำเนินการ ได้แก่ การพัฒนาการเรียนการสอน การจัดทำรายวิชา เพื่อเข้าสู่ระบบ Thaimooc.org

3.3.3 ตัวแปรปลายน้ำ คือ นวัตกรรมที่ได้จากการวิจัย ได้แก่ คู่มือการจัดการเรียนการสอน เพื่อเข้าสู่ระบบ Thaimooc.org ของหน่วยงาน มมร.วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

3.4 ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) โดยการแบ่งข้อมูลที่ใช้ออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

3.4.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้แก่ เนื้อหาการเรียนการสอนออนไลน์ที่พัฒนาขึ้นมาจากเอกสารการสอน โดยมีผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง

3.4.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้แก่ ได้ข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ เอกสารประกอบการสอนของ ทั้ง 3 คณะ บทความ วารสาร วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งที่เป็นงานวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research)

3.5 เครื่องมือที่ใช้และวิธีการดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คณะผู้วิจัยจะสร้างแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องการ ความรู้ความเข้าใจด้านดิจิทัล การจัดการเรียนการสอนในระบบ Thaimooc.org เพื่อทราบปัญหาและความต้องการของคณาจารย์ประจำหลักสูตร แล้วนำมาวิเคราะห์และจัดทำกรอบเชิงปฏิบัติการเพื่อให้อาจารย์ประจำหลักสูตรทั้ง 3 ได้มีส่วนร่วมในการพิจารณา รายวิชาที่มีความพร้อมเพื่อจะพัฒนารายวิชาอย่างน้อย สาขาวิชาละ 1 รายวิชา เข้าสู่ระบบ Thaimooc.org

เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 เพื่อขับเคลื่อนแนวคิดการเตรียมความพร้อมเข้าสู่มหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทยของอาจารย์ผู้สอนและบุคลากรในวิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย) คณะผู้วิจัยจะดำเนินการสำรวจ ปัญหาและความต้องการของ คณาจารย์ประจำหลักสูตรเพื่อจัดทำและพัฒนาเนื้อหาการเรียนการสอนรายวิชา เข้าสู่ระบบ Thaimooc ดังต่อไปนี้

คณะผู้วิจัย ศึกษาค้นคว้าเอกสาร บทความวิชาการ รายงานการวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการพัฒนารายวิชาเข้าสู่ระบบ Thaimooc.org เพื่อสำรวจความพร้อมและความต้องการพัฒนารายวิชาของแต่ละสาขาวิชาเข้าสู่ระบบ Thaimooc.org เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำระบบและเป็นแนวทางในการเพิ่มสมรรถนะทางดิจิทัลให้กับคณาจารย์ประจำหลักสูตร หลังจากนั้น จัด “โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาเข้าสู่ระบบมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย” ขึ้นในวันที่ 10 สิงหาคม 2566 เพื่อเป็นกิจกรรมในการขับเคลื่อนแนวคิดการเตรียมความ

พร้อมของบุคลากรสุมหาวิทยาลัยดิจิทัลจัดทำแบบสอบถามเพื่อการวิจัยวิเคราะห์ทักษะทางดิจิทัลของบุคลากรในหน่วยงาน โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและปรับปรุงเนื้อหาให้ถูกต้องเหมาะสม นำข้อมูลมาวิเคราะห์และสรุปผลเพื่อเพิ่มสมรรถนะด้านดิจิทัลให้กับบุคลากรในหน่วยงาน และรวบรวมเป็นฐานข้อมูลนำไปสู่การจัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการความรู้และทักษะด้านดิจิทัลและเทคโนโลยี เพื่อจะได้นำไปต่อยอดสู่การพัฒนารายวิชาเข้าสู่ระบบ Thaimooc.org เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสรุปผล

เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 เพื่อวิเคราะห์ทักษะทางดิจิทัล (Digital literacy) ของบุคลากรเพื่อเตรียมความพร้อมสุมหาวิทยาลัยดิจิทัลของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

-ขั้นตอนที่ 1 สรุป ข้อมูลและองค์ความรู้ที่ได้จากแบบสอบถาม ในวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 นำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์และสรุปผลที่ได้จากการวิจัย มาสรุปองค์ความรู้ด้านทักษะและความรู้ดิจิทัลของคณาจารย์ เพื่อจะให้เห็นภาพรวมและสมรรถนะทางดิจิทัลของคณาจารย์ และนำมาพัฒนาสู่การจัดการโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ เติมความรู้ เสริมจุดแข็ง ปิดจุดอ่อน เพื่อพัฒนารายวิชา และนำไปสู่การคัดเลือกรายวิชาที่มีความพร้อม และดำเนินการจัดทำรายวิชาที่มีความเหมาะสมจะนำเข้าสู่ Thaimooc.org ได้

-ขั้นตอนที่ 2 จัดทำโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ Upskill การพัฒนารายวิชาออนไลน์บนระบบ Thaimooc เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านดิจิทัลการเตรียมความพร้อมและการพัฒนารายวิชาเข้าสู่ระบบ Thaimooc.org ให้กับคณาจารย์ประจำหลักสูตรทั้ง 3 หลักสูตรใน มมร. วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

-ขั้นตอนที่ 3 มอบหมายให้พี่เลี้ยง (Mentor) ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำแก่คณาจารย์ประจำหลักสูตร ได้จัดทำรายวิชาที่มีความพร้อม เข้าสู่ระบบ Thaimooc.org ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาในวิดีโอ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

-ขั้นตอนที่ 4 คณาจารย์ประจำหลักสูตร ดำเนินการนำรายวิชาเปิดการสอนรายวิชาที่มีความพร้อม เข้าไปในระบบ Thaimooc.org

เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 เพื่อสร้างคู่มือการพัฒนารายวิชาเข้าสู่ระบบ thaimooc.org สำหรับคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย) คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

-ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูล

-ขั้นตอนที่ 2 แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ได้ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและมา
มาปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

-ขั้นตอนที่ 3 จัดทำคู่มือในรูปแบบ E-book และ Pdf file เพื่อเผยแพร่และ
นำไปใช้

3.6 การสร้างและตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

คณะผู้วิจัยสร้างและตรวจสอบเครื่องมือ ดังต่อไปนี้

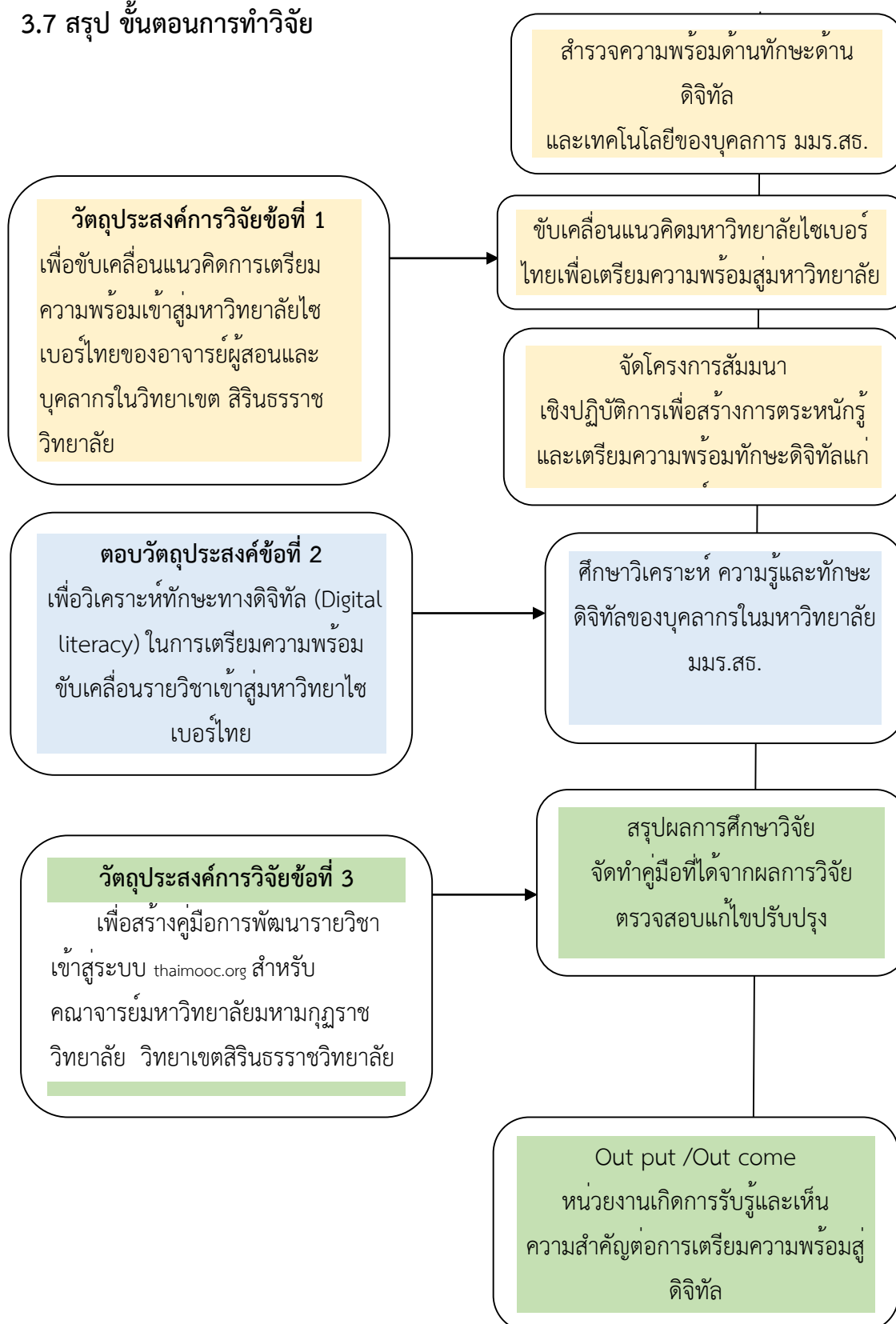
3.6.1 ศึกษาค้นคว้าหนังสือ เอกสาร บทความ งานวิจัย ทั้งปฐมภูมิและทุติยภูมิ
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.6.2 ประมวลองค์ความรู้ที่ได้มาสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมและตรงตาม
วัตถุประสงค์การวิจัยและกรอบการวิจัย

3.6.3 นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จแล้วเสนอที่ปรึกษา นำมาปรับปรุงให้ถูกต้องเนื้อหา
และวัตถุประสงค์การวิจัย

3.6.4 นำเครื่องมือที่สร้างแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบ
ความถูกต้องของเนื้อหารายวิชา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3.7 สรุป ขั้นตอนการทำวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาเพื่อการขับเคลื่อนการเรียนการสอนรายวิชาเข้าสู่ระบบมหาวิทยาลัยไซเบอร์ โดยมีวัตถุประสงค์ การวิจัย

1. เพื่อขับเคลื่อนแนวทางการเตรียมความพร้อมเข้าสู่มหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทยของอาจารย์ผู้สอนและบุคลากรในวิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย
2. เพื่อวิเคราะห์ทักษะทางดิจิทัล (Digital literacy) ในการเตรียมความพร้อมขับเคลื่อนรายวิชาเข้าสู่มหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย
3. เพื่อสร้างคู่มือการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาเข้าสู่ระบบ thaimooc.org สำหรับคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อขับเคลื่อนแนวทางการเตรียมความพร้อมเข้าสู่มหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทยของอาจารย์ผู้สอนและบุคลากรในวิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

คณะผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และพบว่า เหตุผลที่ระบบการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยจำเป็นต้องพัฒนาตนเองเข้าสู่ระบบดิจิทัลออนไลน์นั้น ส่วนหนึ่งจากการทบทวนวรรณกรรม ในปัจจุบัน การเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยได้เผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ โดยเฉพาะในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญต่อชีวิตประจำวันของนักศึกษาและคณาจารย์ การพัฒนาการเรียนการสอนเข้าสู่ระบบดิจิทัลออนไลน์ได้กลายเป็นทางเลือกที่จำเป็นเพื่อให้การศึกษาเกิดประสิทธิภาพและสอดคล้องกับวิถีชีวิตสมัยใหม่ ปัจจัยที่ส่งผลให้ระบบการเรียนการสอนต้องพัฒนาสู่ดิจิทัลมีหลากหลาย โดยสามารถอธิบายในเชิงทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง 3 แนวคิด ได้แก่ ทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวพุทธิปัญญา (Cognitive Learning Theory), ทฤษฎีการเชื่อมโยงความรู้ (Connectivism Theory) และทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning Theory) โดยมีประเด็นที่น่าสนใจดังต่อไปนี้

4.1. ทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวพุทธิปัญญา (Cognitive Learning Theory)

ทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวพุทธิปัญญาเน้นว่ามนุษย์เรียนรู้ผ่านกระบวนการทางจิตใจ เช่น การคิด การแก้ปัญหา และการรับรู้จากประสบการณ์ต่างๆ (Piaget, 1952) ทฤษฎีนี้อธิบายว่า การเรียนรู้จะมีประสิทธิภาพสูงขึ้นเมื่อผู้เรียนมีโอกาสที่จะนำข้อมูลและความรู้ที่ได้รับมาเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมและสร้างความเข้าใจใหม่ เทคโนโลยีดิจิทัลและการเรียนการสอนออนไลน์สามารถ

ส่งเสริมการเรียนรู้ตามทฤษฎีนี้ได้ เนื่องจากผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลและทรัพยากรต่างๆ บนอินเทอร์เน็ตได้อย่างรวดเร็วและไม่มีข้อจำกัดทางเวลา

การพัฒนาสู่ระบบดิจิทัลยังสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถปรับกระบวนการเรียนรู้ของตนเองตามความต้องการ การเข้าถึงเนื้อหาผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ทำให้ผู้เรียนสามารถทบทวนและทดลองความรู้ใหม่ได้บ่อยครั้ง โดยไม่ต้องรอการสอนแบบดั้งเดิมในห้องเรียน นอกจากนี้ การเรียนออนไลน์ยังมีการใช้สื่อที่หลากหลาย เช่น วิดีโอ กราฟิก และการโต้ตอบเสมือนจริง ซึ่งช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ในเชิงพุทธิปัญญาได้ดี

4.2 ทฤษฎีการเชื่อมโยงความรู้ (Connectivism Theory)

แนวคิดและทฤษฎีนี้ มุ่งการเชื่อมโยงความรู้ (Siemens, 2005) เกิดขึ้นในยุคที่ข้อมูลและเทคโนโลยีมีบทบาทมากขึ้น แนวคิดหลักของทฤษฎีนี้คือการเรียนรู้เป็นกระบวนการของการสร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายของข้อมูลและความรู้ โดยการเรียนรู้ไม่ใช่เพียงแค่การสะสมความรู้ใหม่ แต่เป็นการเชื่อมโยงข้อมูลจากหลายแหล่งเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งและทันสมัยมากยิ่งขึ้น ในบริบทของการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย การเรียนออนไลน์สอดคล้องกับทฤษฎีนี้อย่างชัดเจน เนื่องจากการเรียนรู้ในโลกดิจิทัลเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลและเชื่อมโยงความรู้จากหลากหลายแหล่งทั่วโลก ผู้เรียนสามารถรับข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ผ่านอินเทอร์เน็ต และสามารถทำงานร่วมกับผู้เรียนจากทั่วโลก ซึ่งทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนมุมมองและประสบการณ์ที่หลากหลาย ซึ่งการแลกเปลี่ยนนี้ถือเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนรู้ในโลกปัจจุบัน

นอกจากนี้ ทฤษฎีการเชื่อมโยงความรู้ยังเน้นถึงความสำคัญของการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นนอกขอบเขตห้องเรียนแบบดั้งเดิม เช่น การเรียนรู้ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ การมีส่วนร่วมในเครือข่ายผู้เชี่ยวชาญ การเข้าร่วมเวิร์คช็อปออนไลน์ หรือการแลกเปลี่ยนความรู้ผ่านแพลตฟอร์มต่างๆ การเชื่อมต่อเหล่านี้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้และทักษะใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง

4.3 ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning Theory)

ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Dillenbourg, 1999) เป็นทฤษฎีที่เน้นถึงการเรียนรู้ที่เกิดจากการทำงานร่วมกันในกลุ่ม โดยผู้เรียนจะได้แลกเปลี่ยนความรู้ มุมมอง และประสบการณ์ระหว่างกัน การเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์สามารถนำทฤษฎีนี้มาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพผ่านเครื่องมือการเรียนรู้ออนไลน์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน เช่น การใช้แพลตฟอร์มที่สนับสนุนการทำงานร่วมกัน การใช้โปรแกรมประชุมออนไลน์ และการสร้างกลุ่มเรียนออนไลน์ที่ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูลและการร่วมมือกันระหว่างผู้เรียน

ดังนั้น แผนพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่มุ่งพัฒนาองค์กรสู่การเป็น Digital University จึงเป็นการมองเห็นความสำคัญของระบบการเรียนการสอนออนไลน์ที่จะสามารถช่วยให้นักเรียนแบบร่วมมือสามารถเกิดขึ้นได้ง่ายขึ้น ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกันในโครงการต่างๆ โดยไม่

ต้องเจอหน้ากันในที่เดียวกัน ทั้งยังสามารถแบ่งปันข้อมูลและความคิดเห็นได้อย่างรวดเร็ว การใช้เครื่องมือเช่น Google Docs, Slack, และ Zoom ช่วยให้การทำงานร่วมกันระหว่างผู้เรียนสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง การทำงานเป็นกลุ่มผ่านระบบออนไลน์นี้ยังช่วยพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกันและการสื่อสารที่สำคัญสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เพราะการเปลี่ยนแปลงจากการเรียนการสอนดั้งเดิมสู่ระบบดิจิทัลออนไลน์ ที่มหาวิทยาลัยต้องพัฒนาระบบการเรียนการสอนเข้าสู่ดิจิทัลออนไลน์เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมและเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงนี้ไม่ได้เป็นเพียงแค่การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบวนการสอนเท่านั้น แต่ยังเป็นการสร้างระบบการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในยุคปัจจุบัน

ในอดีตการเรียนรู้มักจะเกิดขึ้นในห้องเรียนแบบดั้งเดิมที่จำกัดด้วยเวลาและสถานที่ การเรียนการสอนออนไลน์ได้ทำให้ข้อจำกัดเหล่านี้หมดไป ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา สามารถเข้าถึงเนื้อหาการสอนได้ทันทีและสามารถทบทวนหรือเรียนรู้ซ้ำได้ตามต้องการ ความยืดหยุ่นในกระบวนการเรียนรู้เหล่านี้ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนรู้ และทำให้ผู้เรียนมีโอกาสนในการพัฒนาทักษะและความรู้ได้อย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ การเรียนการสอนออนไลน์ยังช่วยลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษา ผู้เรียนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลหรือมีข้อจำกัดทางการเดินทางสามารถเข้าถึงการศึกษาได้อย่างเท่าเทียมกัน การเรียนการสอนออนไลน์ยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหาจากมหาวิทยาลัยทั่วโลก โดยไม่ต้องเดินทางไปยังสถานที่จริง ซึ่งทำให้การศึกษาระดับสูงมีความเปิดกว้างและหลากหลายมากขึ้น

กล่าวโดยสรุป การพัฒนาระบบการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยเข้าสู่ดิจิทัลออนไลน์มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยี รวมถึงการเปลี่ยนแปลงในวิธีการเรียนรู้ของนักศึกษา ทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวพุทธิปัญญา การเชื่อมโยงความรู้ และการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นแนวคิดที่สนับสนุนการเรียนการสอนในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ การใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนออนไลน์ไม่เพียงแต่เพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ แต่ยังเป็นการพัฒนาการศึกษาที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและผู้เรียนในยุคปัจจุบันได้อย่างแท้จริง

นอกจากนี้ จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า เหตุผลที่มหาวิทยาลัยจำเป็นต้องพัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมในทุกมิติของการมี Digital Literacy เพื่อขับเคลื่อนองค์กรหรือมหาวิทยาลัย สอดคล้องกับแนวคิด Lifelong Learning Education

เนื่องเพราะในปัจจุบัน การพัฒนาความรู้และทักษะดิจิทัล หรือ Digital Literacy ได้กลายเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กร โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยที่ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการศึกษาและการวิจัย การสร้างบุคลากรที่มีความพร้อมทางด้านดิจิทัลในทุกมิติไม่เพียงแต่ช่วยให้มหาวิทยาลัยสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี แต่ยังส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยสามารถพัฒนาและสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning Education) ซึ่งเป็นแนวคิด

สำคัญในการศึกษาในยุคปัจจุบัน ในส่วนนี้จะอภิปรายโดยใช้ทฤษฎีและแนวคิด 3 แนว ได้แก่ ทฤษฎีการเรียนรู้แบบตั้งอยู่บนบริบท (Situating Learning Theory), ทฤษฎีการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง (Adaptive Learning Theory) และแนวคิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning Theory) เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาทักษะ Digital Literacy ของบุคลากรในมหาวิทยาลัย

1.1 ทฤษฎีการเรียนรู้แบบตั้งอยู่บนบริบท (Situating Learning Theory)

ทฤษฎีการเรียนรู้แบบตั้งอยู่บนบริบท (Lave & Wenger, 1991) เน้นว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพที่สุดเมื่อบุคคลมีส่วนร่วมในสถานการณ์หรือบริบทจริงของการทำงาน แนวคิดนี้ชี้ให้เห็นว่าทักษะดิจิทัลไม่สามารถถูกถ่ายทอดผ่านการเรียนรู้เชิงทฤษฎีเพียงอย่างเดียว แต่ต้องเกิดจากการฝึกฝนและการนำไปใช้ในบริบทการทำงานจริง บุคลากรของมหาวิทยาลัยจึงจำเป็นต้องพัฒนาทักษะ Digital Literacy ผ่านการปฏิบัติงานในสภาพแวดล้อมที่มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง การฝึกฝนในสภาพแวดล้อมจริงจะทำให้บุคลากรสามารถรับมือกับปัญหาหรือความท้าทายที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีได้ดียิ่งขึ้น

การเตรียมบุคลากรให้มีทักษะ Digital Literacy ตามแนวทางของทฤษฎีนี้ยังมีความสำคัญในการสร้าง "ชุมชนแห่งการปฏิบัติ" (Community of Practice) ซึ่งเป็นกลุ่มบุคลากรที่มีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในด้านการใช้เทคโนโลยีในการทำงาน การสนับสนุนให้บุคลากรเข้าร่วมในกลุ่มการเรียนรู้และการทำงานร่วมกันนี้จะช่วยส่งเสริมการพัฒนาทักษะดิจิทัลอย่างยั่งยืน ทำให้บุคลากรสามารถเรียนรู้จากกันและกันและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

1.2 ทฤษฎีการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง (Adaptive Learning Theory)

ทฤษฎีการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง (Piaget, 1970) เป็นแนวคิดที่เน้นว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนปรับตัวตามข้อมูลและประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับ ทฤษฎีนี้อธิบายว่าบุคคลต้องมีความสามารถในการเปลี่ยนแปลงแนวคิดและทักษะของตนเองเพื่อปรับให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง เทคโนโลยีดิจิทัลได้เปลี่ยนแปลงการทำงานในมหาวิทยาลัยอย่างรวดเร็ว และบุคลากรจึงจำเป็นต้องมีทักษะในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้

การที่มหาวิทยาลัยพัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมในมิติของ Digital Literacy จะช่วยให้บุคลากรสามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทักษะเหล่านี้ไม่เพียงแต่ทำให้บุคลากรสามารถใช้เครื่องมือเทคโนโลยีใหม่ๆ ได้ แต่ยังทำให้สามารถเรียนรู้และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของแนวทางการทำงาน เช่น การใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI), ระบบการจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data), และการสื่อสารผ่านช่องทางดิจิทัลในรูปแบบต่างๆ

การพัฒนาบุคลากรในด้านนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ที่สนับสนุนให้บุคคลมีทักษะในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ ดังนั้น บุคลากรที่มี Digital Literacy สูงจะสามารถเรียนรู้และปรับตัวกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 แนวคิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning Theory)

แนวคิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากองค์กรต่างๆ เช่น UNESCO (2015) เน้นความสำคัญของการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องตลอดชีวิต ไม่ว่าบุคคลจะอยู่ในวัยใด หรือสถานการณ์ใด การเรียนรู้ตลอดชีวิตถือเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาบุคคลให้สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคดิจิทัลที่ไม่หยุดนิ่ง

บุคลากรในมหาวิทยาลัยที่มี Digital Literacy สูงจะสามารถพัฒนาทักษะและความรู้ใหม่ๆ ได้ด้วยตนเองผ่านการเรียนรู้ออนไลน์ การเข้าถึงแหล่งข้อมูลดิจิทัล และการเรียนรู้ผ่านแพลตฟอร์มต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต บุคลากรเหล่านี้สามารถค้นคว้าและปรับปรุงความรู้ทางวิชาการหรือความสามารถทางการปฏิบัติผ่านการใช้เทคโนโลยีได้ตลอดเวลา นอกจากนี้ Digital Literacy ยังช่วยให้บุคลากรมีทักษะในการค้นหา วิเคราะห์ และเลือกใช้ข้อมูลจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ ซึ่งเป็นทักษะสำคัญในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

นอกจากนี้ การมีทักษะ Digital Literacy ยังช่วยให้บุคลากรสามารถสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มหาวิทยาลัยที่มีบุคลากรที่พร้อมด้านดิจิทัลจะสามารถสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้แบบต่อเนื่องได้ ตัวอย่างเช่น การใช้แพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ที่ทันสมัย การใช้ระบบการจัดการการเรียนรู้ (Learning Management Systems) ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหาได้ทุกที่ทุกเวลา และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการติดตามและประเมินผลการเรียนรู้ที่ทันสมัย

ดังนั้น การพัฒนาบุคลากรด้าน Digital Literacy เพื่อขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยในยุค Lifelong Learning จึงมีความจำเป็นต่อทิศทางการพัฒนามหาวิทยาลัย เพื่อให้เกิดทักษะการพัฒนาทักษะด้าน Digital Literacy ของบุคลากรในมหาวิทยาลัยเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยให้เป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวคิด Lifelong Learning Education มหาวิทยาลัยต้องสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลในทุกมิติ เพื่อให้บุคลากรมีความพร้อมในการใช้งานเทคโนโลยีใหม่ๆ และสามารถเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

การสนับสนุนให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนาและปรับปรุงทักษะ Digital Literacy อย่างต่อเนื่องยังช่วยให้มหาวิทยาลัยสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว บุคลากรที่มีทักษะดิจิทัลสูงจะสามารถสร้างสรรค์วิธีการใหม่ๆ ในการเรียนการสอน เช่น การใช้สื่อการเรียนการสอนออนไลน์ การใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร และการจัดการข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งช่วยเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีคุณภาพสำหรับนักศึกษา

นอกจากนี้ การมีบุคลากรที่มี Digital Literacy ยังส่งผลให้มหาวิทยาลัยสามารถทำงานร่วมกับองค์กรภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ในการสร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกัน เช่น การร่วมมือกับมหาวิทยาลัยอื่นๆ ในการแลกเปลี่ยนความรู้ การเข้าร่วมโครงการวิจัยข้ามมหาวิทยาลัย

ดังนั้น คณะผู้วิจัยได้ ดำเนินการดังต่อไปนี้ เพื่อเป็นการสร้างความตระหนักรู้ (Awareness) ให้กับบุคลากรในองค์กรตามนโยบายมหาวิทยาลัยเพื่อเตรียมความพร้อมองค์กรและหน่วยงานทุกภาคส่วน ตาม แผนพัฒนามหาวิทยาลัยฉบับใหม่พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๘ ปฏิรูป : วิธีที่พลิกเปลี่ยนปรับเปลี่ยนการเปลี่ยนแปลง ตามปฏิรูปวิถีสู่ Digital University (แผนพัฒนามหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยพ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๘ (หน้า32) เพื่อและระบบการให้บริการที่พัฒนาเป็นระบบดิจิทัลเต็มรูปแบบเพื่อให้มหาวิทยาลัยก้าวสู่ Digital Dharma University

คณะผู้วิจัยได้จัดโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ : การขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาการสอนรายวิชาเข้าสู่ระบบ มหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย (Thaimooc.org) เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2566 เวลา 08:30 – 16:30 น. โดยได้เชิญวิทยากร จากโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย (Thailand Cyber University) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการการแพลตฟอร์มการเรียนรู้ของประเทศไทย ในนาม thaimooc.org = Thailand massive open online course โดยมีเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญระบบดังกล่าวมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคณาจารย์และบุคลากร ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย จำนวน 50 รูป/คน

ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อขับเคลื่อนให้บุคลากรทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุนได้เกิดความตระหนัก (Awareness) เป็นการเพิ่มพูนทักษะทางดิจิทัล ให้เป็นไปตามแผนพัฒนามหาวิทยาลัยใน ปฏิรูปวิถีสู่ Digital University: พลิก ปรับ รับ การเปลี่ยนแปลง เป็นการเตรียมทรัพยากรบุคคลให้มี ทักษะทางด้านดิจิทัลเพิ่มขึ้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์การวิจัยให้การขับเคลื่อนด้วยการสร้างกิจกรรมและโครงการสัมมนาดังกล่าว

รูปที่ 4.1 แสดงแผนภาพประชาสัมพันธ์โครงการ

ท่านสามารถดู วิดีโอ โครงการสัมมนาผ่าน Youtube ผ่านคิวอาร์โค้ด ด้านล่างนี้

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยที่ 2 (เพื่อวิเคราะห์ทักษะทางดิจิทัล (Digital literacy) ในการเตรียมความพร้อมขับเคลื่อนรายวิชาเข้าสู่ระบบมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย)

คณะผู้วิจัยจึงได้สร้างแบบสอบถามเพื่อรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิจัยดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคิดเห็นสำหรับการขับเคลื่อนขับเคลื่อนสู่ระบบมหาวิทยาลัยไซเบอร์

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพ		
1.คฤหัสถ์	27	55.1
2.บรรพชิต	22	44.9
รวม	49	100
สถานะภาพส่วนบุคคล		
1.บุคลากรสายวิชาการ	25	51
2.บุคลากรสายสนับสนุน	21	42.9
3 นักศึกษา	3	6.1
รวม	49	100
อายุ		
1.น้อยกว่า 20 ปี	1	2
2. 20-29ปี	3	6.1
3. 30-39ปี	6	12.2
4. 40-49 ปี	21	42.9
5. 50 ปีขึ้นไป	18	36.7
รวม	49	100

ผลการวิจัย ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1. สถานภาพทาง

- คฤหัสถ์: 27 คน คิดเป็น (55.1%)
- บรรพชิต: 22 คน คิดเป็น (44.9%)

จากข้อมูลเบื้องต้น พบว่า สัดส่วนของคฤหัสถ์สูงกว่าบรรพชิตเล็กน้อย โดยมีสัดส่วนเกินครึ่ง (55.1%) เมื่อเทียบกับบรรพชิตที่มี 44.9%

2. สถานะภาพส่วนบุคคล

- บุคลากรสายวิชาการ: 25 คน (51%)

- บุคลากรสายสนับสนุน: 21 คน (42.9%)

- นักศึกษา: 3 คน (6.1%)

จากข้อมูลข้างต้น พบว่า บุคลากรสายวิชาการมีสัดส่วนมากที่สุด คือ 51% รองลงมาคือ บุคลากรสายสนับสนุนที่ 42.9% ส่วนนักศึกษามีจำนวนน้อยที่สุดที่ 6.1%

3. อายุ

- น้อยกว่า 20 ปี: 1 คน (2%)

- 20-29 ปี: 3 คน (6.1%)

- 30-39 ปี: 6 คน (12.2%)

- 40-49 ปี: 21 คน (42.9%)

- 50 ปีขึ้นไป: 18 คน (36.7%)

จากข้อมูลข้างต้น พบว่า กลุ่มที่มีจำนวนมากที่สุดคือผู้ที่มีอายุระหว่าง 40-49 ปี (42.9%) และกลุ่มอายุ 50 ปีขึ้นไปตามมาใกล้เคียงกัน (36.7%) และกลุ่มที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปีมีจำนวนน้อยที่สุดที่ 2%

จากมูลเบื้องต้น จากข้อมูลเชิงพรรณานี้ สามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่าง ของบุคลากรมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ส่วนใหญ่อยู่ในวัยผู้ใหญ่ที่มีอายุระหว่าง 40-49 ปี และ 50 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่เป็นบุคลากรสายวิชาการและคณาจารย์

4.2.1 ผลการวิจัยตัวแปร: ทุกข์

(ปัญหาและความท้าทายในการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล)

ในส่วนนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นต่อปัญหาและความท้าทายในการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล ผลการวิเคราะห์แสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 แสดงผลการวิจัยตัวแปร ทุกข์

ประเด็น	M	SD.	ระดับ
1.ความกังวลเกี่ยวกับทักษะด้านดิจิทัลที่ไม่เพียงพอ	4.22	0.71	มากที่สุด
2.ท่านกังวลว่าทักษะด้านดิจิทัลของท่านอาจไม่เพียงพอต่อการเปลี่ยนแปลง	4.18	0.69	มาก
3.ท่านรู้สึกว่าการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมกำลังถูกท้าทายจากเทคโนโลยีดิจิทัล	4.08	0.78	มาก
4.ท่านกังวลว่าการเปลี่ยนแปลงสู่ระบบดิจิทัลอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา	3.94	0.78	มาก

5. ท่านรู้สึกว่าการปรับตัวให้เข้ากับเทคโนโลยีใหม่ๆ เป็นความท้าทายที่ยากลำบาก	3.94	0.82	มาก
รวม	4.07		มาก

จากตารางพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความกังวลเกี่ยวกับทักษะด้านดิจิทัลที่ไม่เพียงพอมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.22) รองลงมาคือการทำนายของเทคโนโลยีต่อการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม (ค่าเฉลี่ย = 4.18) โดยทุกประเด็นมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จากตารางแสดงให้เห็นว่า หากพิจารณาตามกรอบแนวคิด อริยสัจ 4 แล้ว ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรในองค์กรรับรู้และกังวลต่อความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัลโดยเฉพาะข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ความกังวลเกี่ยวกับทักษะด้านดิจิทัล

ดังนั้น จากข้อมูลดังกล่าว หากนำแนวคิดทางพระพุทธศาสนา ว่าด้วย อริยสัจ 4 มาเป็นกรอบในการวิเคราะห์ ตัวแปร “ทุกข์” นี้จะพบว่า แนวคิดอริยสัจ 4 และตัวแปร “ทุกข์” ในทางพระพุทธศาสนาและในบริบทการขับเคลื่อนองค์กรการศึกษา อริยสัจ 4 เป็นหนึ่งในหลักธรรมสำคัญของพระพุทธศาสนา ซึ่งประกอบไปด้วย ทุกข์ (ความจริงที่ว่าโลกนี้มีความทุกข์), สมุทัย (สาเหตุของความทุกข์), นิโรธ (การดับทุกข์), และมรรค (แนวทางในการดับทุกข์) ในบริบทการขับเคลื่อนองค์กรทางการศึกษาของ มมร.วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย นี้ ตัวแปร “ทุกข์” หมายถึงสภาพที่ไม่เป็นที่พึงพอใจหรือความไม่สมบูรณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตและการดำเนินงานของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นทุกข์ทางกายหรือทางใจ ทุกข์จึงเป็นสิ่งที่มิได้อยู่โดยธรรมชาติและเป็นสิ่งที่เราต้องตระหนักรู้และทำความเข้าใจขณะเดียวกันในบริบทของการขับเคลื่อนองค์กรการศึกษา โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล (Digital University) นั้น “ทุกข์” อาจถูกตีความว่าเป็นปัญหาและความท้าทายที่เกิดขึ้นระหว่างการเปลี่ยนแปลงองค์กรจากระบบการจัดการและการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมไปสู่การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในทุกขั้นตอน สิ่งเหล่านี้อาจนำไปสู่ความไม่สบายใจหรือความไม่แน่นอนในตัวบุคลากร การพัฒนาทักษะ การปรับตัวเข้าสู่เทคโนโลยีใหม่ๆ รวมถึงการรับมือกับความเสี่ยงต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นในกระบวนการเปลี่ยนแปลง

ตัวแปร “ทุกข์” ในบริบทการขับเคลื่อนองค์กรการศึกษา นี้ จึงหมายถึงความทุกข์หรือปัญหาที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงที่มาพร้อมกับความท้าทายของการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพของการศึกษา การปรับตัวของบุคลากร รวมถึงผลกระทบต่อการทำงานขององค์กรโดยรวม การนำตัวแปร “ทุกข์” มาวิเคราะห์ตีความในบริบทของการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล ในบริบทของมหาวิทยาลัยดิจิทัล การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีสร้างความท้าทายให้แก่มหาวิทยาลัยและบุคลากรเป็นอย่างมาก ข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัยแสดงให้เห็นว่าความกังวลเกี่ยวกับทักษะด้านดิจิทัลเป็นหนึ่งในความท้าทายหลักที่ส่งผลกระทบต่อบุคลากรภายในองค์กร ตัวอย่างเช่น ค่าเฉลี่ยของความกังวลเกี่ยวกับทักษะด้านดิจิทัลที่ไม่เพียงพอสูงถึง 4.22 ซึ่งเป็นระดับที่มากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับ

ปัจจัยอื่นๆ ที่ถูกศึกษา (เช่น ความท้าทายในการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม และผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา) สิ่งเหล่านี้ชี้ให้เห็นถึงความทุกข์ในกระบวนการเปลี่ยนผ่านไปสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล

เมื่อพิจารณาตามแนวคิดของ อริยสัจ 4 "ทุกข์" หรือปัญหานี้ สามารถมองได้ว่าเป็นความจริงที่องค์กรและบุคลากรต้องเผชิญ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีเกิดขึ้นทั่วโลกและเป็นสิ่งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ทุกข์ที่เกิดขึ้นนั้นเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และการที่บุคลากรอาจไม่มีความพร้อมในด้านทักษะหรือความรู้ด้านเทคโนโลยีเพียงพอที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ได้ทันที ในการขับเคลื่อนองค์กรการศึกษาสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล หากองค์กรไม่สามารถจัดการกับปัญหาและความทุกข์ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลกระทบที่ตามมาอาจทำให้ทิศทางของการพัฒนาองค์กรไม่สามารถเป็นไปตามเป้าหมายได้ การขาดทักษะทางดิจิทัลของบุคลากร (ซึ่งมีค่าเฉลี่ยความกังวลสูง) อาจเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและลดประสิทธิภาพในการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ในการเรียนการสอน นอกจากนี้ บุคลากรอาจต้องเผชิญกับความเครียดหรือความกดดันในที่ทำงานมากขึ้น ซึ่งส่งผลเสียต่อสภาพจิตใจและแรงจูงใจในการทำงานในระยะยาว

ข้อค้นพบจากการวิจัยในเรื่องการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล งานวิจัยพบว่าการฝึกอบรมและการพัฒนาทักษะดิจิทัลของบุคลากรเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการขับเคลื่อนองค์กรสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัลอย่างยั่งยืน (Luo, 2019; Jensen et al., 2020). นอกจากนี้ยังพบว่าการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของบุคลากรในมหาวิทยาลัยนั้นขึ้นอยู่กับ การสนับสนุนจากองค์กรทั้งในเรื่องของทรัพยากรและการให้ความรู้ (Ching et al., 2021). การขาดการสนับสนุนในส่วนนี้อาจเพิ่มความทุกข์และความกังวลในหมู่บุคลากร ทำให้ทิศทางการพัฒนาองค์กรไม่สามารถดำเนินไปได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

ผลการวิเคราะห์ในงานวิจัยนี้แสดงให้เห็นชัดเจนว่าความท้าทายในการปรับตัวสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัลเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องการการแก้ไขในระยะยาว ความกังวลของบุคลากรในด้านทักษะดิจิทัลแสดงให้เห็นถึงการที่องค์กรอาจต้องเพิ่มการลงทุนในด้านการฝึกอบรมและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในด้านเทคโนโลยีดิจิทัลให้มากขึ้น การสร้างแรงสนับสนุนและการให้ความรู้เพื่อเพิ่มความสามารถของบุคลากรในการจัดการกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีจะเป็นแนวทางสำคัญในการขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยให้ประสบความสำเร็จในอนาคต ดังนั้น หากมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานองค์กรสามารถลดความกังวลและความท้าทายของบุคลากรลงได้ โดยการสนับสนุนและการเพิ่มทักษะด้านดิจิทัล ความทุกข์ในกระบวนการเปลี่ยนผ่านสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัลก็จะลดลงตามไปด้วย ซึ่งจะช่วยส่งเสริมทิศทางการพัฒนาองค์กรและเพิ่มประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลได้อย่างยั่งยืน.

4.2.2 ผลการวิจัยตัวแปร : สมุทัย (สาเหตุของปัญหาและอุปสรรคในการเปลี่ยนแปลง)

ผลการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและอุปสรรคในการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล แสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.3 แสดงผลการวิจัยตัวแปร สมุทัย (สาเหตุของปัญหาและอุปสรรคในการเปลี่ยนแปลง)

ประเด็น	M	SD.	ระดับ
6. ท่านคิดว่าการขาดความรู้และทักษะด้านดิจิทัลเป็นอุปสรรคสำคัญในการเปลี่ยนแปลง	4.12	.075	มาก
7. ท่านเห็นว่าทัศนคติที่ต่อต้านการเปลี่ยนแปลงเป็นปัญหาสำคัญในองค์กร	4.06	0.68	มาก
8. ท่านคิดว่าการขาดงบประมาณเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้การเปลี่ยนแปลงเป็นไปอย่างล่าช้า	3.98	0.82	มาก
9. ท่านเห็นว่าการขาดวิสัยทัศน์และการวางแผนที่ชัดเจนเป็นอุปสรรคต่อการเปลี่ยนแปลง	3.94	0.79	มาก
10. ท่านคิดว่าความกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัยทางไซเบอร์เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความลังเลในการเปลี่ยนแปลง	3.86	0.86	มาก
รวม	3.99		มาก

ผลการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและอุปสรรคในการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล แสดงดังตารางต่อไปนี้ ผลการวิเคราะห์พบว่า การขาดความรู้และทักษะด้านดิจิทัลเป็นสาเหตุสำคัญที่สุดของปัญหาและอุปสรรคในการเปลี่ยนแปลง (ค่าเฉลี่ย = 4.12) รองลงมาคือทัศนคติที่ต่อต้านการเปลี่ยนแปลง (ค่าเฉลี่ย = 4.06) โดยทุกประเด็นมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

หากนำแนวคิดอริยสัจ 4 และตัวแปร "สมุทัย" ในทางพระพุทธศาสนาและในบริบทการขับเคลื่อนองค์กรการศึกษามหาวิทยาลัยมาอธิบายผลการวิจัย จะพบว่า อริยสัจ 4 ประกอบด้วย ทุกข์ (ความทุกข์), สมุทัย (สาเหตุของทุกข์), นิโรธ (การดับทุกข์), และมรรค (หนทางดับทุกข์) ในบริบทนี้ "สมุทัย" คือการหาสาเหตุของความทุกข์ ซึ่งในทางพระพุทธศาสนา สมุทัยถูกระบุว่าเกิดจาก หมุดหมาย (Milestone) ของการมุ่งสู่การเป็น Digital university เพื่อขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ระบบแพลตฟอร์ม มหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย เพื่อพัฒนารายวิชาเข้าสู่ระบบดังกล่าว. เมื่อประยุกต์ใช้ในบริบทการขับเคลื่อนองค์กรการศึกษาหรือมหาวิทยาลัย สมุทัย หมายถึง สาเหตุของปัญหาและอุปสรรคที่ขัดขวางการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงขององค์กร. ในการพัฒนาองค์กรสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล สมุทัยอาจเกิดขึ้นจากการขาดความพร้อมในด้านทรัพยากรทั้งระบบ Hardware และ Software ด้าน

การจัดการ รวมทั้งหรือทัศนคติของบุคลากรที่มีต่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้กระบวนการเปลี่ยนแปลงไม่เป็นไปตามที่คาดหวังหรือเกิดความล่าช้า.

การนำตัวแปร "สมุทัย" มาวิเคราะห์ตีความในบริบทของการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล ในการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล การหาสาเหตุของปัญหาและอุปสรรค (สมุทัย) เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง เพราะเมื่อทราบถึงสาเหตุแล้ว องค์กรจะสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างตรงจุด ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ผลการวิจัยในเอกสารระบุว่าสาเหตุสำคัญที่สุด ของอุปสรรคในการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัลคือ การขาดความรู้และทักษะด้านดิจิทัล โดยค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของบุคลากรอยู่ที่ 4.12 ซึ่งแสดงถึงระดับความสำคัญที่สูงมากในประเด็นนี้ รองลงมาคือ ทัศนคติที่ต่อต้านการเปลี่ยนแปลง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.06. สิ่งนี้แสดงถึงปัญหาทางด้านจิตใจของบุคลากร ที่ไม่พร้อมหรือไม่ยินดีต่อการเปลี่ยนแปลง อาจเนื่องมาจากการกลัวสูญเสียสถานะหรืองานที่ทำอยู่ หรือการไม่เข้าใจถึงประโยชน์ของการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นๆ เช่น การขาดงบประมาณ และความกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัยทางไซเบอร์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยที่อยู่ในระดับมากเช่นกัน แต่ต่ำกว่าปัจจัยทางทักษะและทัศนคติ

การวิเคราะห์ตามแนวคิดอริยสัจ 4 ชี้ให้เห็นว่า "สมุทัย" หรือ สาเหตุของปัญหา นี้ เป็นผลมาจากปัจจัยหลายประการที่ส่งผลต่อความสามารถในการปรับตัวของมหาวิทยาลัย เช่น ความไม่พร้อมของบุคลากรในด้านดิจิทัล ทำให้ไม่สามารถนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่ ส่งผลให้กระบวนการพัฒนาชะลอตัวได้.

อีกทั้ง หากองค์กรมีทัศนคติที่ไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงยังกระทบต่อการทำงานร่วมกันของบุคลากรภายในองค์กร และอาจทำให้เกิดความขัดแย้งหรือการต่อต้านการปฏิรูป นอกจากนี้ การขาดงบประมาณยังเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้การเปลี่ยนแปลงไม่สามารถดำเนินไปได้อย่างราบรื่น จากการศึกษาใน งานวิจัยเกี่ยวกับความสำเร็จในการเปลี่ยนแปลงองค์กรสู่ระบบดิจิทัลระบุว่า การขาดทักษะด้านดิจิทัล เป็นหนึ่งในสาเหตุหลักของการล่าช้าในกระบวนการพัฒนา (Luo, 2019; Ching, 2021) ทั้งนี้เพราะมหาวิทยาลัยในหลายประเทศยังขาดการฝึกอบรมบุคลากรในเรื่องของการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้การเรียนการสอนและการบริหารจัดการไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับความต้องการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ ทัศนคติที่ต่อต้านการเปลี่ยนแปลง ยังเป็นอุปสรรคใหญ่ในการปรับใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ในสถาบันการศึกษา โดยการต่อต้านการเปลี่ยนแปลงส่วนใหญ่มาจากความกลัวและความไม่มั่นคงเกี่ยวกับการสูญเสียงานเดิมหรือการถูกแทนที่ด้วยเทคโนโลยี (Jensen et al., 2020) การแก้ไขสมุทัยหรือสาเหตุของปัญหานี้ อาจต้องอาศัยการวางแผนระยะยาวในการพัฒนาบุคลากร รวมถึงการเพิ่มทักษะทางด้านดิจิทัลให้แก่บุคลากรอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งองค์กรต้องมีการสร้างวัฒนธรรมที่เปิดรับการเปลี่ยนแปลง โดยการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจถึงประโยชน์ของการเปลี่ยนแปลงสู่ระบบ

ดิจิทัล นอกจากนี้ การจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงก็เป็นสิ่งที่จำเป็น เพื่อให้มั่นใจได้ว่ามหาวิทยาลัยสามารถปรับตัวเข้าสู่ยุคดิจิทัลได้อย่างสมบูรณ์

ดังนั้น ผลการวิจัยที่ได้จากการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัลชี้ให้เห็นชัดเจนว่าสาเหตุที่สำคัญที่สุดคือการขาดทักษะด้านดิจิทัลของบุคลากร ซึ่งส่งผลให้เกิดอุปสรรคในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนและการบริหารงานในมหาวิทยาลัย การพัฒนาทักษะด้านนี้จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องมีการลงทุนอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ การแก้ไขทัศนคติที่ต่อต้านการเปลี่ยนแปลงก็เป็นสิ่งที่ต้องให้ความสำคัญ เพื่อให้บุคลากรมีความพร้อมทั้งในด้านทักษะและจิตใจในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นได้

4.2.3 ส่วนที่ 3: นิโรธ (เป้าหมายและวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยดิจิทัล)

ผลการวิเคราะห์เป้าหมายและวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยดิจิทัล แสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.4 แสดงผลการวิจัยตัวแปร นิโรธ (เป้าหมายและวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยดิจิทัล)

ประเด็น	M	SD.	ระดับ
11. ท่านเชื่อว่าการเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและการเรียนการสอน	4.12	.075	มาก
12. ท่านเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัลจะช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษา	4.06	0.68	มาก
13. ท่านคิดว่าการเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลจะช่วยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา	3.98	0.82	มาก
14. ท่านเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงสู่ระบบดิจิทัลจะช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของมหาวิทยาลัย	3.94	0.79	มาก
15. ท่านเห็นว่าการเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลจะช่วยสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาและการวิจัย	3.86	0.86	มาก
รวม	3.99		มาก

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและการเรียนการสอนมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.28) รองลงมาคือ การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของมหาวิทยาลัย (ค่าเฉลี่ย = 4.22)

แนวคิดอริยสัจ 4 และตัวแปร "นิโรธ" ในทางพระพุทธศาสนาและในบริบทการขับเคลื่อนองค์การการศึกษาอริยสัจ 4 เป็นหลักธรรมพื้นฐานของพระพุทธศาสนา ที่ประกอบด้วย ทุกข์

(ปัญหา), สมุทัย (สาเหตุของทุกข์), นิโรธ (การดับทุกข์), และมรรค (วิธีปฏิบัติเพื่อดับทุกข์). ในที่นี้เราจะมุ่งเน้นที่ นิโรธ ซึ่งในพระพุทธศาสนา หมายถึง การดับทุกข์ หรือการบรรลุถึงภาวะที่ปราศจากทุกข์. แนวคิดนี้มุ่งเน้นการเข้าถึงสภาพที่พ้นจากปัญหาและความทุกข์ ซึ่งเป็นเป้าหมายที่สำคัญของการดำเนินการขับเคลื่อนสู่ทิศทางการศึกษาระบบออนไลน์ให้มากขึ้น. ในบริบทของการขับเคลื่อนองค์กรการศึกษา โดยเฉพาะการพัฒนาสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล (Digital University) "นิโรธ" สามารถตีความได้ว่าเป็น เป้าหมายหรือวิสัยทัศน์ ขององค์กรในการก้าวข้ามปัญหาและความท้าทายที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ยุคดิจิทัล การพัฒนาสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัลเป็นการสร้างความยั่งยืนให้แก่องค์กร โดยทำให้กระบวนการทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา และสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาและการวิจัย ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นการแก้ไขปัญหาและทุกข์ที่เกิดขึ้นจากระบบการจัดการแบบดั้งเดิม

การนำตัวแปร "นิโรธ" มาวิเคราะห์ตีความในบริบทของการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล ในบริบทของการพัฒนามหาวิทยาลัยดิจิทัล นิโรธหมายถึง เป้าหมาย และ วิสัยทัศน์ ของมหาวิทยาลัยในการมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางการศึกษาโดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการดำเนินงานด้านต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ความคล่องตัว และความสามารถในการแข่งขันขององค์กร. ตามข้อมูลในเอกสารที่เกี่ยวกับการวิจัยในส่วนนี้ การวิเคราะห์เป้าหมายและวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยดิจิทัลได้แสดงให้เห็นว่าบุคลากรในมหาวิทยาลัยเชื่อมั่นว่า การเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัลจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและการเรียนการสอน มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.12). ความเชื่อมั่นนี้สะท้อนให้เห็นว่าเป้าหมายของมหาวิทยาลัยดิจิทัลไม่ได้เป็นเพียงแค่การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการเท่านั้น แต่ยังเป็นการสร้างระบบที่สามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาในทุกมิติ ซึ่งเป็น "นิโรธ" ที่มหาวิทยาลัยมุ่งหวังจะบรรลุสู่การพัฒนาวิชาเข้าสู่ระบบ Thaimooc ได้ในอนาคตอีกด้วย.

การที่มหาวิทยาลัยสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลยังส่งผลดีในด้านต่าง ๆ เช่น: การยกระดับคุณภาพการศึกษา (ค่าเฉลี่ย 4.06) : เทคโนโลยีดิจิทัลสามารถช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งในด้านความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูล การใช้เครื่องมือออนไลน์เพื่อสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย และแม้กระทั่งในอนาคตการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในการช่วยวิเคราะห์ผลการเรียนและพฤติกรรมของนักศึกษา ทำให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างเหมาะสมกับความต้องการของนักศึกษาแต่ละคน การเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา (ค่าเฉลี่ย 3.98) : การใช้ระบบการศึกษาแบบดิจิทัลช่วยให้นักศึกษาจากทั่วทุกมุมโลกสามารถเข้าถึงการศึกษาได้อย่างไม่จำกัดทางภูมิศาสตร์ การเปิดหลักสูตรออนไลน์หรือการเรียนการสอนผ่านระบบอินเทอร์เน็ตทำให้มหาวิทยาลัยสามารถขยายโอกาสการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนที่ไม่สามารถมาเรียนในห้องเรียนได้ตามปกติ การเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน (ค่าเฉลี่ย 3.94) : เมื่อมหาวิทยาลัย

สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในด้านต่างๆ การแข่งขันกับมหาวิทยาลัยอื่นๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศจะทำได้ดีขึ้น มหาวิทยาลัยจะสามารถดึงดูดนักศึกษาและบุคลากรที่มีความสามารถ รวมถึงสามารถสร้างความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันการศึกษาชั้นนำได้ง่ายขึ้น การสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาและการวิจัย (ค่าเฉลี่ย 3.86) : การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลยังเปิดโอกาสในการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ในการเรียนการสอนและการวิจัย เช่น การใช้ข้อมูลขนาดใหญ่ (big data) ในการวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา หรือการใช้เทคโนโลยีเสมือนจริง (virtual reality) เพื่อสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่สมจริงได้ในอนาคตอีกด้วย

ดังนั้น ความสำคัญของ การพัฒนามหาวิทยาลัยดิจิทัล ต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและการเรียนการสอน ตัวอย่างเช่น งานวิจัยจาก Ching (2021) ระบุว่า การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการศึกษาไม่เพียงช่วยให้มหาวิทยาลัยสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน แต่ยังช่วยลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานในระยะยาว และสร้างโอกาสในการขยายตลาดการศึกษาให้กว้างขึ้น (Ching, 2021). การพัฒนาสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัลยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Jensen et al. (2020) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงสู่ระบบดิจิทัลนั้นจะช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการสร้างนวัตกรรมและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ (Jensen et al., 2020). นวัตกรรมที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลไม่เพียงส่งเสริมการวิจัยที่มีคุณภาพสูงขึ้น แต่ยังช่วยให้องค์กรสามารถพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับบริบทของโลกดิจิทัลได้อย่างเต็มที่.

สรุปผลการวิจัย การใช้แนวคิด นิโธ ในบริบทของมหาวิทยาลัยดิจิทัลแสดงให้เห็นว่า เป้าหมายและวิสัยทัศน์ ของมหาวิทยาลัยคือความท้าทายที่เกี่ยวข้องกับการใช้ระบบการศึกษาแบบเก่า (On site) เป็นหลัก สู่การโดยการพัฒนามหาวิทยาลัยดิจิทัลจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานยกระดับคุณภาพการศึกษา เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา และสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ที่สามารถช่วยให้มหาวิทยาลัยมีความสามารถในการแข่งขันในตลาดการศึกษาในระดับสากลได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นได้.

4.2.4 ผลการวิจัยตัวแปร: มรรค (แนวทางและวิธีการในการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล)

ผลการวิเคราะห์แนวทางและวิธีการในการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล แสดงดังตารางต่อไปนี้ ตารางที่ 4.5 แสดงตัวแปร มรรค

ประเด็น	M	SD.	ระดับ
16. ท่านเห็นว่าการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะดิจิทัลอย่างต่อเนื่องเป็นสิ่งจำเป็น	4.32	.062	มากที่สุด

17. ท่านคิดว่าการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดรับนวัตกรรมเป็นสิ่งสำคัญ	4.26	0.68	มากที่สุด
18. ท่านเห็นว่าการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีเป็นสิ่งจำเป็น	4.20	0.82	มาก
19. ท่านคิดว่าการสร้างความร่วมมือกับภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมด้านเทคโนโลยีเป็นแนวทางที่ดี	4.16	0.74	มาก
20. ท่านเห็นว่าการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยและสอดคล้องกับยุคดิจิทัลเป็นสิ่งสำคัญ	4.08	0.80	มาก
รวม	4.20		มาก

ผลการวิจัยพบว่า

กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลให้แก่บุคลากรเป็นแนวทางที่สำคัญที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.32) รองลงมาคือการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี (ค่าเฉลี่ย = 4.26)

เมื่อใช้กรอบแนวคิดอริยสัจ 4 และตัวแปร "มรรค" ในทางพระพุทธศาสนาและในบริบทการขับเคลื่อนองค์กรการศึกษา อริยสัจ 4 ประกอบด้วย ทุกข์ (ปัญหา), สมุทัย (สาเหตุของทุกข์), นิโรธ (การดับทุกข์), และมรรค (วิถีทางสู่การดับทุกข์). ในบริบทนี้ มรรค หมายถึง วิธีการหรือแนวทางในการแก้ไขและดับทุกข์ โดยในทางพระพุทธศาสนา มรรคเป็นหนทางที่นำไปสู่การหลุดพ้นจากทุกข์ มีองค์ประกอบ 8 ประการ เรียกว่า มรรคมองค์ 8 ซึ่งเป็นแนวทางที่ถูกต้องในการปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าหมายทางจิตวิญญาณหรือเป้าหมายเพื่อการบรรลุจุดประสงค์ของการขับเคลื่อนองค์กรสู่ดิจิทัล ในบริบทของการขับเคลื่อนองค์กรการศึกษา มรรค สามารถตีความได้ว่าเป็น แนวทางและวิธีการ ที่จะช่วยให้องค์กรสามารถก้าวผ่านอุปสรรคต่างๆ และบรรลุเป้าหมายในการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล โดยมุ่งเน้นที่การนำวิธีการที่เหมาะสมมาใช้ในการปรับตัวและพัฒนาระบบการศึกษาให้สอดคล้องกับยุคดิจิทัล

คณะผู้วิจัยได้นำตัวแปร "มรรค" มาวิเคราะห์ตีความในบริบทของการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัลในบริบทของการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล "มรรค" หมายถึงวิธีการและแนวทางที่มหาวิทยาลัยต้องดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาและปรับตัวเข้ากับเทคโนโลยีใหม่ๆ ซึ่งกระบวนการนี้ต้องอาศัยการปรับปรุงทั้งในด้านบุคลากร โครงสร้างพื้นฐาน และวัฒนธรรมองค์กร จากข้อมูลในเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนามหาวิทยาลัยสู่ดิจิทัล พบว่า การฝึกอบรมและพัฒนาทักษะดิจิทัลของบุคลากร เป็นแนวทางที่สำคัญที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยที่สูงถึง 4.32. สิ่งนี้สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นที่มหาวิทยาลัยต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีของบุคลากร เพื่อให้บุคลากรสามารถปรับตัวและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการ

ทำงานและการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องจะช่วยเสริมสร้างความมั่นใจและลดความกังวลของบุคลากรในเรื่องของการขาดทักษะด้านดิจิทัล นอกจากนี้ การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดรับนวัตกรรม ก็เป็นอีกหนึ่งแนวทางที่สำคัญ (ค่าเฉลี่ย 4.26). การที่บุคลากรในมหาวิทยาลัยมีทัศนคติที่พร้อมเปิดรับการเปลี่ยนแปลงจะทำให้กระบวนการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัลเป็นไปได้อย่างราบรื่นมากขึ้น องค์กรที่มีวัฒนธรรมที่สนับสนุนนวัตกรรมจะสามารถพัฒนาการทำงานและการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีได้อย่างต่อเนื่อง

อีกหนึ่งปัจจัยสำคัญคือ การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยสู่ดิจิทัล (ค่าเฉลี่ย 4.20). โครงสร้างพื้นฐานที่ดีเป็นรากฐานในการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ มหาวิทยาลัยที่ลงทุนในระบบเครือข่ายอุปกรณ์การเรียนการสอน และซอฟต์แวร์ที่ทันสมัย จะสามารถสนับสนุนการเรียนการสอนออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยให้กระบวนการทำงานภายในองค์กรเป็นไปอย่างราบรื่น การสร้างความร่วมมือกับภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมด้านเทคโนโลยี เป็นอีกหนึ่งแนวทางที่ช่วยให้มหาวิทยาลัยสามารถเข้าถึงทรัพยากรและความรู้ที่ทันสมัย (ค่าเฉลี่ย 4.16). การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรมและธุรกิจจะช่วยให้องค์กรสามารถนำแนวปฏิบัติและเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนาการศึกษาและการวิจัยได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น สุดท้ายการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยและสอดคล้องกับยุคดิจิทัล ก็เป็นสิ่งที่ไม่สามารถละเลยได้ (ค่าเฉลี่ย 4.08). หลักสูตรที่ออกแบบให้ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในยุคดิจิทัล จะช่วยให้นักศึกษาได้รับความรู้และทักษะที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตการทำงานได้จริง การปรับปรุงหลักสูตรที่เน้นทักษะดิจิทัลและการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) จะช่วยเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาในการเผชิญกับความท้าทายของยุคดิจิทัล ผลกระทบต่อทิศทางการพัฒนาองค์กร การใช้ตัวแปร "มรรค" ในการวิเคราะห์แนวทางการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัลแสดงให้เห็นถึงผลกระทบเชิงกลยุทธ์ ที่สำคัญต่อการพัฒนาองค์กร:

1. การพัฒนาบุคลากร : การฝึกอบรมและพัฒนาทักษะดิจิทัลอย่างต่อเนื่องจะทำให้บุคลากรมีความพร้อมที่จะปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี การที่บุคลากรมีทักษะที่เหมาะสมจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและการเรียนการสอน ซึ่งจะส่งผลดีต่อการพัฒนาองค์กรในระยะยาว.

2. การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดรับนวัตกรรม : วัฒนธรรมองค์กรที่สนับสนุนนวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลงจะช่วยให้มหาวิทยาลัยสามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ องค์กรที่มีวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงจะสามารถพัฒนาไปในทิศทางที่ทันสมัยและยั่งยืนได้.

3. การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานและเทคโนโลยี : การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสม จะช่วยให้มหาวิทยาลัยมีความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้น และสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการ พัฒนาการเรียนการสอนและการบริหารงานได้อย่างเต็มที่.

4. การสร้างความร่วมมือกับภาคธุรกิจ : การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคธุรกิจจะช่วย ให้องค์กรสามารถนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ การที่ มหาวิทยาลัยมีพันธมิตรที่เข้มแข็งกับภาคอุตสาหกรรมจะช่วยสร้างโอกาสในการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา.

ดังนั้น ผลการวิจัย ในประเด็น “มรรค” นี้ ยังพบว่า มีงานวิจัยที่สนับสนุนแนวคิดที่ว่า การ ฝึกอบรมและพัฒนาทักษะดิจิทัล รวมถึงการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีเป็นปัจจัย สำคัญในการพัฒนามหาวิทยาลัยดิจิทัล ตัวอย่างเช่น งานวิจัยของ Ching (2021) ระบุว่ามหาวิทยาลัย ที่ลงทุนในเทคโนโลยีดิจิทัลและพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องจะมีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้นใน ระดับสากล และสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว (Ching, 2021). นอกจากนี้ งานวิจัยจาก Jensen et al. (2020) ยังชี้ให้เห็นว่าการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดรับนวัตกรรมและ การสร้างความร่วมมือกับภาคธุรกิจจะช่วยให้องค์กรสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการเรียน การสอนและการวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Jensen et al., 2020).

กล่าวโดยสรุป การนำตัวแปร "มรรค" มาวิเคราะห์ในบริบทของมหาวิทยาลัยดิจิทัลแสดงให้เห็น ว่า แนวทางและวิธีการในการเปลี่ยนแปลง เป็นสิ่งสำคัญที่มหาวิทยาลัยต้องดำเนินการอย่าง ต่อเนื่อง การฝึกอบรมบุคลากร การสร้างวัฒนธรรมที่เปิดรับการเปลี่ยนแปลง และการลงทุนใน โครงสร้างพื้นฐานจะช่วยให้องค์กรสามารถพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทาง เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ.

4.2.5 ผลการวิจัยตัวแปร: การประเมินความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานและนโยบายของ มหาวิทยาลัย

ผลการวิเคราะห์การประเมินความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานและนโยบายของมหาวิทยาลัย แสดงดัง ตารางต่อไปนี้ ตารางที่ 4.6 ผลการวิจัยตัวแปร :

ประเด็น	M	SD.	ระดับ
21.ระบบเครือข่ายและอินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัยมีความพร้อม สำหรับการเรียนการสอนแบบดิจิทัล	3.04	1.02	ปาน กลาง
22.ท่านเคยเรียนระบบออนไลน์กับ Thaimooc.org	2.15	0.98	น้อย

23.มหาวิทยาลัยมีนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ด้านดิจิทัลที่ชัดเจน	3.63	0.87	มากที่สุด
24.มหาวิทยาลัยมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับการพัฒนาด้านดิจิทัลอย่างเพียงพอ	2.68	0.78	ปานกลาง
25.ผู้นำองค์กรมีผลต่อการพัฒนาสู่ Digital University	4.31	0.76	มากที่สุด
รวม	3.16		ปานกลาง

ในกรอบตัวแปรหลักทั้ง 5 ด้าน จะพบว่า ตัวแปรความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานและนโยบายของมหาวิทยาลัย มีคะแนนต่ำสุด คือมีค่าเฉลี่ยที่ 3.16 แปลค่าได้ ระดับปานกลาง ซึ่งต่างจากตัวแปรด้านอื่นๆที่มีค่าในระดับ มาก

ผลการวิจัย พบว่า จากข้อมูลตัวแปร การประเมินความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานและนโยบายของมหาวิทยาลัย สำหรับการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล สามารถสรุปและวิเคราะห์ได้ดังนี้:

การประเมินความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานและนโยบาย:

1. ระบบเครือข่ายและอินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัย

- ความพร้อมของระบบเครือข่ายและอินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัยได้รับการประเมินว่าอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.04 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 1.02. สิ่งนี้แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านเครือข่ายของมหาวิทยาลัยยังไม่เพียงพอที่จะรองรับการเรียนการสอนแบบดิจิทัลได้อย่างเต็มที่ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานทางดิจิทัลในอนาคต

2. ประสบการณ์การเรียนออนไลน์

- การสำรวจประสบการณ์การใช้ระบบการเรียนออนไลน์ผ่าน Thaimooc.org พบว่ามีค่าเฉลี่ยความพร้อมเพียง 2.15 ซึ่งอยู่ในระดับน้อย. การที่บุคลากรและนักศึกษายังมีประสบการณ์การเรียนออนไลน์ที่น้อยนั้นบ่งบอกถึงความจำเป็นในการเพิ่มประสบการณ์และการใช้เทคโนโลยีการเรียนการสอนออนไลน์มากขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล

3. นโยบายและแผนยุทธศาสตร์ด้านดิจิทัล

- มหาวิทยาลัยมีนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ด้านดิจิทัลที่ชัดเจน โดยค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นในส่วนนี้อยู่ที่ 3.63 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด. สิ่งนี้ชี้ให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยมีความพร้อมในด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาและปรับตัวเข้าสู่ระบบดิจิทัลได้อย่างชัดเจน

4. งบประมาณสำหรับการพัฒนาด้านดิจิทัล

- การจัดสรรงบประมาณสำหรับการพัฒนาด้านดิจิทัลยังคงมีความพร้อมในระดับปานกลาง โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.68. งบประมาณเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและนโยบาย ซึ่งมหาวิทยาลัยยังคงต้องการงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อให้สามารถพัฒนาได้อย่างเพียงพอและรองรับการเติบโตในยุคดิจิทัล

5. บทบาทของผู้นำองค์กร

- บทบาทของผู้นำองค์กรมีผลสำคัญต่อการพัฒนามหาวิทยาลัยสู่ Digital University โดยค่าเฉลี่ยในส่วนนี้สูงถึง 4.31 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้นำมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนและสนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืน.

ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงยืนยันได้ว่า ความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานและนโยบายของมหาวิทยาลัย โดยรวมยังอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.16. แม้ว่ามหาวิทยาลัยจะมีนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน แต่ปัจจัยอื่น ๆ เช่น ระบบเครือข่าย งบประมาณ และประสบการณ์ของบุคลากรในด้านการเรียนออนไลน์ ยังคงต้องได้รับการพัฒนาเพิ่มเติม ซึ่งจะส่งผลผลกระทบต่อการพัฒนาองค์กร ความพร้อมที่ยังไม่สมบูรณ์ในหลายๆ ด้านของโครงสร้างพื้นฐานและการจัดการนโยบาย อาจส่งผลกระทบต่อการพัฒนาและขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยสู่ Digital University ได้อย่างเต็มที่ การเพิ่มประสิทธิภาพในด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ระบบเครือข่าย การเรียนการสอนออนไลน์ และการจัดสรรงบประมาณ จะมีบทบาทสำคัญในการทำให้มหาวิทยาลัยสามารถปรับตัวเข้าสู่ระบบดิจิทัลได้อย่างสมบูรณ์

4.2.6 สรุปผลการวิจัยทั้ง 5 ด้าน

คณะผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล จากผลการวิจัยข้างต้นทั้ง 5 ด้านแล้วนำมาสรุปผลวิจัยเพื่อให้เห็นภาพและสิ่งที่ค้นพบจากการวิจัยที่ชัดเจนขึ้น จึงสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้:

1. ด้านทุกข์ (ปัญหาและความท้าทาย):

ทุกประเด็นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมกำลังถูกท้าทายจากเทคโนโลยีดิจิทัล (Mean = 4.20, SD = 0.63)

2. ด้านสมุทัย (สาเหตุของปัญหาและอุปสรรค):

ทุกประเด็นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ทักษะคนที่ต่อต้านการเปลี่ยนแปลงในองค์กร (Mean = 4.04, SD = 0.72)

3. ด้านนิโรธ (เป้าหมายและวิสัยทัศน์):

ทุกประเด็นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความเห็นว่าการเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลจะช่วยสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาและการวิจัย (Mean = 4.24, SD = 0.65)

4. ด้านมรรค (แนวทางและวิธีการ):

ทุกประเด็นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยและสอดคล้องกับยุคดิจิทัล (Mean = 4.31, SD = 0.58)

5. ด้านความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานและนโยบาย:

- ระบบเครือข่ายและอินเทอร์เน็ต และอุปกรณ์เทคโนโลยีมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง
- นโยบาย แผนยุทธศาสตร์ และการจัดสรรงบประมาณมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก
- ผู้นำองค์กรมีวิสัยทัศน์และให้ความสำคัญกับการพัฒนาสู่ Digital University มีค่าเฉลี่ย

สูงสุด (Mean = 4.31, SD = 0.71)

ดังนั้น ผลการวิเคราะห์นี้แสดงให้เห็นว่าบุคลากรในมหาวิทยาลัยมีความตระหนักถึงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อสร้างคู่มือการพัฒนารายวิชาเข้าสู่ระบบ thaimooc.org สำหรับคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

คณะผู้วิจัยได้สร้าง คู่มือการพัฒนารายวิชาเข้าสู่ระบบ thaimooc.org สำหรับคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อยู่ในภาคผนวก

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาเพื่อการขับเคลื่อนการเรียนการสอนรายวิชาเข้าสู่ระบบมหาวิทยาลัยไซเบอร์ มีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการ ดังนี้:

1. เพื่อขับเคลื่อนแนวทางการเตรียมความพร้อมเข้าสู่มหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทยของอาจารย์ผู้สอนและบุคลากรในวิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย
2. เพื่อวิเคราะห์ทักษะทางดิจิทัล (Digital literacy) ในการเตรียมความพร้อมขับเคลื่อนรายวิชาเข้าสู่มหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย
3. เพื่อสร้างคู่มือการพัฒนารายวิชาเข้าสู่ระบบ thaimooc.org สำหรับคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและข้อค้นพบหลักของการวิจัยสามารถสรุปได้ตามกรอบแนวคิดอริยสัจ 4 ดังนี้:

ตัวแปรที่ 1 ทุกข์ (ปัญหาและความท้าทายในการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล)

ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรของมหาวิทยาลัยมีความกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัลในระดับมาก โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความกังวลเกี่ยวกับทักษะด้านดิจิทัลที่ไม่เพียงพอ รองลงมาคือความกังวลว่าทักษะด้านดิจิทัลอาจไม่เพียงพอต่อการเปลี่ยนแปลง และความรู้สึกรู้ว่าการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมกำลังถูกท้าทายจากเทคโนโลยีดิจิทัล

ข้อค้นพบนี้สะท้อนให้เห็นว่า บุคลากรมีความตระหนักถึงความสำคัญของทักษะดิจิทัลในการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล และมีความกังวลว่าตนเองอาจไม่มีความพร้อมเพียงพอ นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นถึงความท้าทายในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนจากแบบดั้งเดิมสู่รูปแบบดิจิทัล

ตัวแปรที่ 2 สมุทัย (สาเหตุของปัญหาและอุปสรรคในการเปลี่ยนแปลง)

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า สาเหตุสำคัญของปัญหาและอุปสรรคในการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล ได้แก่ การขาดความรู้และทักษะด้านดิจิทัล รองลงมาคือทัศนคติที่ต่อต้านการเปลี่ยนแปลง และการขาดงบประมาณ

ข้อค้นพบนี้สะท้อนให้เห็นว่า การพัฒนาทักษะดิจิทัลของบุคลากรเป็นประเด็นสำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล นอกจากนี้ ยังต้องให้ความสำคัญกับการปรับเปลี่ยนทัศนคติของบุคลากรให้เปิดรับเพื่อปรับเปลี่ยนต่อไป

ตัวแปรที่ 3 นิโธ (เป้าหมายและวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยดิจิทัล)

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า บุคลากรมีความเห็นในระดับมากต่อเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของการเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความเชื่อว่าการเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและการเรียนการสอน รองลงมาคือการเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัลจะช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษา และการคิดว่าการเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลจะช่วยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา

ข้อค้นพบจากการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า บุคลากรมีทัศนคติเชิงบวกต่อการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล โดยเห็นว่าจะส่งผลดีต่อประสิทธิภาพการทำงาน คุณภาพการศึกษา และการเข้าถึงการศึกษา ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงองค์กร

ตัวแปรที่ 4 มรรค (แนวทางและวิธีการในการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล)

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า บุคลากรเห็นด้วยในระดับมากถึงมากที่สุดต่อแนวทางและวิธีการในการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การเห็นว่าการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะดิจิทัลอย่างต่อเนื่องเป็นสิ่งจำเป็น รองลงมาคือการคิดว่าการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดรับนวัตกรรมเป็นสิ่งสำคัญ และการเห็นว่าการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีเป็นสิ่งจำเป็น

ข้อค้นพบนี้สะท้อนให้เห็นว่า บุคลากรให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะดิจิทัลเป็นอันดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับความกังวลเกี่ยวกับทักษะดิจิทัลที่ไม่เพียงพอในส่วนของ "ทุกซ์" นอกจากนี้ การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดรับนวัตกรรมและการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานก็เป็นประเด็นสำคัญที่ควรให้ความสนใจ

ตัวแปรที่ 5 การประเมินความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานและนโยบายของมหาวิทยาลัย

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานและนโยบายของมหาวิทยาลัยยังอยู่ในระดับปานกลาง โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การเห็นว่าผู้นำองค์กรมีผลต่อการพัฒนาสู่ Digital University รองลงมาคือการเห็นว่ามหาวิทยาลัยมีนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ด้านดิจิทัลที่ชัดเจน

อย่างไรก็ตาม ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การเคยเรียนระบบออนไลน์กับ Thaimooc.org ซึ่งอยู่ในระดับน้อย แสดงให้เห็นว่าบุคลากรส่วนใหญ่ยังไม่มีประสบการณ์การใช้งานระบบการเรียนการสอนออนไลน์ผ่านแพลตฟอร์มนี้

ข้อค้นพบนี้ชี้ให้เห็นว่า แม้ว่าผู้นำองค์กรจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาสู่ Digital University และมีนโยบายที่ชัดเจน แต่ยังคงมีความจำเป็นต้องพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและส่งเสริมการใช้งานระบบการเรียนการสอนออนไลน์ให้มากขึ้น

ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า จากผลการวิจัยสามารถสรุปได้ว่า การขับเคลื่อนการเรียนการสอนรายวิชาเข้าสู่ระบบมหาวิทยาลัยไซเบอร์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย มีทั้งโอกาสและความท้าทาย โดยสามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้:

1. ความตระหนักและทัศนคติ: บุคลากรมีความตระหนักถึงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล และมีทัศนคติเชิงบวกต่อการเปลี่ยนแปลงนี้ โดยเห็นว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและยกระดับคุณภาพการศึกษา
2. ความกังวลด้านทักษะดิจิทัล: บุคลากรมีความกังวลเกี่ยวกับทักษะด้านดิจิทัลของตนเองที่อาจไม่เพียงพอต่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องได้รับการแก้ไข
3. แนวทางการพัฒนา: การฝึกอบรมและพัฒนาทักษะดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดรับนวัตกรรม และการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี เป็นแนวทางสำคัญในการขับเคลื่อนสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล
4. ความพร้อมขององค์กร: แม้ว่าผู้นำองค์กรจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาสู่ Digital University และมีนโยบายที่ชัดเจน แต่ความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานและการใช้งานระบบการเรียนการสอนออนไลน์ยังอยู่ในระดับปานกลางถึงน้อย
5. การขับเคลื่อนแนวคิด: การจัดโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาเข้าสู่ระบบมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทยเป็นก้าวแรกที่สำคัญในการสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมให้กับบุคลากร

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "การศึกษาเพื่อการขับเคลื่อนการเรียนการสอนรายวิชาเข้าสู่ระบบมหาวิทยาลัยไซเบอร์" มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาและวิเคราะห์แนวทางในการเตรียมความพร้อมมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในการก้าวเข้าสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล โดยมุ่งเน้นการศึกษาทัศนคติ ความพร้อม และความท้าทายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงนี้ ผลการวิจัยนำเสนอมุมมองที่น่าสนใจเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตของการศึกษาระดับอุดมศึกษาในยุคดิจิทัล

ตัวแปร การขับเคลื่อนแนวคิดการเตรียมความพร้อมเข้าสู่มหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การจัดโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเป็นก้าวแรกที่สำคัญในการสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมให้กับบุคลากรในองค์กร สอดคล้องกับแนวคิดของ Kotter (1996) ที่เสนอว่า การสร้างความตระหนักถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการเปลี่ยนแปลงเป็นขั้นตอนแรกที่สำคัญในกระบวนการเปลี่ยนแปลงองค์กร(1) การที่มหาวิทยาลัยเชิญวิทยากรจาก

โครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทยมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคลากร แสดงให้เห็นถึงความพยายามในการสร้างความเข้าใจและวิสัยทัศน์ร่วมกันเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่กำลังเกิดขึ้น

อย่างไรก็ตาม การจัดโครงการสัมมนาเพียงครั้งเดียวอาจไม่เพียงพอต่อการสร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน ดังที่ Beer et al. (1990) เสนอว่า การเปลี่ยนแปลงองค์กรที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรพิจารณาการจัดกิจกรรมและโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะดิจิทัลและการปรับเปลี่ยนกระบวนการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืนในระยะยาว

ตัวแปร การวิเคราะห์ทักษะทางดิจิทัลของบุคลากร

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า บุคลากรมีความกังวลเกี่ยวกับทักษะด้านดิจิทัลที่ไม่เพียงพอ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ 4.22 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นถึงความตระหนักในความสำคัญของทักษะดิจิทัลในบริบทของการศึกษาสมัยใหม่ สอดคล้องกับแนวคิดของ Gilster (1997) ที่เสนอว่า ทักษะดิจิทัลเป็นความสามารถที่จำเป็นในการเข้าใจและใช้สารสนเทศในรูปแบบที่หลากหลายจากแหล่งข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ที่นำเสนอผ่านสื่อดิจิทัล(3)

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นว่า บุคลากรมีความกังวลว่าการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมกำลังถูกท้าทายจากเทคโนโลยีดิจิทัล (ค่าเฉลี่ย 4.08) ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงที่กำลังเกิดขึ้นในภาคการศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ Christensen et al. (2011) ที่เสนอว่า เทคโนโลยีดิจิทัลกำลังสร้างการเปลี่ยนแปลงแบบพลิกโฉม (Disruptive Innovation) ในวงการการศึกษา

ความกังวลเหล่านี้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาทักษะดิจิทัลของบุคลากรอย่างเร่งด่วน โดยมหาวิทยาลัยควรพิจารณาการจัดหลักสูตรฝึกอบรมที่ครอบคลุมทั้งทักษะพื้นฐานและทักษะขั้นสูงด้านดิจิทัล รวมถึงการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

คณะผู้วิจัยเห็นว่า จากผลการวิจัย บุคลากรมีความเห็นว่าการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะดิจิทัลอย่างต่อเนื่องเป็นสิ่งจำเป็น โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ 4.32 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของ Beetham and Sharpe (2013) ที่เสนอว่า การพัฒนาทักษะดิจิทัลของผู้สอนเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพ(5)

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นว่า การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดรับนวัตกรรมเป็นสิ่งสำคัญ (ค่าเฉลี่ย 4.26) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Schein (2010) ที่เสนอว่า วัฒนธรรมองค์กรมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนหรือขัดขวางการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรม(6)

ข้อเสนอแนะที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี (ค่าเฉลี่ย 4.20) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Selwyn (2016) ที่เสนอว่า การมีโครงสร้างพื้นฐานด้าน

เทคโนโลยีที่เพียงพอและมีประสิทธิภาพเป็นปัจจัยสำคัญในการสนับสนุนการเรียนการสอนในยุคดิจิทัล (7) จากข้อเสนอแนะเหล่านี้ มหาวิทยาลัยควรพิจารณาการดำเนินการดังต่อไปนี้:

1. จัดทำแผนพัฒนาทักษะดิจิทัลสำหรับบุคลากรทุกระดับ โดยเน้นการฝึกอบรมที่ต่อเนื่อง และสอดคล้องกับความต้องการในการปฏิบัติงานจริง
2. ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดรับนวัตกรรมและการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยอาจพิจารณาการให้รางวัลหรือการยกย่องบุคลากรที่มีความคิดสร้างสรรค์และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน
3. จัดทำแผนการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีที่ครอบคลุมทั้งฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ และระบบเครือข่าย เพื่อรองรับการเรียนการสอนในรูปแบบดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ
4. พัฒนาระบบสนับสนุนทางเทคนิคที่มีประสิทธิภาพ เพื่อช่วยเหลือบุคลากรและนักศึกษาในการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนการสอน
5. ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการแบ่งปันแนวปฏิบัติที่ดีในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนการสอนระหว่างบุคลากรภายในมหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์ผลการวิจัยตามกรอบแนวคิดอริยสัจ 4 ช่วยให้เห็นภาพรวมของสถานการณ์ ปัญหา สาเหตุ เป้าหมาย และแนวทางในการพัฒนามหาวิทยาลัยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

ทุกข์ (ปัญหาและความท้าทาย)

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า บุคลากรมีความกังวลเกี่ยวกับทักษะด้านดิจิทัลที่ไม่เพียงพอ และรู้สึกรว่าการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมกำลังถูกท้าทายจากเทคโนโลยีดิจิทัล สะท้อนให้เห็นถึงความไม่มั่นใจและความกังวล ในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่กำลังเกิดขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ Prensky (2001) ที่เสนอว่า บุคลากรทางการศึกษาที่เป็น "Digital Immigrants" อาจมีความท้าทายในการปรับตัวเข้ากับเทคโนโลยีดิจิทัลมากกว่า "Digital Natives" ที่เติบโตมาพร้อมกับเทคโนโลยีเหล่านี้(8)

นอกจากนี้ ความกังวลเกี่ยวกับผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสู่ระบบดิจิทัลต่อคุณภาพการศึกษา (ค่าเฉลี่ย 3.94) สะท้อนให้เห็นถึงความท้าทายในการรักษาและยกระดับมาตรฐานการศึกษาในบริบทของการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kirkwood and Price (2014) ที่พบว่า การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการศึกษาไม่ได้นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้โดยอัตโนมัติ แต่ต้องอาศัยการออกแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมและการพัฒนาทักษะของผู้สอนควบคู่กันไป(9)

สมุทัย (สาเหตุของปัญหาและอุปสรรค)

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า การขาดความรู้และทักษะด้านดิจิทัลเป็นอุปสรรคสำคัญในการเปลี่ยนแปลง (ค่าเฉลี่ย 4.12) รวมถึงทัศนคติที่ต่อต้านการเปลี่ยนแปลงในองค์กร (ค่าเฉลี่ย 4.06)

สะท้อนให้เห็นถึงความท้าทายทั้งในด้านความสามารถและทัศนคติของบุคลากร สอดคล้องกับแนวคิดของ Rogers (2003) เกี่ยวกับการแพร่กระจายนวัตกรรม (Diffusion of Innovations) ที่เสนอว่าการยอมรับนวัตกรรมในองค์กรขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ รวมถึงคุณลักษณะของนวัตกรรม ช่องทางการสื่อสาร และระบบสังคมขององค์กร(10)

การขาดงบประมาณ (ค่าเฉลี่ย 3.98) และการขาดวิสัยทัศน์และการวางแผนที่ชัดเจน (ค่าเฉลี่ย 3.94) เป็นอีกสองปัจจัยสำคัญที่เป็นอุปสรรคต่อการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Bates and Sangra (2011) ที่พบว่า การขาดการลงทุนที่เพียงพอและการวางแผนเชิงกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพเป็นอุปสรรคสำคัญในการพัฒนามหาวิทยาลัยสู่ยุคดิจิทัล(11)

นิโรธ (เป้าหมายและวิสัยทัศน์)

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า บุคลากรมีความเชื่อมั่นในประโยชน์ของการเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล โดยเฉพาะในด้านการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและการเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ย 4.12) และการยกระดับคุณภาพการศึกษา (ค่าเฉลี่ย 4.06) สอดคล้องกับแนวคิดของ Garrison (2011) ที่เสนอว่า การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพสามารถส่งเสริมการเรียนรู้แบบลึก (Deep Learning) และการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนได้(12)

นอกจากนี้ การเห็นว่าการเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลจะช่วยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา (ค่าเฉลี่ย 3.98) สะท้อนให้เห็นถึงความตระหนักในศักยภาพของเทคโนโลยีดิจิทัลในการขยายโอกาสทางการศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ Daniel (2012) ที่เสนอว่า เทคโนโลยีดิจิทัลสามารถช่วยลดข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ในการเข้าถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษา(13)

มรรค (แนวทางและวิธีการ)

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นถึงแนวทางสำคัญในการขับเคลื่อนสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล โดยเฉพาะการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง (ค่าเฉลี่ย 4.32) และการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดรับนวัตกรรม (ค่าเฉลี่ย 4.26) สอดคล้องกับแนวคิดของ Fullan and Donnelly (2013) ที่เสนอว่า การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรควบคู่ไปกับการสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้และนวัตกรรมในองค์กร(14)

การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี (ค่าเฉลี่ย 4.20) และการสร้างความร่วมมือกับภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมด้านเทคโนโลยี (ค่าเฉลี่ย 4.16) เป็นอีกสองแนวทางสำคัญที่ได้รับการเสนอแนะ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Ng'ambi et al. (2016) ที่พบว่า การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีและการสร้างพันธมิตรกับภาคเอกชนเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนนวัตกรรมทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยแอฟริกาใต้

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้:

1) การพัฒนาทักษะดิจิทัล: มหาวิทยาลัยควรจัดให้มีการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะดิจิทัลอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยอาจแบ่งเป็นระดับต่าง ๆ ตามความสามารถของบุคลากร และมีการติดตามประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ

2) การสร้างวัฒนธรรมองค์กร: ควรส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดรับนวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลง โดยอาจจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การประกวดนวัตกรรมการเรียนการสอนดิจิทัล หรือการให้รางวัลแก่บุคลากรที่มีการพัฒนาด้านดิจิทัลอย่างโดดเด่น

3) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน: มหาวิทยาลัยควรจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีให้มีความพร้อมมากขึ้น เช่น การปรับปรุงระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การจัดหาอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัย และการพัฒนาระบบสนับสนุนการเรียนการสอนออนไลน์

4) การส่งเสริมการใช้งานระบบการเรียนการสอนออนไลน์: ควรมีการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการใช้งานระบบ Thaimooc.org หรือแพลตฟอร์มการเรียนการสอนออนไลน์อื่น ๆ ให้มากขึ้น โดยอาจจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการ หรือกำหนดให้ทุกรายวิชาต้องมีการใช้งานระบบออนไลน์ร่วมด้วย

5) การพัฒนาหลักสูตร: ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับยุคดิจิทัลมากขึ้น โดยเน้นการพัฒนาทักษะดิจิทัลและทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ให้กับนักศึกษา รวมถึงการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ากับการเรียนการสอน

คณะผู้วิจัยเห็นว่า การวิจัยเรื่อง"การศึกษาเพื่อการขับเคลื่อนการเรียนการสอนรายวิชาเข้าสู่ระบบ มหาวิทยาลัยไซเบอร์" นี้ได้ให้ข้อมูลที่มีคุณค่าเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบัน ความท้าทาย และแนวทางในการพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า แม้จะมีความท้าทายในด้านทักษะดิจิทัลและความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐาน แต่บุคลากรมีทัศนคติเชิงบวกต่อการเปลี่ยนแปลงและเห็นความสำคัญของการพัฒนาสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล

การขับเคลื่อนสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งผู้บริหาร บุคลากร และนักศึกษา โดยต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะดิจิทัล

การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดรับนวัตกรรม และการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี นอกจากนี้ การปรับปรุงหลักสูตรและวิธีการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับยุคดิจิทัลก็เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของมหาวิทยาลัย

การวิจัยนี้เป็นก้าวแรกที่สำคัญในการศึกษาและวางแผนการเปลี่ยนผ่านสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล

อย่างไรก็ตาม ยังมีประเด็นที่ต้องศึกษาเพิ่มเติมและติดตามอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน การนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ในการวางแผนและกำหนดนโยบาย

ควบคู่ไปกับการทำวิจัยเพิ่มเติมในประเด็นที่เสนอแนะ จะช่วยให้มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสามารถพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลที่มีคุณภาพ ตอบสนองความต้องการของสังคมและเป็นแบบอย่างให้กับสถาบันการศึกษาอื่นๆ ในการพัฒนาการศึกษาด้านพระพุทธศาสนาในยุคดิจิทัลต่อไป

จากผลการวิจัยและการอภิปรายข้างต้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและการปฏิบัติสำหรับมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ดังนี้:

1) การพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ดิจิทัล: มหาวิทยาลัยควรจัดทำแผนยุทธศาสตร์ดิจิทัลที่ครอบคลุมและชัดเจน โดยกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และแนวทางการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม พร้อมทั้งกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จที่ชัดเจน สอดคล้องกับแนวคิดของ Rhoads (2015) ที่เสนอว่า การมีวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ที่ชัดเจนเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงในสถาบันอุดมศึกษา

2) การพัฒนาทักษะดิจิทัลของบุคลากร: จัดทำแผนพัฒนาทักษะดิจิทัลสำหรับบุคลากรทุกระดับ โดยเน้นการฝึกอบรมที่ต่อเนื่องและสอดคล้องกับความต้องการในการปฏิบัติงานจริง อาจพิจารณาการใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) ที่ผสมผสานการเรียนรู้แบบออนไลน์และการฝึกปฏิบัติจริง สอดคล้องกับแนวคิดของ Darling-Hammond et al. (2017) ที่เสนอว่า การพัฒนาวิชาชีพที่มีประสิทธิภาพต้องเน้นการเรียนรู้แบบต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับการปฏิบัติงานจริง และส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันของบุคลากร

3) การส่งเสริมวัฒนธรรมดิจิทัลและนวัตกรรม: สร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการเรียนรู้และนวัตกรรมดิจิทัล โดยอาจพิจารณาการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การประกวดนวัตกรรมการเรียนการสอนดิจิทัล หรือการให้รางวัลแก่บุคลากรที่มีผลงานด้านนวัตกรรมดิจิทัลที่โดดเด่น สอดคล้องกับแนวคิดของ Schein (2010) ที่เสนอว่า การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์กรต้องอาศัยการสื่อสารวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน การสร้างแบบอย่างจากผู้นำ และการให้รางวัลและการยกย่องพฤติกรรมที่พึงประสงค์

4) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล: จัดทำแผนการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีที่ครอบคลุมทั้งฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ และระบบเครือข่าย โดยคำนึงถึงความต้องการในปัจจุบันและอนาคต รวมถึงการรองรับเทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น Internet of Things (IoT), Artificial Intelligence (AI) และ Big Data Analytics สอดคล้องกับแนวคิดของ Educause (2020) ที่เสนอว่า การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่ยืดหยุ่นและสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตเป็นสิ่งสำคัญสำหรับสถาบันการศึกษาในยุคดิจิทัล

5) การสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนและชุมชน: ส่งเสริมการสร้างพันธมิตรกับภาคธุรกิจ อุตสาหกรรม และชุมชน เพื่อพัฒนาหลักสูตร การวิจัย และนวัตกรรมที่ตอบสนองความต้องการของ สังคมและตลาดแรงงานในยุคดิจิทัล สอดคล้องกับแนวคิดของ Etzkowitz (2008) เกี่ยวกับ "Triple Helix Model" ที่เน้นความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัย ภาคอุตสาหกรรม และภาครัฐ ในการ ขับเคลื่อนนวัตกรรมและการพัฒนาเศรษฐกิจ(19)

6) การพัฒนาระบบสนับสนุนการเรียนรู้ดิจิทัล: จัดตั้งหน่วยงานหรือทีมงานเฉพาะที่ รับผิดชอบในการให้คำปรึกษา สนับสนุน และช่วยเหลือบุคลากรและนักศึกษาในการใช้เทคโนโลยี ดิจิทัลเพื่อการเรียนการสอน การวิจัย และการบริหารจัดการ สอดคล้องกับแนวคิดของ Bates (2015) ที่เสนอว่า การมีระบบสนับสนุนที่มีประสิทธิภาพเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีใน การศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

7) การปรับปรุงหลักสูตรและวิธีการเรียนการสอน: ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการ ทักษะดิจิทัลและการคิดเชิงนวัตกรรม รวมถึงการใช้วิธีการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Mishra and Koehler (2006) เกี่ยวกับ TPACK (Technological Pedagogical Content Knowledge) ที่เน้นการบูรณา การความรู้ด้านเนื้อหา วิธีการสอน และเทคโนโลยีเข้าด้วยกันอย่างมีประสิทธิภาพ

8) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพดิจิทัล: พัฒนาระบบการประกันคุณภาพที่ครอบคลุม มิติของการเรียนการสอนดิจิทัล โดยกำหนดตัวชี้วัดที่สะท้อนถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ Ossiannilsson et al. (2015) ที่ เสนอกรอบการประกันคุณภาพสำหรับการเรียนรู้แบบเปิดและการศึกษาทางไกล

9) การส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมด้านดิจิทัล: สนับสนุนการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา โดยอาจพิจารณาการจัดตั้งศูนย์วิจัยหรือห้องปฏิบัติการนวัตกรรม ดิจิทัล เพื่อเป็นพื้นที่ในการทดลองและพัฒนาแนวคิดใหม่ๆ สอดคล้องกับแนวคิดของ Peschl and Fundneider (2014) เกี่ยวกับ "Enabling Spaces" ที่เน้นการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และนวัตกรรม

10) การพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัล: ส่งเสริมการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลในทุกกระดับขององค์กร ตั้งแต่วิธีการบริหารสูงสุดไปจนถึงหัวหน้าหน่วยงานย่อย เพื่อให้มีวิสัยทัศน์และความสามารถในการ นำการเปลี่ยนแปลงสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล สอดคล้องกับแนวคิดของ Sheninger (2019) ที่ เสนอว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในยุคดิจิทัล

5.4 ข้อจำกัดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดบางประการที่ควรพิจารณาในการตีความผลการวิจัยและการนำไปประยุกต์ใช้:

1) ขอบเขตของการวิจัย: การวิจัยนี้มุ่งเน้นศึกษาเฉพาะมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ซึ่งอาจมีบริบทเฉพาะที่แตกต่างจากสถาบันการศึกษาอื่น การนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้กับสถาบันอื่นควรคำนึงถึงความแตกต่างของบริบทด้วย

2) ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง: การวิจัยนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 49 คน ซึ่งอาจไม่เพียงพอที่จะเป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมดในมหาวิทยาลัย การวิจัยในอนาคตอาจพิจารณาเพิ่มขนาดของกลุ่มตัวอย่างเพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือของผลการวิจัย

3) วิธีการเก็บข้อมูล: การวิจัยนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือหลักในการเก็บข้อมูล ซึ่งอาจมีข้อจำกัดในการเข้าถึงข้อมูลเชิงลึก การวิจัยในอนาคตอาจพิจารณาใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบผสมผสาน เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก หรือการสนทนากลุ่ม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและลึกซึ้งมากขึ้น การวิจัยนี้ได้นำเสนอมุมมองที่สำคัญเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในการก้าวเข้าสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล ผลการวิจัยชี้ให้เห็นถึงความท้าทายสำคัญ โดยเฉพาะในด้านทักษะดิจิทัลของบุคลากร ทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลง และความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐาน อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นถึงความตระหนักและความเชื่อมั่นในประโยชน์ของการเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง การนำกรอบแนวคิดอริยสัจ 4 มาใช้ในการวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิจัยช่วยให้เห็นภาพรวมของสถานการณ์ ปัญหา สาเหตุ เป้าหมาย และแนวทางการแก้ไขได้อย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับแนวคิดของ Payutto (2007) ที่เสนอว่า หลักอริยสัจ 4 สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ(25)

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและการปฏิบัติที่นำเสนอในการวิจัยนี้ ครอบคลุมมิติต่าง ๆ ที่สำคัญในการพัฒนามหาวิทยาลัยสู่ยุคดิจิทัล ตั้งแต่การพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาทักษะบุคลากร การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน ไปจนถึงการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อนวัตกรรม สอดคล้องกับแนวคิดของ Dede (2020) ที่เสนอว่า การเปลี่ยนแปลงสู่การศึกษาดิจิทัลต้องอาศัยการบูรณาการการเปลี่ยนแปลงในหลายมิติพร้อมกัน ทั้งด้านเทคโนโลยี หลักสูตร วิธีการสอน และการบริหารจัดการ (26)การเปลี่ยนแปลงสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลไม่ใช่เพียงการนำเทคโนโลยีมาใช้ แต่เป็นการปรับเปลี่ยนวิธีคิด วิธีการทำงาน และวัฒนธรรมองค์กรอย่างลึกซึ้ง สอดคล้องกับแนวคิดของ Tapscott and Williams (2010) ที่เสนอว่า มหาวิทยาลัยในยุคดิจิทัลต้องปรับตัวจากการเป็น "ผู้ให้ความรู้" (Knowledge Provider) มาเป็น "ผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้" (Learning Facilitator) และส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมร่วมกันระหว่างผู้เรียน ผู้สอน และภาคส่วนต่าง ๆ ใน

สังคม ในท้ายที่สุด การพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลควรมุ่งเน้นการสร้างคุณค่าทางการศึกษา และการวิจัยที่ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล โดยยังคงรักษาไว้ซึ่งคุณค่าและอัตลักษณ์ของสถาบัน ดังที่ Barnett (2011) เสนอว่า มหาวิทยาลัยในศตวรรษที่ 21 ต้องสามารถสร้างสมดุลระหว่างการรักษาคุณค่าทางวิชาการดั้งเดิมกับการตอบสนองต่อความท้าทายใหม่ๆ ในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

การวิจัยนี้จึงถือเป็นก้าวสำคัญในการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันและแนวทางการพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงนี้เป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความร่วมมือและการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในมหาวิทยาลัย ตลอดจนการสนับสนุนจากภาครัฐและภาคเอกชน การวิจัยในอนาคตควรมุ่งเน้นการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ดิจิทัล ตลอดจนศึกษาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงนี้ต่อคุณภาพการศึกษา ประสิทธิภาพการบริหารจัดการ และความสามารถในการแข่งขันของมหาวิทยาลัยในระดับนานาชาติ ในการก้าวสู่การเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัล มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย มีโอกาสที่จะเป็นต้นแบบของการผสานเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ากับคุณค่าและภูมิปัญญาทางพุทธศาสนา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Thich Nhat Hanh (2017) ที่เสนอว่า การนำหลักธรรมทางพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในยุคดิจิทัลสามารถช่วยสร้างสมดุลระหว่างความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีกับการพัฒนาจิตใจและปัญญา การพัฒนานี้จึงไม่เพียงแต่จะยกระดับคุณภาพการศึกษาและการวิจัย แต่ยังมีศักยภาพในการสร้างคุณูปการที่สำคัญต่อสังคมไทยและสังคมโลกในการเผยแผ่หลักธรรมและภูมิปัญญาทางพุทธศาสนาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลอีกด้วย.

บรรณานุกรม

ข้อมูลปฐมภูมิ

แบบสอบถามสำหรับการวิจัย, เรื่อง การศึกษาเพื่อการขับเคลื่อนการเรียนการสอนรายวิชา
เข้าสู่ระบบมหาวิทยาลัยไซเบอร์, คณะผู้วิจัย, 2565

แบบสัมภาษณ์สำหรับการวิจัย, เรื่อง การศึกษาเพื่อการขับเคลื่อนการเรียนการสอนรายวิชา
เข้าสู่ระบบมหาวิทยาลัยไซเบอร์, คณะผู้วิจัย, 2565

ข้อมูลทุติยภูมิ

1) หนังสือทั่วไป

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. (2564). แผนพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ.
2564-2568. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-
สฤษดิ์วงศ์.

ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2560). การศึกษา 4.0 เป็นยิ่งกว่าการศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

สุวิมล ว่องวาณิช. (2558). การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2561). แผนอุดมศึกษาระยะยาว 20 ปี พ.ศ. 2561-
2580. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.

2) วารสาร

ชินัน บุญเรืองรัตน์, ณัฐธยาน์ ทำดี, & ณัฐวุฒิ เอี่ยมเนตร. (2565). ความสนใจในการเรียน
ออนไลน์ระบบเปิดหลังการแพร่ระบาดใหญ่ของโควิด-19 ใน 3 ประเทศกลุ่มอาเซียน: สิงคโปร์
อินโดนีเซีย และไทย. CMU Journal of Education, 6(1), 29-32.

ชโรชินี ชัยมินทร์. (2562). MOOC: เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตในศตวรรษที่ 21. วารสาร
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 1(1), 46-50.

ธนวัฒน์ พูลเขตนคร, สุภาณี เส็งศรี, & กอบสุข คงมนัส. (2562). การศึกษาสภาพการพัฒนา
หลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดแบบ MOOC ของมหาวิทยาลัยนเรศวร. Veridian E-Journal,
Silpakorn University, 12(6), 326-328.

น้ามนต์ เรืองฤทธิ์. (2564). แนวปฏิบัติกระบวนการพัฒนารายวิชาออนไลน์แบบ MOOC เพื่อคุณภาพและการจัดการดำเนินงานของ Thai MOOC. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*.

น้ามนต์ เรืองฤทธิ์. (2561). การวิจัยและพัฒนารูปแบบการออกแบบการสอนออนไลน์ระบบเปิดสำหรับสถาบันอุดมศึกษารายวิชาด้านครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 11(4), 950-952.

น้ามนต์ เรืองฤทธิ์. (2558). สภาพและความต้องการแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ออนไลน์ในระบบเปิดสำหรับมหาชน ด้านครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 8(2), 124-127.

น้ามนต์ เรืองฤทธิ์. (2562). การพัฒนาระบบวิเคราะห์สมรรถนะการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์. *Thailand Cyber University Bookcase*.

เบญญศิริกานต์ กาญจนานันท์, & ชัยยุทธ ชินกุล. (2564). การศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ออนไลน์ระบบเปิด (MOOCs) ของคนเจนเนอเรชันวายในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารธรรมทรรคน*, 21(2), 1-3.

ปสุตา แก้วมณี, จินตนา กัษนันท์, ชัชวาล ชุมรักษา, & พัฒนา ศิริกุลพัฒน์. (2567). การศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาระบบการเรียนรู้ออนไลน์แบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) วิธีใหม่. *วารสารบัณฑิตวิจัย*, 15(1), 94-96.

ดำรัส อ่อนเวียง. (2564). การศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาวิทยาลัยบูรพา. *วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา*, 4(10), 18-21.

ฐาปณีย์ ธรรมเมธา. (2562). แนวทางการพัฒนาอาจารย์เพื่อเตรียมความพร้อมในการสอนออนไลน์แบบเปิดสำหรับมวลชนในสถาบันอุดมศึกษา. *วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 47(2), 48-66.

ฐาปณีย์ ธรรมเมธา. (2562). แนวทางการพัฒนาอาจารย์เพื่อเตรียมความพร้อมในการสอนออนไลน์แบบเปิดสำหรับมวลชนในสถาบันอุดมศึกษา. *วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 47(2), 48-66.

พิมล มิตรอารีย์. (2564). *การพัฒนาอีเลิร์นนิ่งจากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. Thailand Cyber University Bookcase.

พิมล มิตรอารีย์. (2564). *กระบวนการคุณภาพการพัฒนารายวิชาออนไลน์แบบเปิด*. Thailand Cyber University Bookcase.

ณัฐภัทร ดิณเวส, & ธาปณีย์ ธรรมเมธา. (2559). การศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาออนไลน์ ระบบเปิดแบบ MOOC ของอุดมศึกษาไทย. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 9(3), 1463-1466.

ภูษิต สถิตยพงษ์. (2560). MOOC: นวัตกรรมจัดการเรียนการสอนในยุคไทยแลนด์ 4.0. *วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 47(2), 48-66.

รุ่งโรจน์ อัจฉริยศิลป์. (2564). *การพัฒนารายวิชาสื่อการสอนออนไลน์*. Thailand Cyber University Bookcase.

วณิชา พึ่งชมภู, & ณัฐธยาน์ สุวรรณคฤหาสน์. (2560). การพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา พยาบาล: การสอนออนไลน์แบบเปิดสำหรับมหาชนในกระบวนวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ. *พยาบาลสาร*, 44 (พิเศษ 2), 103-105.

สุกมาส อังศุโชติ, รัชนิกุล ภิญโญภาณุวัฒน์, รัชกฤษ ธีระพัฒน์ดล, & ศิริรัตน์ จำแนกสาร. (2564). การพัฒนากระบวนการสอบ E-testing ของโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย. *วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 49(1), 2-17.

สุปัญญาดา สุนทรนนท์. (2567). อิทธิพลของการออกแบบการเรียนรู้ที่มีต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้ผ่านระบบเปิดขนาดใหญ่ (MOOCs) ของบุคลากรในมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติของ ไทย. *วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 4(1), 149-152.

3) หนังสือรวมบทความ

คณะทำงานThaimooc, .2022 *Trend Report of Higher Education & e learning in ASEAN THAILAND* Trend Report of Higher Education & e learning in ASEAN THAILAND, Pages: 66, 2022, กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.

จิตนวิทย์ คล้ายสังข์, ผศ.ดร.หลักการออกแบบเว็บไซต์ทางการศึกษา: *ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*, โครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย, 2564

4) รายงานการวิจัย

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2564). *แผนด้านการอุดมศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. 2564-2570*. กรุงเทพฯ: กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.

มหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย, *การประเมินการใช้เทคโนโลยี เพื่อการเรียนรู้ทางไกล ในประเทศไทย Distance Learning Technology Rapid Assessment*, Distance Learning technology Rapid Assessment, 2021, กรุงเทพฯ: กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.

5) หนังสือต่างประเทศ

Barnett, R. (2011). *Being a university*. Routledge.

Bates, A. W. (2015). *Teaching in a digital age: Guidelines for designing teaching and learning*. Tony Bates Associates Ltd.

Bates, A. W., & Sangra, A. (2011). *Managing technology in higher education: Strategies for transforming teaching and learning*. John Wiley & Sons.

Beer, M., Eisenstat, R. A., & Spector, B. (1990). Why change programs don't produce change. *Harvard Business Review*, 68(6), 158-166.

Beetham, H., & Sharpe, R. (Eds.). (2013). *Rethinking pedagogy for a digital age: Designing for 21st century learning*. Routledge.

Christensen, C. M., Horn, M. B., & Johnson, C. W. (2011). *Disrupting class: How disruptive innovation will change the way the world learns*. McGraw-Hill.

Daniel, J. (2012). Making sense of MOOCs: Musings in a maze of myth, paradox and possibility. *Journal of Interactive Media in Education*, 2012(3).

Darling-Hammond, L., Hyler, M. E., & Gardner, M. (2017). *Effective teacher professional development*. Learning Policy Institute.

Dede, C. (2020). *The 60-year transformation of higher education: From academic communities to education and entertainment as a service*. In A. Bastedo (Ed.), *The Cambridge handbook of organizational community*. Cambridge University Press.

6) เว็บไซต์

<<http://www.thaimooc.org>>

<www.edx.org>

<www.mooc.org>

<<https://tdc.thailis.or.th/tdc/basic.php>>

<<https://thaicyberu.go.th/>>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

1. พระมงคลธรรมวิธาน, ผศ.ดร.

วุฒิการศึกษา

Ph.D.(Buddhist Studies) มหาวิทยาลัยเคลี ประเทศอินเดีย

ตำแหน่งปัจจุบัน

รองอธิการบดี วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

จังหวัดนครปฐม

2. พระครูสิริธรรมนิเทศ, ผศ.ดร.

วุฒิการศึกษา

Ph.D. (Social Sciences) มหาวิทยาลัยมคอ ประเทศอินเดีย

ตำแหน่งปัจจุบัน

อาจารย์ประจำหลักสูตรการสอนภาษาอังกฤษ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

จังหวัดนครปฐม

3. พระครูศรีปริยัติวิธาน, ผศ.ดร.

วุฒิการศึกษา

Ph.D. () มหาวิทยาลัยมหิดล

ตำแหน่งปัจจุบัน

อาจารย์ประจำหลักสูตรการปกครอง

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

จังหวัดนครปฐม

4. พระสมชัย กิตติญาโน, ดร.

วุฒิการศึกษา

Ph.D. (Buddhist Studies) มหาวิทยาลัยมคอ ประเทศอินเดีย

ตำแหน่งปัจจุบัน

อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

จังหวัดนครปฐม

5. นายธีระภัทร นนเทศา

วุฒิการศึกษา

ศ.ม.(เทคโนโลยีสารสนเทศ) มหาวิทยาลัยศิลปากร

ตำแหน่งปัจจุบัน

อาจารย์พิเศษ (วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาขั้นสูง)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

จังหวัดนครปฐม

ภาคผนวก ข
เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือวิจัย : แบบสอบถามสำหรับการวิจัย

เรื่อง การศึกษาเพื่อการขับเคลื่อนการเรียนการสอนรายวิชาเข้าสู่ระบบมหาวิทยาลัยไซเบอร์

คำชี้แจง : แบบสอบถามฉบับนี้ มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคิดเห็นสำหรับการขับเคลื่อนขับเคลื่อนสู่ระบบมหาวิทยาลัยไซเบอร์

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ตามสถานภาพเป็นจริง

1.1 สถานะ ☐ บรรพชิต ☐ คฤหัสถ์

1.2 สถานภาพ ☐ นักศึกษา ☐ บุคลากรสายสนับสนุน
☐ บุคลากรสายวิชาการ ☐ อื่นๆ(โปรดระบุ).....

1.3 อายุ (.....)

1.4 การศึกษา ☐ ต่ำกว่ามัธยมศึกษา ☐ มัธยมศึกษา
☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท
☐ ปริญญาเอก ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

1.5 อายุงานในองค์กร ☐ น้อยกว่า 5 ปี ☐ 6-10 ปี
☐ มากกว่า 10 ปี

1.6 ผลจากการเข้าร่วมโครงการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ รับรู้เทคโนโลยีส่งผลกระทบต่อตนเองและหน่วยงาน
- ☐ เกิดความตระหนักถึงความสำคัญของทักษะดิจิทัล
- ☐ จำเป็นต้องปรับตัวทั้งการทำงานการเรียนและการสอน
- ☐ ได้รับทราบความถึงแผนพัฒนามหาวิทยาลัยดิจิทัล
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและความเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ Digital University

ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านที่สุด

ข้อ	ประเด็น/ตัวแปร	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ส่วนที่ 1: ทுகซ์ (ปัญหาและความท้าทายในการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล)					
1	1.ความกังวลเกี่ยวกับทักษะด้านดิจิทัลที่ไม่เพียงพอ					
2	2.ท่านกังวลว่าทักษะด้านดิจิทัลของท่านอาจไม่เพียงพอต่อการเปลี่ยนแปลง					
3	3.ท่านรู้สึว่าการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมกำลังถูกท้าทายจากเทคโนโลยีดิจิทัล					
4	4.ท่านกังวลว่าการเปลี่ยนแปลงสู่ระบบดิจิทัลอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา					
5	5.ท่านรู้สึว่าการปรับตัวให้เข้ากับเทคโนโลยีใหม่ๆ เป็นความท้าทายที่ยากลำบาก					
	ส่วนที่ 2: สมุทัย (สาเหตุของปัญหาและอุปสรรคในการเปลี่ยนแปลง)					
6	6. ท่านคิดว่าการขาดความรู้และทักษะด้านดิจิทัลเป็นอุปสรรคสำคัญในการเปลี่ยนแปลง					
7	7. ท่านเห็นว่าทัศนคติที่ต่อต้านการเปลี่ยนแปลงเป็นปัญหาสำคัญในองค์กร					
8	8. ท่านคิดว่าการขาดงบประมาณเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้การเปลี่ยนแปลงเป็นไปอย่างล่าช้า					
9	9. ท่านเห็นว่าการขาดวิสัยทัศน์และการวางแผนที่ชัดเจนเป็นอุปสรรคต่อการเปลี่ยนแปลง					
10	10. ท่านคิดว่าความกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัยทางไซเบอร์เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความลังเลในการเปลี่ยนแปลง					

ข้อ	ประเด็น/ตัวแปร	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ส่วนที่ 3: นิโธร (เป้าหมายและวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยดิจิทัล)					
11	11. ท่านเชื่อว่าการเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและการเรียนการสอน					
12	12. ท่านเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัลจะช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษา					
13	13. ท่านคิดว่าการเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลจะช่วยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา					
14	14. ท่านเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงสู่ระบบดิจิทัลจะช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของมหาวิทยาลัย					
15	15. ท่านเห็นว่าการเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลจะช่วยสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาและการวิจัย					
	ส่วนที่ 4: มรรค (แนวทางและวิธีการในการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล)					
16	16. ท่านเห็นว่าการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะดิจิทัลอย่างต่อเนื่องเป็นสิ่งจำเป็น					
17	17. ท่านคิดว่าการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดรับนวัตกรรมเป็นสิ่งสำคัญ					
18	18. ท่านเห็นว่าการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีเป็นสิ่งจำเป็น					
19	19. ท่านคิดว่าการสร้างความร่วมมือกับภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมด้านเทคโนโลยีเป็นแนวทางที่ดี					
20	20. ท่านเห็นว่าการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยและสอดคล้องกับยุคดิจิทัลเป็นสิ่งสำคัญ					

ข้อ	ประเด็น/ตัวแปร	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ส่วนที่ 4 : การประเมินความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานและนโยบายของมหาวิทยาลัย					
21	21.ระบบเครือข่ายและอินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัยมีความพร้อมสำหรับการเรียนการสอนแบบดิจิทัล					
22	22.ท่านเคยเรียนระบบออนไลน์กับ Thaimooc.org					
23	23.มหาวิทยาลัยมีนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ด้านดิจิทัลที่ชัดเจน					
24	24.มหาวิทยาลัยมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับการพัฒนาด้านดิจิทัลอย่างเพียงพอ					
25	25.ผู้นำองค์กรมีผลต่อการพัฒนาสู่ Digital University					

ส่วนที่ 5: ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

โปรดให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล

.....

.....

.....

.....

ขอบคุณสำหรับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ค

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

เรื่อง การศึกษาเพื่อการขับเคลื่อนการเรียนการสอนรายวิชาเข้าสู่ระบบมหาวิทยาลัยไซเบอร์

ข้อ ที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ										IOC	แปล ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	คนที่ 8	คนที่ 9	คนที่ 10		
1	1	1	1	1	1						1.00	ใช้ได้
2	0	1	1	1	1						0.80	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1						1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1						1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1						1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1						1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1						1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1						1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	0	1						0.80	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1						1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	0						0.80	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1						1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1						1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1						1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1						1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1						1.00	ใช้ได้
17	1	1	0	1	1						0.80	ใช้ได้
18	1	1	1	1	1						1.00	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1						1.00	ใช้ได้
20	1	1	1	1	1						1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ง
ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

ความเที่ยง (Reliability) และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) ของเครื่องมือวิจัยเรื่องนี้

จากการนำเครื่องมือวิจัยไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อนำมาตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยง (Reliability) และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) พบว่า แบบสอบถาม ทั้งฉบับมีค่าความเที่ยงชนิดความสอดคล้องภายในจากค่าสถิติ Cronbach's alpha เท่ากับ 0.99 ส่วนค่า Cronbach's alpha ขององค์ประกอบแต่ละด้านรวม 7 ด้าน มีค่าอยู่ระหว่าง 0.84-0.96 ส่วนการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของข้อคำถามทั้งหมด 25 ข้อ โดยพิจารณาจากค่า item-total correlation ซึ่งเป็นค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมรายด้านของแต่ละด้านพบว่า อยู่ในช่วงระหว่าง 0.77 - 0.95 แปลความได้ว่า คำถาม 25 ข้อสามารถนำไปใช้งานได้ สำหรับค่าความเที่ยง (Reliability) และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) ของเครื่องมือวิจัย มีรายละเอียดตามตาราง

ตาราง 4.1 ค่าความเที่ยง และค่าอำนาจจำแนกของเครื่องมือวิจัย

การศึกษาเพื่อการขับเคลื่อนการเรียนการสอนรายวิชาเข้าสู่ระบบมหาวิทยาลัยไซเบอร์ (Cronbach's alpha= 0.97)	ค่าอำนาจจำแนก	ผลสรุป
ส่วนที่ 1: ทุกข์ (ปัญหาและความท้าทายในการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล) (Cronbach's alpha = 0.90)		
1.ความกังวลเกี่ยวกับทักษะด้านดิจิทัลที่ไม่เพียงพอ	.66	นำไปใช้ได้
2.ท่านกังวลว่าทักษะด้านดิจิทัลของท่านอาจไม่เพียงพอต่อการเปลี่ยนแปลง	.86	นำไปใช้ได้
3.ท่านรู้สึว่าการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมกำลังถูกท้าทายจากเทคโนโลยีดิจิทัล	.87	นำไปใช้ได้
4.ท่านกังวลว่าการเปลี่ยนแปลงสู่ระบบดิจิทัลอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา	.94	นำไปใช้ได้
5.ท่านรู้สึว่าการปรับตัวให้เข้ากับเทคโนโลยีใหม่ๆ เป็นความท้าทายที่ยากลำบาก	.93	นำไปใช้ได้

การศึกษาเพื่อการขับเคลื่อนการเรียนการสอนรายวิชาเข้าสู่ระบบมหาวิทยาลัยไซเบอร์ (Cronbach's alpha= 0.97)	ค่า อำนาจ จำแนก ผลสรุป	
ส่วนที่ 2: สมุทัย (สาเหตุของปัญหาและอุปสรรคในการเปลี่ยนแปลง) (Cronbach's alpha = 0.83)		
6. ท่านคิดว่าการขาดความรู้และทักษะด้านดิจิทัลเป็นอุปสรรคสำคัญในการเปลี่ยนแปลง	.84	นำไปใช้ได้
7. ท่านเห็นว่าทัศนคติที่ต่อต้านการเปลี่ยนแปลงเป็นปัญหาสำคัญในองค์กร	.69	นำไปใช้ได้
8. ท่านคิดว่าการขาดงบประมาณเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้การเปลี่ยนแปลงเป็นไปอย่างล่าช้า	.80	นำไปใช้ได้
9. ท่านเห็นว่าการขาดวิสัยทัศน์และการวางแผนที่ชัดเจนเป็นอุปสรรคต่อการเปลี่ยนแปลง	.86	นำไปใช้ได้
10. ท่านคิดว่า ท่านคิดว่าความกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัยทางไซเบอร์เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความลังเลในการเปลี่ยนแปลง	.89	นำไปใช้ได้
ส่วนที่ 3: นิโรธ (เป้าหมายและวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยดิจิทัล) (Cronbach's alpha = 0.94)		
11. ท่านเชื่อว่าการเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและการเรียนการสอน	.88	นำไปใช้ได้
12. ท่านเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัลจะช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษา	.91	นำไปใช้ได้
13. ท่านคิดว่าการเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลจะช่วยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา	.73	นำไปใช้ได้
14. ท่านเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงสู่ระบบดิจิทัลจะช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของมหาวิทยาลัย	.75	นำไปใช้ได้
15. ท่านเห็นว่าการเป็นมหาวิทยาลัยดิจิทัลจะช่วยสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาและการวิจัย	.91	นำไปใช้ได้

การศึกษาเพื่อการขับเคลื่อนการเรียนการสอนรายวิชาเข้าสู่ระบบมหาวิทยาลัยไซเบอร์ (Cronbach's alpha= 0.97)	ค่า อำนาจ จำแนก ผลสรุป	
ส่วนที่ 4: มรรค (แนวทางและวิธีการในการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล) (Cronbach's alpha = 0.93)		
16.ท่านเห็นว่าการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะดิจิทัลอย่างต่อเนื่องเป็นสิ่งจำเป็น	.85	นำไปใช้ได้
17.ท่านคิดว่าการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดรับนวัตกรรมเป็นสิ่งสำคัญ	.83	นำไปใช้ได้
18.ท่านเห็นว่าการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีเป็นสิ่งจำเป็น	.79	นำไปใช้ได้
19.ท่านคิดว่าการสร้างความร่วมมือกับภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมด้านเทคโนโลยีเป็นแนวทางที่ดี	.78	นำไปใช้ได้
20.ท่านเห็นว่าการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยและสอดคล้องกับยุคดิจิทัลเป็นสิ่งสำคัญ	.86	นำไปใช้ได้
ส่วนที่ 4 : การประเมินความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานและนโยบายของมหาวิทยาลัย (Cronbach's alpha = 0.89)		
21.ระบบเครือข่ายและอินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัยมีความพร้อมสำหรับการเรียนการสอนแบบดิจิทัล	.78	นำไปใช้ได้
22.ท่านเคยเรียนระบบออนไลน์กับ Thaimooc.org	.85	นำไปใช้ได้
23.มหาวิทยาลัยมีนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ด้านดิจิทัลที่ชัดเจน	.75	นำไปใช้ได้
24.มหาวิทยาลัยมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับการพัฒนาด้านดิจิทัลอย่างเพียงพอ	.81	ได้
25.ผู้นาองค์กรมีผลต่อการพัฒนาสู่ Digital University	.82	นำไปใช้ได้

ภาคผนวก จ
แบบสัมภาษณ์งานวิจัย

แบบสัมภาษณ์ งานวิจัย

เรื่อง การศึกษาเพื่อการขับเคลื่อนการเรียนการสอนรายวิชาเข้าสู่ระบบมหาวิทยาลัย
ไซเบอร์

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์นี้จัดทำขึ้นเพื่อการศึกษาวิจัย ผลที่ได้จากการศึกษาจะนำไปใช้เพื่อประโยชน์
ของพระพุทธศาสนาภิกษุพุทธบริษัทต่อไป

ตอนที่ 1. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2. ข้อคิดเห็นสำหรับการขับเคลื่อนการศึกษาเพื่อการขับเคลื่อนการเรียนการสอน
รายวิชาเข้าสู่ระบบมหาวิทยาลัยไซเบอร์

ตอนที่ 3. ข้อมูลข้อเสนอแนะอื่นๆ

ตอนที่ 1. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

ตำแหน่ง/สถานะผู้บริหาร / อาจารย์ / บุคลากรสายสนับสนุน

อายุงาน ปี

ตอนที่ 2. ข้อคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนการเรียนการสอนรายวิชาเข้าสู่ระบบมหาวิทยาลัยไซเบอร์

แบบสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพสำหรับประกอบการวิเคราะห์ในงานวิจัยนี้
โดยจะออกแบบคำถามตามตัวแปรหลักที่เกี่ยวข้องกับการวัดประสพการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เชิงลึก

เรื่อง "การศึกษาเพื่อการขับเคลื่อนการเรียนการสอนรายวิชาเข้าสู่ระบบมหาวิทยาลัยไซ
เบอร์" ครอบคลุม 5 ด้าน

ส่วนที่ 1: ทุกข์ (ปัญหาและความท้าทายในการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล)

1. ในมุมมองของท่าน อะไรคือความท้าทายหลักที่มหาวิทยาลัยกำลังเผชิญในการ
เปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบดิจิทัล?

2. ท่านคิดว่าบุคลากรในมหาวิทยาลัยมีความกังวลหรือปัญหาอะไรบ้างเกี่ยวกับการ
เปลี่ยนแปลงนี้?

3. มีด้านใดของการดำเนินงานในปัจจุบันที่ท่านคิดว่าจะได้รับผลกระทบมากที่สุดจากการเปลี่ยนแปลงสู่ระบบดิจิทัล?

.....

.....

.....

ส่วนที่ 2: สมุทัย (สาเหตุของปัญหาและอุปสรรคในการเปลี่ยนแปลง)

1. อะไรคือปัจจัยหลักที่ท่านคิดว่าเป็นอุปสรรคต่อการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล?

2. ท่านคิดว่ามีช่องว่างด้านทักษะหรือความรู้อะไรบ้างในองค์กรที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการเปลี่ยนแปลง?

3. มีปัจจัยภายนอกใดที่ท่านมองว่าอาจส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการเปลี่ยนแปลงนี้?

.....

.....

.....

ส่วนที่ 3: นิโรธ (เป้าหมายและวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยดิจิทัล)

1. ท่านมีวิสัยทัศน์อย่างไรสำหรับมหาวิทยาลัยในฐานะ "มหาวิทยาลัยไซเบอร์" ในอีก 5-10 ปีข้างหน้า?

2. อะไรคือเป้าหมายระยะสั้นและระยะยาวที่สำคัญที่สุดในการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้?

3. ท่านคิดว่าการเป็นมหาวิทยาลัยไซเบอร์จะส่งผลดีอย่างไรต่อนักศึกษา บุคลากร และชุมชนโดยรวม?

.....

.....

ส่วนที่ 4: มรรค (แนวทางและวิธีการในการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล)

1. ท่านคิดว่าควรมีขั้นตอนหรือกลยุทธ์อะไรบ้างในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงนี้?

2. มีโครงการหรือแผนงานเฉพาะใดที่ท่านคิดว่าควรริเริ่มเพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนแปลง?

3. ท่านคิดว่าควรมีการพัฒนาทักษะหรือความรู้ใดเป็นพิเศษสำหรับบุคลากรเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงนี้?

.....

.....

ส่วนที่ 5: การประเมินความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานและนโยบายของมหาวิทยาลัย

1. ท่านประเมินความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีของมหาวิทยาลัยในปัจจุบันอย่างไร?

2. มีนโยบายหรือระเบียบปฏิบัติใดในปัจจุบันที่ท่านคิดว่าอาจต้องปรับเปลี่ยนเพื่อรองรับการเป็นมหาวิทยาลัยไซเบอร์?

3. ท่านคิดว่ามหาวิทยาลัยควรจัดสรรทรัพยากร (งบประมาณ บุคลากร เวลา) อย่างไรเพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงนี้?

.....

.....

.....

คำถามสรุป

1. มีประเด็นใดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสู่มหาวิทยาลัยไซเบอร์ที่ท่านอยากแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมหรือไม่?

2. ท่านคิดว่าอะไรคือปัจจัยสำคัญที่สุดที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้?

.....

.....

.....

ขอบคุณผู้ให้ข้อมูลทุกท่าน

ภาคผนวก ฉ
ใบรับรองจริยธรรมการวิจัยในคน

ที่ จว.๒๖๕/๒๕๖๖

เอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการทำวิจัยในคน
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๑. ชื่อโครงการวิจัย

ชื่อเรื่อง : การศึกษาเพื่อการขับเคลื่อนการเรียนการสอนรายวิชาเข้าสู่ระบบมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย

TITLE : THE STUDY FOR DRIVEN ONLINE LEARNING INTO THAILAND CYBER UNIVERSITY SYSTEM

๒. ชื่อหัวหน้าโครงการวิจัย

พระครูอรุณจริยานุวัตร

๓. ผลการพิจารณาของคณะกรรมการจริยธรรมการทำวิจัยในคน

คณะกรรมการจริยธรรมการทำวิจัยในคน สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ มติที่ ๓๘๑/๒๕๖๖ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โครงการวิจัยดังกล่าวเป็นไปตามหลักการของจริยธรรมการทำวิจัยในคน โดยที่ผู้วิจัยเคารพสิทธิและศักดิ์ศรี ในความเป็นมนุษย์ ไม่มีการล่วงละเมิดสิทธิ และไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ตัวอย่างการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง และผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย

จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยในขอบข่ายของโครงการวิจัยที่เสนอได้ ตั้งแต่วันที่ออกเอกสารรับรองผล การพิจารณาการทำวิจัยในคนฉบับนี้ จนถึงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๗

ออกให้ ณ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖

ลงนาม

(พระมหาสมณินทร์ ปุริสุตโตโม, ผศ.ดร.)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการทำวิจัยในคน

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

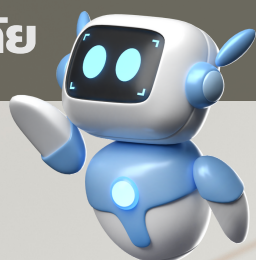
ภาคผนวก ช

คู่มือการพัฒนารายวิชาเข้าสู่ระบบ thaimooc.org สำหรับคณาจารย์

คู่มือการพัฒนารายวิชาเข้าสู่ระบบ
thaimooc.org
สำหรับคณาจารย์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

พ.ศ.2565

คำนำ

“ความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนา
Academic Excellence based on Buddhism” เป็น
ปรัชญามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยที่มุ่งมั่นในการผลิต
บัณฑิตให้เป็นผู้มีความรู้ในทางพระพุทธศาสนา

คู่มือ การพัฒนารายวิชาเข้าสู่มหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย
เป็นผลจากการทำวิจัยเพื่อการขับเคลื่อนองค์กรเตรียมพร้อม
บุคลากรตามนโยบายแผนพัฒนามหาวิทยาลัย พ.ศ.2564-
2568

โดยมุ่งหวังว่าจะเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารคณาจารย์ได้
ใช้เป็นเครื่องมือร่วมกันในการพัฒนารายวิชาเข้าสู่ระบบ
Thaimooc ในโอกาสต่อไป

คณะผู้วิจัย
พ.ศ.๒๕๖๕

สารบัญ

อริยสัจ 4 กับการขับเคลื่อนองค์กรสู่ Digital University	1
ทฤษฎี	2
สมมุติฐาน	3
นิโรร	4
มรรค	5
การประเมินความพร้อมโครงสร้างพื้นฐาน	6
การพัฒนารายวิชา เข้าสู่ Thaimooc	7

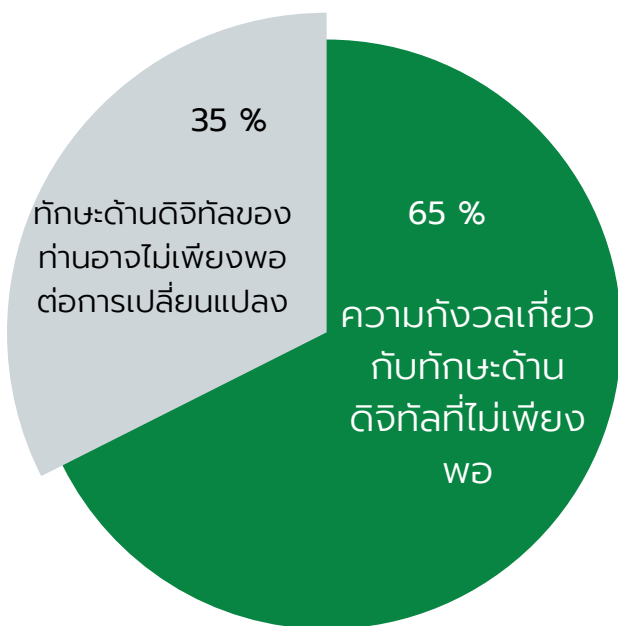
A top-down view of a white desk. On the left, a portion of a silver laptop is visible. In the center, a coiled black and white braided cable lies on the surface. To the left of the cable is a silver pen. To the right is a silver mesh pen holder containing several pens. A yellow rounded rectangle is centered on the page, containing the text 'อริยสัจ 4'. Below this rectangle, the text 'กับการขับเคลื่อนองค์กรสู่ Digital University' is written in black.

อริยสัจ 4

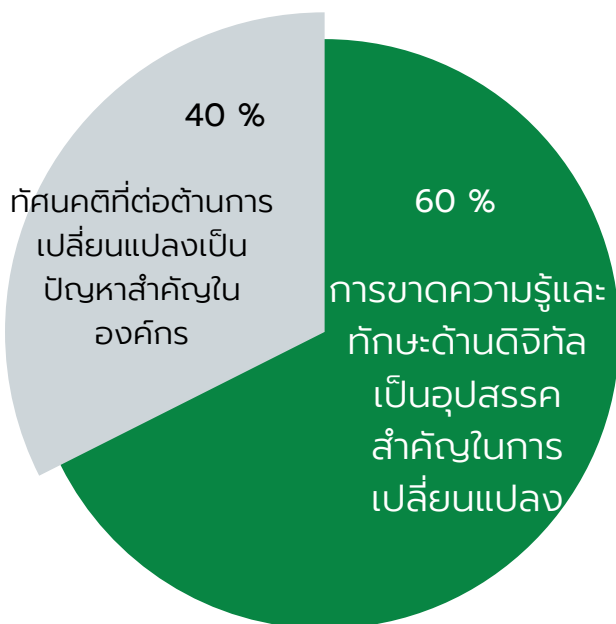
กับการขับเคลื่อนองค์กรสู่
Digital University

ทุกข

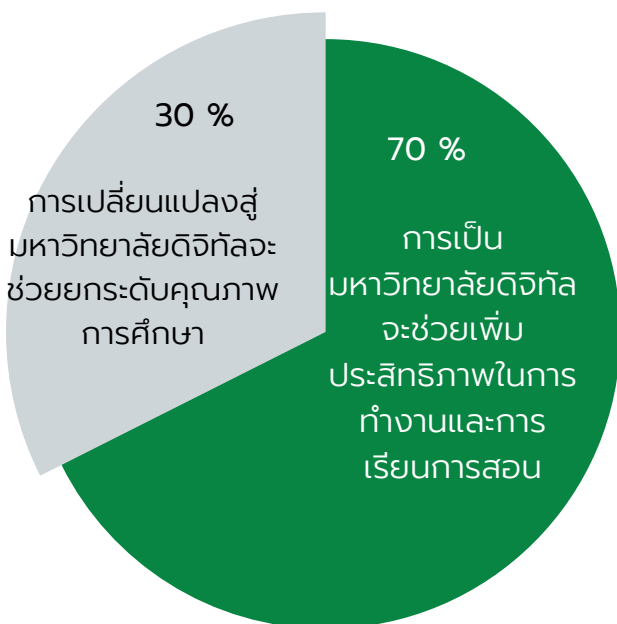
ปัญหาและความท้าทายในการเปลี่ยนแปลง
สู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล

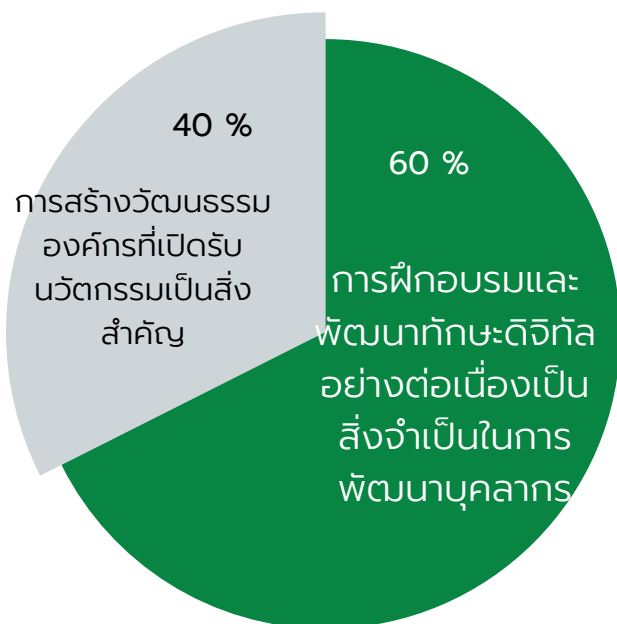
สมมุติ สาเหตุของปัญหาและอุปสรรค ในการเปลี่ยนแปลง

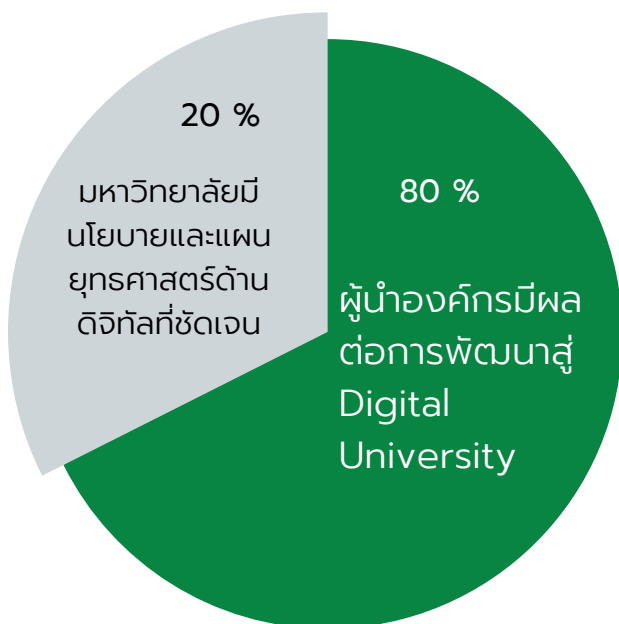
นิโรร เป้าหมายและวิสัยทัศน์ของ มหาวิทยาลัยดิจิทัล

มรสค แนวทางและวิธีการการเปลี่ยนแปลงสู่ มหาวิทยาลัยดิจิทัล

การประเมินความพร้อมโครงสร้าง พื้นฐานและนโยบายของมหาวิทยาลัย

การพัฒนารายวิชา เข้าสู่ระบบ Thaimooc

คำแนะนำสำหรับ ผู้พัฒนารายวิชา ควรมี 3 ทีมงาน

1. ทีมผู้รับผิดชอบรายวิชาและ ผู้สอนหลักในรายวิชา

- เตรียมความพร้อมของเนื้อหาวิชา
ข้อความ บทสรุปเนื้อหา ภาพ
ข้อสอบ กิจกรรมการเรียนรู้ เกณฑ์
การวัดประเมินผล และแหล่งเรียนรู้
เพิ่มเติม

2. ทีมงานผลิตสื่อวีดิทัศน์

- ถ่ายทำ และตัดต่อวีดิทัศน์ ให้ตรง
ตามเกณฑ์มาตรฐานของ Thai
MOOC คุณภาพสื่อ ความยาวต่อ
คลิป ภาพและเสียงชัดเจน ขั้นตอน
การพัฒนารายวิชา เข้าสู่ระบบ

3. ทีมงานที่จัดการและ จัดทำรายวิชาในระบบ

- Upload เนื้อหาวิชา ข้อความ
ภาพวีดิทัศน์ความละเอียด FHD
พร้อมบทบรรยาย เพิ่มข้อสอบ
กิจกรรมการเรียนรู้ เกณฑ์การวัด
ประเมินผล

1.ระเบียบปฏิบัติสำหรับ การจัดทำรายวิชา

โดยกำหนดให้รายวิชามีเนื้อหาอย่างน้อย 3 ชั่วโมงการเรียนรู้ และไม่เกิน 15 ชั่วโมง มีการประเมินผลเพื่อตัดสินท้ายบทเรียน แต่ละบท (Unit Test) โดยแต่ละรายวิชา

- มีตัวบ่งชี้
- มีการประเมินผล
- มีแหล่งทรัพยากรเพิ่มเติม
- คลิปวิดีโอความยาวไม่เกิน 10 นาทีต่อ /คลิป
- ความละเอียด full Hd

2. ต้องผ่าน 3 วิชาด้านอรรถันต์

1. รายวิชา

การออกแบบรายวิชา Thai MOOC

2. รายวิชา การผลิตวีดิทัศน์สำหรับรายวิชา Thai MOOC

3. รายวิชา การสร้างและการจัดการรายวิชา Thai MOOC

ONLINE

3. ขั้นตอน ขอให้พื้นที่จัดทำรายวิชา

3.1 ส่งหนังสือขอใช้พื้นที่
ใน Thaimooc

3.2 แบบเอกสารรายละเอียดวิชา
และ โครงสร้างรายวิชา

3.3 .สอ Thai Cyber University
(TCU) อนุมัติ

4. THAI CYBER UNIVERSITY

ทำหนังสือตอบกลับพร้อมแนวทาง ดำเนินการ

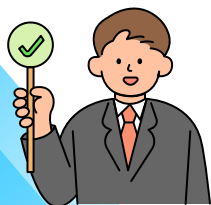

- คณะกรรมการพิจารณาตรวจสอบว่าเป็นไปตามเกณฑ์ TCU หรือไม่ พร้อมแนะนำแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข

- คณะกรรมการส่งเอกสารไปยังทีมพัฒนารายวิชาเพื่อให้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

5. ทีมพัฒนารายวิชากรอกข้อมูล เพื่อเปิดใช้พื้นที่ YOUTUBE ของ TCU

- ทีมพัฒนารายวิชาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

- ดำเนินการขอเปิดใช้พื้นที่ YOUTUBE เพื่อพัฒนารายวิชา

6.TCU สร้างรายวิชาและเปิดพื้นที่ SANDBOX ให้ทีมพัฒนาเข้าใช้งาน YOUTUBE

- คณะกรรมการเปิดพื้นที่ SANDBOX ให้ทีมพัฒนารายวิชา

- ทีมพัฒนารายวิชา เริ่มใช้ SANDBOX ในช่อง YOUTUBE ของ TCU

7. ทีมพัฒนารายวิชา ดำเนินการพัฒนา รายวิชาใน SANDBOX

- วิดีโอ ความยาวไม่เกิน 10 นาที/คลิป
ความละเอียด FULL HD [1080]

- ต้องมีโลโก้ THAIMOOC
ปรากฏในคลิปวิดีโอทุกตอน

8.ทีมพัฒนาจัดแจ้งรายวิชา พร้อมทั้ง ตรวจสอบเอกสาร CHECK LIST

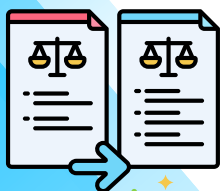
- ทีมพัฒนารายวิชาดำเนินการจดแจ้งวิชาที่เปิดสอน ตรวจสอบไม่ให้ซ้ำรายวิชาซ้ำกับรายวิชาที่เคยเปิดมาแล้ว
- ตรวจสอบ CHECKLIST รายละเอียด เนื้อหา โครงสร้าง รายวิชา แบบทดสอบ แบบประเมิน

9.TCU ตรวจสอบ รายวิชาใน SANDBOK พร้อมแจ้งกลับ หากมีการให้แก้ไข ทีมพัฒนาต้องแก้ไขตามเกณฑ์

- คณะกรรมการฯ TCU ตรวจสอบ รายวิชาที่จะเปิดอีกครั้งใน SANDBOX
- แจ้งให้ทีมพัฒนารายวิชา แก้ไข (ถ้ามี) ทีมพัฒนารายวิชาปรับแก้ไขตามเกณฑ์

10. ทีมพัฒนาตรวจสอบแก้ไขและยืนยัน

- ทีมพัฒนารายวิชาได้ตรวจสอบตามคำแนะนำ

- ทีมพัฒนารายวิชายืนยันการแก้ไขให้เป็นไปตามเกณฑ์

11. TCU ยืนยันลิงค์และเผยแพร่รายวิชาในระบบ THAIMOOC สำเร็จ

- คณะกรรมการ TCU ยืนยันและเผยแพร่รายวิชาใน THAIMOOC เพื่อเปิดลงทะเบียนเรียน

รายละเอียดเพิ่มเติม

พื้นที่ เว็บไซต์เฉพาะกิจ ข้อมูลการจัดทำ
รายวิชา กับ Thai MOOC

ประวัตินักวิจัย

ชื่อ – นามสกุล พระครูอรรถจริยานุวัตร (สุเทพ สุวณฺโณ) นามสกุล ศรีทอง

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย นครปฐม

ประวัติการศึกษา

ระดับปริญญาเอก

ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

(ประชากรศึกษา) มหาวิทยาลัยมหิดล

ระดับปริญญาโท

สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต

(สังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม)

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ระดับปริญญาตรี

ศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ระดับประกาศนียบัตร

ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ประวัติการทำงาน

อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ผลงานทางวิชาการ

การเตรียมตัวตายตามแนวพระพุทธศาสนา,พ.ศ.2564

ผลงานการวิจัย

วัดเพื่อผู้สูงอายุ : รูปแบบการดำเนินกิจกรรมเพื่อรองรับสังคม

ผู้สูงอายุในวัดอย่างยั่งยืน พ.ศ. 2563

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

ประวัตินักวิจัย

ชื่อ – นามสกุล ดร.บานชื่น นักการเรือน

ตำแหน่ง อาจารย์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย นครปฐม

ประวัติการศึกษา

ระดับปริญญาเอก รัฐศาสตร์ดุสิตบัณฑิต (สาขาวิชาการเมืองการปกครอง) มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนสุนันทา

ระดับปริญญาโท ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง)
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ระดับปริญญาตรี ศาสนศาสตรบัณฑิต (สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง)
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ประวัติการทำงาน อาจารย์รับผิดชอบหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช
วิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

ผลงานทางวิชาการ บานชื่น นักการเรือน, พระครูปลัดประสิทธิ์ ปิติโช, พระมหาธนภัทร อภิ
ชาโน และมานพ นักการเรือน. (2566). การจัดการเรียนการสอนแบบ E-
Learning เพื่อการปรับปรุงให้ทันการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21.
วารสารสิรินธรปริทรรศน์, 24(2), 36 - 44. TCI tier 2
<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jsr/article/view/265413>
มนุษย์กับการปกครองตามแนวทางพระพุทธศาสนา. พื้นถิ่นโขงสีมูล. ปีที่ 3
ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2560. (TCI 1)
ผู้นำทางการเมืองเชิงพุทธ. วารสารสิรินธรปริทรรศน์. ปีที่ 20 ฉบับที่ 1
มกราคม - มิถุนายน 2562.
รูปแบบการส่งเสริมและป้องกันปัญหาสุขภาพจิตตามหลักคุณธรรม 4
สำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรสงคราม. วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร. ปี
ที่ 9 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2561. (TCI 2)
การส่งเสริมการไหว้พระ 9 วัดของพุทธศาสนิกชนในเขตกรุงเทพมหานคร
และปริมณฑลเพื่อให้มีคุณค่าทางปัญญา. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเพชรบุรี. ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 มกราคม - เมษายน 2561. (TCI 2)

ผลงานการวิจัย

การส่งเสริมการพัฒนาเยาวชนตามวิถีพุทธของสถาบันทางสังคมในจังหวัดนครปฐม. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี. ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 มกราคม – เมษายน 2561. (TCI 2)

การส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุตามหลักอายุวัฒนธรรมของพระสงฆ์ในจังหวัดกาฬสินธุ์. ทู่นสนับสนุนจาก สกอ.

รูปแบบการส่งเสริมและป้องกันปัญหาสุขภาพจิตตามหลักภูมิธรรม 4 สำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรสงคราม. ทู่นสนับสนุนจากสถาบันญาณสังวร.

การใช้หลักจักร 4 ในผู้สูงอายุเพื่อคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืน ในจังหวัดกาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด และมหาสารคาม. ทู่นสนับสนุนจากสถาบันวิจัยแห่งชาติ

การบูรณาการหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเพื่อแก้ปัญหาคอร์ปชั่นภาครัฐในเขตอำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม. ทู่นสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามโครงการไทยนิยมยั่งยืนของประชาชนในจังหวัดสมุทรสาคร. ทู่นสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

การจัดการเรียนการสอนแบบ E-Learning เพื่อการปรับปรุงให้ทันการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ทู่นสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สถานที่ทำงานปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

ประวัตินักวิจัย

ชื่อ – นามสกุล พระครูปลัดธนภัทร อภิจิตโต

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย นครปฐม

ประวัติการศึกษา

ระดับปริญญาเอก ปรัชญาดุष्ฎิบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ระดับปริญญาโท รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ระดับปริญญาตรี รัฐศาสตรบัณฑิต

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ประวัติการทำงาน อาจารย์รับผิดชอบหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช

วิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

ผลงานทางวิชาการ

ผลงานการวิจัย

สถานที่ทำงานปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

ประวัตินักวิจัย

ชื่อ - นามสกุล พระปลัดสุรศักดิ์ ปุณฺณวุฒโธ

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย นครปฐม

ประวัติการศึกษา

ระดับปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

(รป.ม.)

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ระดับปริญญาตรี ศาสนศาสตรบัณฑิต

(การสอนภาษาอังกฤษ)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ประวัติการทำงาน

อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ผลงานทางวิชาการ

ผู้นำทางการเมืองเชิงพุทธ. วารสารสิรินธรปริทรรศน์.

ปีที่ 20 ฉบับที่ 1 มกราคม -มิถุนายน 2562.

ผลงานการวิจัย

การบูรณาการหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเพื่อ

แก้ปัญหาคอรัปชั่นภาครัฐในเขตอำเภอสามพราน

จังหวัดนครปฐม.

ทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (ผู้ร่วมวิจัย)

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย